

54300

**230 NUMARALI MARAŞ ŞER'İYYE SİCİLİ
H.1320-1322/M.1902-1904, R.1337-1338/M.1921-1922
(DEĞERLENDİRME VE TRANSKRİPSİYON)**

Mehmet KABACIK

**K.S.Ü.
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kahramanmaraş

Ocak 1996

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

Bu çalışma, jürimiz tarafından Tarih Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan:

Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman SİLER

Üye:

Yrd. Doç. Dr. Ahmet EYİCİL

Üye:

Yrd. Doç. Dr. Nuri ÜRGEN

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Nuri GÜZEL

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	IV
KISALTMALAR.....	V
TEZ İÇERİSİNDEKİ HÜCCETLERİN TASNİFİ	VI
GİRİŞ	
1. Osmanlı Şer'iyye ve Nizâmiye Mahkemeleri	1
1.1. Şer'iyye Mahkemesi ve Görevlileri	1
1.1.1. Kadı	1
1.1.2. Nâ'ib.....	3
1.1.3. Kassam.....	3
1.1.4. Muhzir.....	3
1.1.5. Çavuş.....	4
1.1.6. Kâtib.....	4
1.2. Nizâmiye Mahkemesi.....	4
2. Osmanlı Şer'iyye Sicilleri.....	4
2.1. Şer'iyye Sicilleri ve Önemi.....	4
2.2. Şer'iyye Sicillerinin Muhtevası.....	6
2.3. Vekâletnâme.....	7
2.3.1. Vekil.....	8
2.3.1.1. Dava Vekili.....	8
2.3.1.2. Satış Vekili.....	9
2.3.1.3. Diğer Vekiller.....	9
2.3.2. Müvekkil.....	9
2.4. Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Yapılan Çalışmalar.....	9
2.5. Maraş Şer'iyye Sicilleri.....	10
2.5.1. Sicillerin Durumu.....	10
2.5.2. 230 Numaralı Sicil.....	11
2.5.3. Metin Transkripsiyonunda Takip Edilen Metod.....	11
BİRİNCİ BÖLÜM	
DEĞERLENDİRME	
1. Maraş'ın Tarihi Gelişimi.....	12
1.1.XV.Yüzyıla Kadar Maraş.....	12
1.2.Osmanlı İdaresinde Maraş.....	13

1.3. Maraş'ta Ermeniler.....	14
2. Maraş'ın İdari Statüsü.....	16
2.1. İdare.....	16
2.2. Köyler ve Nahiyeler.....	17
2.3. Mahalleler.....	19
3. Sosyal Durum.....	22
3.1. Maraş'ta Sosyal ve Dini Yapılar.....	22
3.1.1. Camiler.....	22
3.1.2. Medreseler.....	22
3.1.3. Kiliseler.....	22
3.1.4. Çarşı ve Hanlar.....	23
3.2. Nüfus.....	23
4. Sosyal Hayat.....	24
4.1. Müslim-Gayrimüslim İlişkileri.....	24
4.2. Sosyal Statü.....	25
4.3. Mühtediler.....	26
4.4. Muhâcirler.....	27
4.5. Suçlar.....	28
4.6. Mihr, Nikâh, Nafakâ ve Boşanma Hadiseleri.....	29
4.7. Verâset Davaları.....	30
4.8. Alım-Satım, Borç-Alacak İlişkileri.....	31
4.9. Vakıflar.....	31
4.10. Dul ve Yetim Ma'âşları.....	32
5. Ekonomik Durum.....	32
6. Hukuk	34
7. Maraş'da Bulunan Mahkemeler ve Görevlileri.....	34
7.1. Şer'iyye Mahkemesi.....	34
7.2. Bidâyet(Nizâmiye) Mahkemesi.....	35
8. 230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicilinde Geçen Görevliler ve Bazı Önemli Şahıslar.....	35
8.1. Devlet Memurları.....	35
8.2. Askeri Görevliler.....	36
8.3. Dava Vekilleri.....	37
8.4. Bazı Önemli Şahıslar.....	38
9. Vekâletnâme Hüccetlerinin Özetleri.....	38

10. Özet.....	48
Summary.....	49
İKİNCİ BÖLÜM	
230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicili Metin Transkripsiyonu.....	50
SONUÇ.....	171
BİBLİYOGRAFYA.....	173
TEŞEKKÜR.....	175
ÖZGEÇMİŞ.....	176
LÜGATÇE.....	177
EKLER(230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicilinin Bazı Sayfalarının Fotokopisi).....	181

ÖNSÖZ

Şeri'yye sicilleri, zengin muhtevasıyla tarihimizin en önemli kaynaklarından biridir. Kadı veya yerine görevlendirdiği nâ'ibin mahkemede verdiği kararlar, devlet merkezinden gönderilen emir ve fermanların suretleri ile dönemin iktisadî, idarî, hukukî ve sosyal yönlerini aydınlatacak belgeler, şeriyye sicillerinde bulunmaktadır. Aynı zamanda güvenilir de bir kaynak olan şer'iyye sicillerinden istifademiz ölçüsünde, kültürümüzü ve tarihimizi şimdiki durumundan daha mükemmel olarak ortaya çıkarabiliriz Sayıları onbinlerle ifade edilen şer'iyye sicillerinin transkrip edilerek, değerlendirilmesi tarihimiz açısından büyük bir hizmet olacaktır.

Çalışma konusu olarak seçtiğimiz 230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicili, Maraş'a ait günümüze ulaşabilen 7 şer'iyye sicilinden biridir. Bu defterde H.1320-1322(M.1902-1904) yılları arasındaki vekâletnâmeler ile R.1337-1338(M.1921-1922) tarihlerinde görülen davaların zabt listeleri yer almaktadır. Bu çalışmamız ile Maraş'ın belirtilen tarihlerdeki idarî, ekonomik ve sosyal durumunu şer'iyye sicilinde geçtiği şekliyle ortaya çıkarmaya çalıştık. Bu belgelerde, Maraş ve civarında yaşayan halkın genel durumu, Türklerle Ermeniler arasındaki ilişkiler, vakıflar, mimari ve dini yapılar, halkın sosyal ve ekonomik hayatı ile ilgili bilgiler, mühtediler ve Maraş'a çeşitli yörelerden göç eden muhacirlerle ilgili kayıtlar yer almaktadır.

Devlet merkezinde tutulan arşivlerdeki belgeler daha ziyade ülkenin genel yönetimi ile ilgilidir. Bu yüzden taşradaki halkın günlük işleri, sosyal hayatı, ekonomik durumu ile ilgili en geniş bilgiyi şer'iyye sicillerinde bulabiliyoruz. Bu durum şehir tarihlerinin yazılmasında şer'iyye sicillerini en önemli kaynak konumuna getirmektedir.

230 Numaralı Maraş şer'iyye sicili çalışması ile, belgelerin genel bir tasnifi, değerlendirmesi, özeti ve transkribi yapılarak, ilim aleminin ve Kahramanmaraş'ın tarihi ile ilgili çalışma yapacakların istifadesi amaçlanmıştır.

Mehmet KABACIK

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser.
A.Ü.D.T.C..F.C.A.D.	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Coğrafya Araştırmaları Dergisi.
A.Ü.D.T.C.F.D.	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi.
A.Ü.D.T.C..F.T.A.D.	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi.
B.A.T.S.B.	: Birinci Askeri Tarih Semineri Bildirileri.
C.	: Cilt.
F.Ü.S.B.E.D.	: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
Gös.yer.	:Gösterilen Yer.
H.	: Hicrî.
H.N.	: Hücet No.
H.V.S.	:Haleb Vilâyeti Salnâmesi.
İ.A.	: İslâm Ansiklopedisi.
İ.Ü.E.F.T.D.	: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi.
230.N.M.Ş.S.	: 230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicili.
M.	: Miladi.
M.E.B.	: Millî Eğitim Bakanlığı.
OSAV.	: Osmanlı Araştırmaları Vakfı.
R.	: Rûmî.
s.	: Sayfa.
S.	: Sayı.
T.D.A.V.	: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.
T.T.K.	: Türk Tarih Kurumu.
T.Y.	: Tarih Yok.

TEZ İÇERİSİNDEKİ HÜCCETLERİN TASNİFİ

<i>Konusu</i>	<i>Hüccet Numarası</i>
<i>Mihr, Nafakâ, Talâk</i>	1,6,7,11,14,15,16,22,23,25,29,48,55,59,75,78,79.
<i>Vakıf</i>	2,5,30,32,39,52,54,56,60,67.
<i>BorçAlacak</i>	3,10,12,17,18,19,20,21,24,35,43,46,48,61,66,74,80
	81,82.
<i>Satış</i>	4,9,41,42,45.
<i>Gayrimenkul</i>	3,24,26,27,28,36,50,51,53,59,64.
<i>Verâset</i>	8,13,25,31,33,34,37,38,40,44,46,47,49,57,58,62,63,
	65,69,72,73, 74,77.
<i>Zina,katl,Sirkat</i>	70,71,76.
<i>Diyet,ihrak(Yakma)</i>	
<i>Ma'aş,Taka'üd</i>	9,38,46,54,68.
<i>Belirsiz</i>	83

GİRİŞ

1. Osmanlı Şer'iyye ve Nizâmiye Mahkemeleri

1.1. Şer'iyye Mahkemesi ve Görevlileri

Kuruluşundan itibaren şer'i kaza usulünü benimseyen Osmanlı Devletinde, devletin kurucusu Osman Gazi'nin ilk tayin ettiği iki memurdan birisi kadı olmuştur. Kadıları yetiştirecek bir kaynak henüz mevcut olmadığından ilk Osmanlı kadıları Anadolu, Mısır, Suriye, İran gibi yerlerden getirilmiştir¹. Fethedilen her idare merkezine bir kadı tayin edilerek Osmanlı adli teşkilâtı vücuda getirilmiştir. Kadılar şer'i ve hükmi muamelâtta, kendilerine verilen beratta gösterilen vazifeleri görüp, Hânefi mezhebi üzerine hüküm verirlerdi².

Tek kadının görev yaptığı bu mahkemelere Şer'iyye Mahkemesi adı verilir. Şer'iyye Mahkemesinin belli bir makam binası yoktur. Ancak kadıların yargı işlerini yürütebilecekleri ve tarafların kendilerini her an bulabilecekleri muayyen bir yerleri vardır. Bu kadının evi, cami', mescid veya medreselerin belli odaları olabilirdi. Bayram ve Cuma günleri dışında yargı işlemleri yapılırdı³.

Tanzimat ve Islahat Fermanının ilânından sonra Ticaret ve Nizâmiye Mahkemeleri kurulmuştur. Evlenme, boşanma miras, tapu gibi anlaşmazlıklar dışındaki davalar bu mahkemelerde görülmeye başlamış ve Şer'iyye Mahkemelerinin görev alanı daralmıştır⁴.

1.1.1. Kadı

İnsanlar arasındaki dava ve anlaşmazlıkları şer'i hükümlere göre karara bağlamak için devletin en yüksek icrâ makamı (sultanlar veya yetkili kıldığı şahıslar) tarafından tayin edilen şahıs diye tarif edilir⁵. Kadılara hakim veya hakimüş-şer de denilir. Osmanlı devleti idarî taksimat olarak eyaletlere, eyaletler sancaklara, sancaklar kazalara, kazalar da nahiye ve köylere ayrılırdı. Nahiye ve köyler dışındaki yerler aynı zamanda bir yargı merkeziydi ve buralarda birer kadı bulunurdu.

Nikâh, miras taksimi, yetim ve mal-ı gaibin muhafazası, vasi tayin ve azli, vasiyetlerin ve vakıfların hükümlerine riayet edilmesi, cürüm, cinayet ve sair bütün davaların görülmesi, hüccetlerin verilmesi, kısaca şer'i ve hukûkî bütün muamelat kadılar

¹ - Ahmet Akgündüz, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri*, C.I., İstanbul, 1990, s.224.

² - İ.Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, Ankara, 1984 s.108.

³ - Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, C.I., İstanbul, 1988, s.78.

⁴ - Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin sosyal ve Ekonomik Yapıları*, Ankara, 1991,s.280 - 281.

⁵ - Halil Cin-Ahmet Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, C.I., İstanbul, 1990. s.274.

tarafından görülürdü. Kadıların mühim idari görevleri de vardı. Bu hususda kendilerine hükümetce ferman gönderilir, o da icap eden cevabı hükümete bildirirdi. Zahire ve hayvan tedariki, amele tedariki, asker toplanması, iktisadi işler, narh konması, belediye işleri, askeri inzibatdan başka bütün devlet işlerinin temini kadılara aitti. Kadılar yaptıkları bütün hukûkî ve şer'î işleri, gönderilen fermanları ve bunlara yazdığı cevapları sicil denilen defterlere kayıt etmek zorundaydılar⁶.

Kadıların bu geniş yetkileri XVI. yüzyıldan itibaren azalmaya başlamış ve XVI.yüzyılın ikinci yarısından itibaren sancak beyleri şehrin yönetim ve güvenliğinden sorumlu olmaya başlamıştır. XVII. ve XVIII. yüzyılda bir çok kurum ve kuruluşlarda yer alan değişmeler adalet örgütüne ve kadılığa da yansımış ve XIX. yüzyılın başında yargı ile yönetim işleri bütünüyle birbirinden ayrılmıştır⁷.

1802'de Ankara kadısına gönderilen bir sadrazam mektubunda, kadıların şer'î işler dışında başka işlerle uğraşmaması ve yönetim işlerine karışan kadılara gerekli cezânın verileceği belirtiliyordu⁸. XIX. yüzyılda kadılık eski önemini kaybetmiş ve sadece adalet işlerine bakmakla yükümlü bir nitelik almıştır.

Kadılar, medrese tahsili görüp icazet aldıktan sonra kazasker divanında mülazemet ederler ve sonra kazaskerler tarafından padişahın onayıyla kaza kadılığına tayin edilişlerdi⁹. Mevliyet denilen büyük kadılıklara atamalar, kazaskerlerin bildirmesi ile sadrazamlar tarafından padişahın onayıyla yapılırdı. XVI. yüzyılın ikinci yarısında şeyhülislâmların önemi artıp, kazaskerlerden üstün sayılmalarıyla büyük kadılıkların tayini şeyhülislâmların teklifiyle yapılmaya başlamıştır¹⁰.

XIX. Yüzyılın ortalarında kadılık, ilk defa ayrı bir ihtisas alanı olarak değerlendirilmeye başlamıştır¹¹. 1854 Tarihine kadar medreselerden mezûn olanlar kadı olarak atanırken, bu tarihte Muallimhâne-i Nüvvab adıyla bir okul açılarak bu okuldan¹² mezûn olanlar kadı olarak tayin edilmeye başlamıştır. 1885 tarihinde bu okulun adı Mekteb-i Nüvvab ve 1909'da Medresetü'l-kuzat oldu.

6- Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.109.

7- Çadırcı, *a.g.e.*, s.79

8- *Gös.yer.*

9- Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.87

10- *Gös.yer.*

11-Çadırcı, *a.g.e.* s.282

12-Uzunçarşılı, *a.g.e.* s.268.

1.1.2. Nâ'ib

Kelime anlamı vekîl demek olan nâ'ib, terim olarak kadıların kendi yerlerine davaya bakmak üzere görevlendirdikleri şahıslar manasını ifade eder¹³. Bazen kadılara da nâ'ib denir. Çünkü onlar da sultanın vekili olarak görev yapıyordu¹⁴.

Nâ'iblerin sayısı, kadının tayin edildiği kazanın büyük veya küçük olması ile muamelatının çokluğuna bağlı idi. Nâ'ibler, vazifelerinin mahiyetlerine göre kaza nâ'ibleri, kadı nâ'ibleri, mevali nâ'ibleri, bab nâ'ibleri, ayak nâ'ibleri, arpalık nâ'ibleri olmak üzere altı kısımdır¹⁵.

Kadılar, kendi kazaları dahilindeki nahiyelerde nâ'ib adıyla bir memur tayin ederler ve burada kadı adına şer'i işlere bakardı. Bunlara kaza nâ'ibi denir¹⁶. Büyük kadılar (Mevali) bizzat kadılık yaptığı zaman yanlarında bâb nâ'ibi denilen bir kapı nâ'ibi bulunurdu. Ayrıca esnafı kontrol etmek için kadıların yanında ayak nâ'ibi de bulunurdu. Mevali, tayin edildiği yere gitmeyerek, iltizâm usulüne benzer bir şekilde yerine yargıya yetkili bir nâ'ib gönderirdi. Bunlara mevali nâ'ibi denir. Kazasker, şeyhülislâm ve mevaliye verilen arpalıklardaki şer'i yargılamaları yapmak için de arpalık nâ'ibleri görevlendirilirdi¹⁷.

Nâ'ibler yargı yetkisi bakımından iki kısma ayrılırlar. Yargıya yetkili nâ'ibler, kadılardan farklı olmayıp bütün şer'i konularda karar verebilirlerdi. Yargıya yetkili olmayan nâ'ibler ise keşif, ilk soruşturma, şahitlerin araştırılması gibi görevleri yaparak kadıya yardımcı olurdu¹⁸.

1.1.3. Kassam

Taksim eden anlamına gelen kassam, vefat eden şahısların terekelerini taksim eden şer'i mahkeme görevlisidir¹⁹. Tanzimatdan sonra kaldırılmıştır.

1.1.4. Muhzır

Huzura getiren manasında olan muhızır, davalı ve davacıyı mahkemeye celbeden ve savcının bazı görevlerini ifa eden bir memurdur. Küçük kaza merkezlerinde müşavirlik, kâtiblik görevlerini de yapmaktadırlar²⁰.

13- M.Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.II, İstanbul, 1993, s.644.

14- Akgündüz, *a.g.e.*, s.72.

15- Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.117.

16- Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.72.

17- Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.117-118.

18- Akgündüz, *a.g.e.*, s.72.

19- Said Öztürk, *Askeri Kassama Ait Onyedinci Asır İstanbul Tereke Defterleri*, İstanbul, 1995, s.65.

20- Cin-Akgündüz, *a.g.e.*, s.279.

1.2.5. Çavuş

Mahkeme i'lâmlarının icrası, borçlunun mallarının satılarak borcunun ödenmesi, cezâların infazı gibi görevleri yaparlar²¹.

1.2.6. Kâtib

Kâtibin en önemli vazifesi tarafların iddia ve savunmalarını ve şahitlerin beyanlarını doğru olarak zapta geçirmektir²².

1.2. Nizâmiye Mahkemesi

230 Numaralı sicilde bulunan bütün vekâletnâmelerde Nizâmiye Mahkemesinin ismi geçmektedir. Bu yüzden Nizâmiye Mahkemesinden kısaca bahsedeceğiz.

Tanzimat ve Islahat Fermanı Hristiyan ve Müslümanlar arasında hukûk eşitliği ilkesini getirmiş ve bunu gerçekleştirmek için de üyelerinin yarısı müslüman yarısı gayrimüslim olan Nizâmiye Mahkemeleri tesis edilmiştir²³.

1868 Tarihinde Nizâmiye Mahkemelerinin üst çatısı olan Divan-ı Ahkam-ı Adliye kurulmuş ve arkasından Nizâmiye Mahkemelerinin alt birimleri oluşturulmuştur. Nizâmiye Mahkemeleri müslüman ve gayrimüslimlerin yargı işlerine bakacaktı²⁴. Şer'iyye Mahkemeleri ve Cema'at Mahkemelerinin bakmakla yükümlü oldukları, evlenme, boşanma, miras, tapu gibi anlaşmazlıklar dışında kalan davaların görüşülüp, karara bağlanması Nizâmiye Mahkemelerinin görevidir²⁵.

Yönetim birimleri gözönünde tutularak Nizâmiye Mahkemeleri için şöyle bir örgütlemeye gidilmiştir. Nahiye merkezlerinde Sulh Mahkemesi, kaza merkezlerinde Dava Meclisi, sancak merkezlerinde Meclis-i Temyiz ve Hukûk, vilâyetlerde Hukûk ve Cinayet Temyiz Meclisi, Dersa'ade'de de Divan-ı Ahkâm-ı Adliye oluşturulmuştur²⁶. Nizâmiye Mahkemelerinin kurulmasıyla, Şer'iyye Mahkemesinin önemi azalmıştır.

2. Osmanlı Şer'iyye Sicilleri

2.1. Şer'iyye Sicilleri ve Önemi

İktisadî ve içtimaî tarih kaynaklarımızın en önemlilerinden biri olan şer'iyye sicilleri, bulundukları yerde hükûmete ait hür türlü vazifeyi gören ve halkın her sahada

21-Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.73.

22-A.g.e., s.75.

23-Çadırcı, *a.g.e.*, s.281.

24-Coşkun Üçok-Ahmet Mumcu, *Türk Hukuk Tarihi*, Ankara, 1985, s.332-335.

25-Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, s.80.

26-A.g.e., s.80-81.

yegane mercii bulunan, idarî ve kazaî selahiyete sahip kadılar tarafından tutulan ve gerektiğinde kullanmak üzere muhafaza edilen defterlerden oluşmuştur²⁷.

Kelime olarak kaydetmek, not etmek, hükmetmek karar vermek, sicile ve zabta geçirmek manalarına gelen sicil kelimesi, terim olarak, insanlarla ilgili bütün hukûkî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetlerini, yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ifade eden defterler için kullanılmıştır²⁸. Bu defterlere "şer'iyye sicili" dendiği gibi "kadı defteri", "mahkeme defteri", "sicillat defteri", "sicill-i mahfuz" veya sadece "sicil" de denmektedir²⁹.

Şer'iyye sicilleri muhtevasına göre marûzlara, 'ilâmlara, hüccetlere, aile hukûkuna, terekeye, emir ve fermanlara, vekâlet ve kefâletlere göre ayrı ayrı tutulmuş olanları bulunduğu gibi, çeşitli vesikâları bir arada bulunduranları da vardır³⁰.

Yazılı belgelerin hazırlanmasında öteden beri İslâm aleminde uygulanmakta olan usûl, Osmanlılarda da tatbik edilmiş ve yapılan muamelelerin çeşidine göre gerekli bilgiler eksiksiz kaydedilmiştir. Osmanlılar, yazılı muameleleri daha standart hale getirmişler ve fikhın bütün bölümleri ile ilgili belge çeşitlerini, bir bütünlük içerisinde Türkçe olarak düzenlemişlerdir. Bu şekilde şer'iyye sicillerinde kullanılacak kelimelere varıncaya kadar üslup birliği sağlanmıştır³¹.

Şer'iyye sicillerinin muhafazasına dikkat edilmekle beraber önemli bir kısmı da kaybolmuştur. Osmanlılardan kalan en eski şer'iyye sicili 1455 tarihli Bursa şer'iyye sicilidir³². Şer'iyye sicilleri 1924 yılında Şer'iyye Mahkemelerinin kaldırılmasına kadar aralıksız tutulmuştur.

Kadılar tarafından Şer'iyye Mahkemelerinde tutulan şer'iyye sicilleri tutuldukları dönemin hukûkî, idarî, iktisadî, dinî, askerî hadiseleri ve müesseseleri hakkında bilgi veren çok değerli vesikâlardır. Bu yüzden tarihimizin kaynakları arasında şer'iyye sicillerinin büyük bir önemi vardır. Bu siciller incelenmeden Osmanlı idarî, ictimai, iktisadî, siyasi tarihi tam manasıyla yazılamaz. Şer'iyye sicilleri, halkın gündelik yaşantısı, ekonomik durumu, sosyal ilişkileri, meslekleri, çalışma şartları, vergileri, imal ettikleri ve ürettikleri mallar konusunda bilgi alabileceğimiz en önemli kaynaklardandır³³. Şer'iyye sicilleri aynı

27-Öztürk, *a.g.e.*, s.19.

28-Akgündüz, *a.g.e.*, s.17.

29-Pakalın, *a.g.e.*, C.III, s.210.

30-Abdülaziz Bayındır, *İslâm Muhakeme Hukuku(Osmanlı Devri Uygulaması)*, İstanbul,1986,s.1.; Halit Ongan, *Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili*, Ankara, 1958, s.V.

31-Bayındır, *a.g.e.*, s.2.

32- Öztürk, *a.g.e.*, s.21.

33- Akgündüz, *a.g.e.*, s.116.

zamanda vakıflar, medreseler, camiler, kütüphâneler gibi ilim ve kültür hayatımızın müesseseleri hakkında da önemli kaynaklardır³⁴.

Kadıların görev mahalli olan yerleşim birimlerinde tuttıkları bu siciller, o bölgenin veya şehrin iktisadi ve sosyal hayatının pek çok yönünü yansıtan belgeler olduğundan, şehir tarihlerinin yazılmasında çok mühimdirler.

Sonuç olarak zengin bir muhtevaya sahip olan şer'iyye sicilleri, tarihimizin siyasi, içtimaî, iktisadî ve hukûkî yönlerinin aydınlatılmasında, şehir tarihlerinin yazılmasında önemli ve güvenilir bir kaynaktır.

2.2. Şer'iyye Sicillerinin Muhtevası

Şer'iyye Sicilleri Türk iktisadî, içtimaî, siyasi ve kültürel hayatıyla yakından alâkalı olup, Türk kültürünün ve tarihinin temel kaynaklarından birini teşkil etmektedir³⁵. Şer'iyye sicillerindeki kayıtlar devirlere, kadıların yetkilerine göre değişmektedir. Kadıların Osmanlı devletinin gelişme döneminde askerî, idarî ve hukûkî görevleri bulunduğundan ve geniş yetkilere sahip olduklarından, bu dönemlere ait defterlerin muhtevası çok geniştir. Kadıların idarî ve askerî yetkilerinin yavaş yavaş ellerinden alınarak, başka görevlilere devredilmesi ve Osmanlı devletinin son döneminde sadece hukûkî görevlerinin kalmasıyla bu durum şer'iyye sicillerine de yansımıştır. Sonuç olarak sadece hukûkî kayıtlar şer'iyye sicillerinde yer almıştır.

Bir bütün olarak ele alındığında şer'iyye sicillerinde şu tür belgeler kayıtlı bulunmaktadır:

- 1) Merkezden gönderilen her konudaki ferman, berat ve mektupların suretleri,
- 2) Vali, mutasarrıf gibi mahalli idarecilerin çeşitli konulardaki buyurulduları ve bunlarla ilgili icraatları,
- 3) Şehirlerin maruz kaldığı doğal afetleri ve salgın hastalıkları anlatan belgeler,
- 4) Evlenme, boşanma, kız kaçırma, hırsızlık, yaralama, öldürme gibi davaların 'ilâmları,
- 5) Esnaf grupları, ürettikleri mallar, narh listeleri, usta, ırgat yevmiyeleri,
- 6) Tereke kayıtları,
- 7) Halktan toplanan vergi miktarları, vergilerin toplanmasında kullanılan avanz hâncesi ile ilgili listeler,
- 8) Vakfiyeler, müderris tayini, ihtida işlemleri,

34-Öztürk, *a.g.e.* s.24.

35-Akgündüz, *a.g.e.*, s.11.

9) Bunların dışında mahkeme tarafından önemli görülen hususlar da şer'iyye sicillerine kaydedilmiştir³⁶.

10-Hüccetler:

Hüccet hakimın hükmünü ihtiva etmeyen, taraflardan birinin ikrarıyla diğerinin tasdikini havı bulunan ve üzerinde bunu düzenleyen hakimın mühür ve imzasını taşıyan senet demektir. Hüccetler esasen mahkemelerin noterlik çalışmalarının ürünüdür³⁷. Bunların 'ilâmlardan farkı, hakimın hükmünün olmamasıdır.

Şer'iyye sicillerinde bulunan hüccetler bey' (satış), nafaka, vasiyyet, vekâlet, sulh, vasi ve kayyum tayini, ferâğ-ı kat'i, ferâğ-ı bi'l-vefa, icâre, kefâlet, hibe, teslim, isbât-ı rüşd, ibrâ gibi konularda olmaktadır³⁸.

230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinin vekâletnâme hücceti ile ilgili olmasından dolayı vekâletnâme konusuna, Osmanlı Devletinin uyguladığı İslâm fıkına göre kısaca değineceğiz.

2.3. Vekâletnâme

Vekâlet bir başkasına güvenerek, işlerini takip etme konusunda onu yetkili kılmaktır. Vekâlet çeşitli konularda verilebilir. Bununla ilgili hükümler fıkıh kitaplarında açıklanmıştır. Birisine yazılı olarak vekâlet verildiği takdirde buna "Vekâletnâme Hücceti" denir. Şer'i hukuku uygulayan Osmanlılar'da vekâletnâmeler Şer'iyye Mahkemelerinde verilirdi³⁹. Genelde vekil ve müvekkil mahkemede hazır bulunurdu. Burada vekâlet verilerek mahkeme kayıtlarına geçirilirdi. İslâm fıkına göre vekâleti veren kişi "seni şu iş vekil ettim" veya "senin şöyle yapmana izin verdim" gibi kelimelerle vekâleti vermiş olurdu⁴⁰. Vekilin de vekâletnâmeyi kabul etmesi gerekir. Vekâlet verme ve alma meclisinin bir olması şart değildir. Vekil olan şahsın vekâleti öğrenmesi ve göreve başlaması yeterlidir⁴¹.

Bir vekâletnâmede şu hususların bulunması gerekir⁴².

36-Öztürk, *a.g.e.*, s.22.

37-Bayındır, *a.g.e.*, s.12.

38-Gös.yer.

39- Nizâmiye Mahkemesi kurulduktan sonra burada da vekâletnâme verilmeye başlamıştır. 230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicilindeki 83 Nolu Hüccetde Nizâmiye Mahkemesinde verilen vekâletnâmeden bahsedilmektedir.

40- Vehbe Zuhayli, *İslâm Fıkı Ansiklopedisi*, C.6, İstanbul, 1994,s.114.

41 -Gös.yer.

42 - Bayındır, *a.g.e.*, s.16.

- 1- Müvekkilin ismi ve adresi,
- 2- Vekilin ismi,
- 3- Vekâletin konusu,
- 4- Vekilin yetkili olduğu hususlar,
- 5- Vekil ile müvekkilin anlaştığı,
- 6- Tarih,
- 7- Şahitlerin ismi.

2.3.1. Vekil

Vekilin aklı başında birisi olması şarttır. Deli, bunak, mümeyyiz (iyiyi kötüden ayırt eden) olmayan çocuğa vekâlet verilmez. Hânefi mezhebi mümeyyiz çocuğa vekâlet verilebileceğini kabul ederken, diğer mezhepler çocuğun vekâletini kabul etmez⁴³. Müslüman gayrimüslime, gayrimüslim de müslümâna vekâlet verebilir. Bir erkek kadına vekâlet verebileceği gibi erkek de kadına vekâlet verebilir⁴⁴.

Çok çeşitli konularda vekâletnâme verilebilir ve vekil tayin edilebilir. Yaptıkları işlerin konularına göre vekilleri şöyle sınıflandırabiliriz.

2.3.1.1. Dava Vekili

Mahkeme önünde müvekkilini temsil etmek üzere vekâlet verilen kimsedir. Günümüzde avukatların yaptığı görevi yapmaktadırlar. Avukat kelimesi yabancı dilden Türkçeye tercüme edilirken ilk defa dava vekili olarak tercüme edilmiştir⁴⁵.

İslâm fıkıhına göre, akıllı ve reşit olan herkes dava vekili olabilir. Ancak insanlar mahkemede kendilerini en iyi bir şekilde savunabilmek veya haklarını elde edebilmek için kanunları iyi bilen kimseleri dava vekili seçmek isterler. Bu yüzden batıda avukatlık Orta Çağ'dan itibaren para karşılığı yapılan bir meslek haline gelmiştir⁴⁶. Osmanlılarda ise avukatın karşılığı olan dava vekilleri, XIX. yüzyılın sonlarına doğru teşkilatlanmaya başlamıştır. Osmanlılarda dava vekilliği mesleğini düzenleyen ilk hukûki metin 1875 tarihli "Mehakim-i Nizâmiye Dava Vekilleri Hakkında Nizamnâme"dir⁴⁷. Bu tüzükle dava vekillerinin hukûk öğrenimi görmeleri, 21 yaşını doldurmaları, devlet memuru olmamaları, cezâ mahkumiyetlerinin olmaması, müflis olmaması gibi şartlar getirilerek mesleki

43-Zuhayli, *a.g.e.*, s.115.

44-Ö.Nasuhi Bilmen, *Hukûk-ı İslâmiye ve Istılâhat-ı Fıkhiyye Kâmusu*, C.5, İstanbul, 1952, s.346.

45-*Türk Hukuk Lügati*, Ankara, 1981, s.64.

46- Nejat Aday, *Avukatlık Hukukunun Genel Esasları*, İstanbul, 1994 s.24.

47 - *A.g.e.*, s.27.

düzenlemeye gidilmiştir. Yine bu tüzük gereğince 1878 yılında İstanbul Barosu kurulmuştur.

Cumhuriyetin ilânına kadar, dava vekilliği konusunda bir çok tüzük ve talimatname çıkarılmıştır. Bu düzenlemelerle de dava vekilliği mesleğinin bir düzen altına alındığı söylenemez. H. 1303 / M. 1885 tarihli bir İrade-i Seniyye ile dava vekillerinin, dava tekelleri cezâ davaları dışında kaldırılmıştır⁴⁸.

Osmanlı döneminde, dava vekilliğinin (avukatlığın) batıda olduğu gibi belirli bir eğitim neticesinde ve tamamıyla ücretle yapılan bir meslek olmamasının nedeni, İslâm fıkhnın akıllı ve erişkinlere tanıdığı vekillik hakkıyla, halkın her türlü hukûkî meselesini danışabildiği, fetva alabildiği fetva müessesesinin, müftünün bulunması olsa gerektir⁴⁹.

2.3.1.2. Satış Vekili

Satış konusunda vekâlet verilen vekiller, müvekkillerinin belirttiği şartlar dahilinde menkûl ve gayrimenkûlleri satabilirler. Müvekkilin belirttiği şartlardan daha aşağı fiyatla yapılan satış sahih değildir⁵⁰.

2.3.1.3. Diğer Vekiller

Satın alma, evlenme, boşanma, kira, rehin, mali tebdirler, alacakların tahsili, çeşitli işlerin takibi, gibi konularda da vekâlet verilebilir⁵¹.

2.3.2. Müvekkil

Vekâlet veren kimseye denir. Müvekkilin, vekâlet verdiği hususa kendisinin ehil olması gerekir. Kendisinin tasarrufa sahip olmadığı bir hususda vekâlet veremez. Deli ve mümeyyiz olmayan çocuk vekâlet veremez. Ehliyeti noksan olanın, çocuğun talak ve hibe gibi kendisine zararı olan tasarruflarda vekâlet vermesi sahih değildir⁵².

Alış - veriş, kira gibi hem lehine hem aleyhine olabilecek tasarruflarda çocuk ancak velilerinin izniyle vekâlet verebilir.

2.4. Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Yapılan Çalışmalar

Şer'iyye sicillerinin tamamına yakını Ankara Millî Kütübhâne ve İstanbul Müftülüğünde toplanmış bulunmaktadır. Tarihimiz açısından büyük önem arzeden

48- A.g.e., s.28.

49- A.g.e., s.25.

50- Zuhayli, a.g.e., s.119.

51- A.g.e., s.120.

52- A.g.e., s.115.

şer'iyye sicilleri üzerindeki çalışmalar son dönemlerde artmıştır. Üniversitelerimizde yüksek lisans ve doktora yapan öğrenciler şer'iyye sicilleri ile ilgili çalışmalar yapmaktadırlar. Sayıları onbinlerle ifade edilen şer'iyye sicillerinin transkrib ve değerlendirilmesinin yapılması kısa zamanda bitecek bir iş değildir. Önemli bir kültür ve tarih hazinesi olan şer'iyye sicilleri üzerindeki çalışmalar artukça, araştırmacılar bu değerli kaynaklardan daha iyi istifade edebilirler.

Şer'iyye sicilleri üzerinde bazı ilim adamları önemli çalışmalar yapmışlardır⁵³.

2.5. Maraş Şer'iyye Sicilleri

2.5.1. Sicillerin Durumu

Adana Müzesinden Ankara Millî Kütüphâne'ye getirilen Maraş Şer'iyye Sicillerinin toplam sayısı 7 adettir. Maraş'ın günümüze ulaşabilenen en eski tarihli şer'iyye sicili H. 1292/M.1876 tarihli olup, R.1338/M.1922 tarihine kadar muhtelif tarihlerde tutulmuş defterler vardır. Maraş'a ait şer'iyye sicillerinin sayısı bunun çok üzerinde olması gerekir. Ancak belirttiğimiz gibi çok az bir kısmı günümüze kadar ulaşabilmiştir. Maraş Şer'iyye Sicillerinin bir kısmı, gayet güzel yıpranmadan günümüze ulaşırken, bir kısmının kağıtları oldukça yıpranmıştır. Maraş'a ait bütün siciller mikro - filme alınmış ve araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Maraş Şer'iyye Sicilleri üzerinde çalışmalar yeni başlamış bulunmaktadır.

53 - Bu çalışmalar için bakınız:

Ahmet Akgündüz ve Diğerleri, *Şer'iyye Sicilleri*, C. I-II, İstanbul, 1988;

Atilla Çetin, *Başbakanlık Arşiv Klavuzu*, İstanbul, 1979;

Cahit Baltacı, "Şer'iyye Sicillerinin Tarihsel ve Kültürel Önemi", *Osmanlı Arşivleri ve Osmanlı Araştırmaları Sempozyumu*, İstanbul, 1985, s.127-132;

C. Cahit Güzelbey, *Gaziantep Şer'iyye Mahkemesi Sicilleri*, Fasikül, I,II,III., Gaziantep, 1966;

Fahrettin Kırzioğlu, "Harput Mamuratü'l - Aziz Şer'iyye Sicilleri", *Yeni Fırat Dergisi*, Ankara, 1966, S.2, s.11-14;

Halit Ongan, *Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili*, Ankara, 1958;

Hasan Moğol, "Antalya Şer'iyye Sicilleri" *Diyanet Dergisi*, Ankara, 1988, C.XIV, S.2, s.79-93;

Mücteba İlgürel, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *İ.Ü.E.F.T.D.*, İstanbul, 1975, S.25-28;

Osman Ersoy, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *A.Ü.D.T.C.F.D.*, Ankara, 1964, C.XXI, S.34, s.33-65;

—, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *A.Ü.D.T.C.F.D.*, Ankara, 1979 - 1980, C.XIII, S.24-55;

Rıfat Özdemir, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *F.Ü.S.B.E.D.*, Elazığ, 1987, S.155,191;

Yusuf Halaçoğlu, "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", *İ.Ü.E.F.T.D.*, İstanbul, 1976, S.30., s.99-108;

Yücel Özkaya, "Sofya'da Millî Kütüphane(Nationela Biblioteque)deki Şer'iyye Sicilleri", *A.Ü.D.T.C.F.T.*, Ankara, 1979-80, C.XII, S.24, s.21-25.

2.5.2. 230 Numaralı Sicil

230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicili 28 x 38cm. ebatında olup, sırtı siyah meşinle kaplanmış. Yer yer parçalanmış mukavva cildinin satırları ebrulu olup, üzerinde "Maraş Mehâkim-i Şer'iyye Vekâlet Hücetlerine Mahsus Cerîdedir 1320'den 1322'ye Kadar" yazılıdır. Bütün sayfaları soğuk damga ile damgalanmış olup, toplam 213 sayfadır. 230 Numaralı sicil iki bölümden oluşmaktadır. Yazısı rik'a'dır.

Birinci bölüm 67. sayfaya kadar olup, burada 83 vekâletnâme hücceti vardır. Vekâletnâme hüccetlerinin orjinal bir numarası olmadığı gibi tarih sırasına göre de kayıt edilmemiştir. Hüccet numaraları tasnif sırasında verilmiştir. Bu bölümdeki kayıtlar H.3 Rebi'ül-evvel 1320 - 8 Cemazie'l-evvel 1322/ M. 10 Haziran 1902 - 21 Temmuz 1904 tarihleri arasına aittir. Vekâletnâme hüccetlerinin altında 10 kuruşluk damga pulları bulunmaktadır⁵⁴. Bu pulların üzerinde "Maraş Nâ'ibi Mehmed Nuri" imzası yer almaktadır. Pullar 5 ve 10 kuruşluk olmak üzere iki kısımdır. Pulların üst kısmında "Tamga-ı Devlet-i 'Aliyye'i Osmaniye" yazmakta ve tuğra bulunmaktadır. Aşağıda Fransızca "TIMBRE" yazmaktadır ki pul anlamına gelmektedir.

İkinci bölüm 68. sayfadan 98. sayfaya kadardır. Burada "Dava Zabt Listeleri" yer almaktadır. Bu bölüm R. 1 Kanun-ı Sâni 1337 - Ağustos 1338, M. 1 Ocak 1921- Ağustos 1922 tarihleri arasına aittir. Görüldüğü gibi vekâletnâme defteri olarak kullanılmaya başlanan 230 numaralı defter, 17 yıl sonra dava zabt listesi olarak kullanılmıştır. Defterin 98. sayfadan sonraki kısımları boş kalmıştır.

2.5.3. Metin Trankripsiyonunda Takip Edilen Metod

230 Nolu şer'iyye sicilinde belgeler gelişi güzel sıralanmıştır. Eski tarihli bir vekâletnâme hüccetinin baş tarafa, daha yeni tarihli bir hüccetin de son tarafa kaydedildiğine rastlanabilmektedir. Hüccetlerin orjinal bir numarası olmadığından, bu çalışmada sonradan verilen numaralar esas alındı ve böylece numaralandı. Sicilde bütün çabalara rağmen bazı kelimeler okunamadı. Hiç okunamayan kelimeleri (...) şeklinde gösterildi. Şüpheli okunanların sonlarına soru işareti konuldu.

Metinde (ع) harfi kelime başında (') işareti, kelime ortası ve sonunda (') işareti ile, (ه) hemze harfi (`) işareti ile, uzatma ve inceltmeler (^) işareti ile gösterildi. Günümüzde de kullanılan şahıs isimleri için bu işaretlere gerek görülmedi. Belgelerin sonundaki hicri ve rûmî tarihler miladi tarihe çevrildi.

54-Osmanlı devletinin batıya olan borçlarını ödeyememesi üzerine 1881'de Duyûn-ı 'Umûmiyye idaresi kurulmuştur. Devletin müskirat, tuz, tütün, ipek öşürü, gibi gelirleri Duyûn-ı 'Umûmiyye İdaresine gittiği gibi damga pullarının geliri de bu kuruluşa gidiyordu (Vedat Eldem, *Osmanlı İmparatorluğunun İktisadi Şartları Hakkında Bir Tettik*, Ankara 1994, s.184).

BİRİNCİ BÖLÜM **DEĞERLENDİRME**

1. Maraş'ın Tarihi Gelişimi

1.1. XV.Yüzyıla Kadar Maraş

Maraş, tarihin ilk devirlerinden itibaren çeşitli medeniyetlere beşiklik etmiş, en eski yerleşim merkezlerimizden biridir. Maraş'ta Asurlular, Hititler, Romalılar, Araplar ve Türkler hakimiyet kurmuşlardır.

Maraş adı çeşitli kaynaklarda değişik şekillerde geçmektedir. Asur metinlerinde Markasi denilen Maraş'a, Romalılar Germanicia demişlerdir. Müslüman Araplar Maraş'ı ele geçirince, Asurlular'ın Markasi ismine çok yakın olan Maraş ismini kullanmışlardır. Arapça Maraş "titreme yeri" anlamına gelmektedir. Halk arasında, ovada prinç ekilmesiyle oluşan bataklıklardan dolayı halkın sıtmaya tutulmasından Maraş'a bu adın verildiğine inanılıyorsa da, yukarıda belirttiğimiz gibi Asurlular Markasi adını kullanıyordu. Arapların Maraş'ı ele geçirmesinden sonra Bizanslılar da "Marasion" demişlerdir.¹ Maraş'ın mevkii bir kaç defa değişmiştir. En eski Maraş şehri şimdiki Maraş'ın güneydoğusunda Erkenez Çayı kenarında rastlanan höyüklerle tekabül ediyordu. Maraş'ın ikinci yeri, bugün Kara Maraş denilen yerdedir. Maraş'ı ilk yerinden Afî Hamdan'dan Seyfûddeve kaldırmıştır. Maraş şimdiki yerine ise Dulkadirîhlar zamanında nakledilmiştir².

Maraş H.16(M. 637) tarihinde Halid bin Velid tarafından Bizanslılardan alınarak, müslümanların eline geçti. Bu tarihten sonra Maraş, Bizanslılarla Müslüman Araplar arasında sık sık el değiştirmiştir. I. Yezid'in (vefâtı 683) vefâtından sonra Bizans'a, tekrar müslümanlara, 746'da tekrar Bizans'a geçmiştir. 747'de II. Mervan Maraş'ı Bizanslılardan üçüncü defa almıştır.³ XI. Asrın başlarından itibaren Doğu Anadolu'yu istila eden Bizanslılar, buradaki küçük Ermeni krallıklarını ortadan kaldırarak Ermenileri sürgün etmişlerdir. Bu dönemde Ermenilerden bir kısmı Maraş bölgesine yerleşmiştir. Malazgirt Savaşından sonra Türklerin önünden kaçan bir grup Ermeni de Güney Anadolu'ya gelmiştir. Burada nüfusları yoğunlaşan Ermeniler Maraş'ın da içinde bulunduğu Kilikya Krallığını kurmuşlardır⁴.

1-Besim Darkot, "Maraş", İ.A., C.7., İstanbul, 1977, s.311.

2-Besim Atalay, *Maraş Tarihi ve Coğrafyası*, (Sadeleştiren M.Yusuf ÖZBAŞ), İstanbul, 1973, s.8.

3- E.Honigmann, "Maraş", İ.A., C.7., İstanbul, 1977, s.313-314.

4-Osman Turan, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, İstanbul, 1993, s.68.

Emir Buldacı komutasındaki Türk kuvvetleri, Maraş bölgesini 1085 tarihinde fethetti. Haçlıların gelişi ile Türklerin elinden çıkan Maraş ve havalisi, 1098 tarihinde Bizans'a teslim edildi. Maraş'ın kuzeyindeki Elbistan, Afşin, Göksun Türklerin eline geçtiyse de Haçlılar buraları 1103'de Türklerden geri aldı. Bu tarihten sonra Maraş Selçuklu - Haçlı ve sonra Selçuklu-Danişmendli mücadelesine sahne olmuş ve zaman zaman el değiştirmiştir.⁵

Maraş ve çevresindeki Türkmen aşiretleri, 1240 yılında çıkan Babai isyanına katılmışlardır. 1243 Köseadağ Savaşından sonra Ağaçeri Türkmenleri ayaklandı. Maraş ve çevresi bu isyanlardan oldukça zarar gördü. Ağaçeri ayaklanmasının meydana getirdiği karışıklık ortamında, Moğollarla işbirliği içerisinde olan Ermeniler 1259'da Maraş'ı işgal ettiler.⁶

Maraş, 1298 tarihinde Memlûklular tarafından ele geçirildi ve Halep Valisine bağlı Türkmen Beyleri tarafından idare edilmeye başlandı. XIV. Asrın ilk yarısında Maraş ve Elbistan'a Dulkadirli Türkmenleri hakim olmuştur⁷. Memlûklulara tâbi' olan Dulkadirli Beyliği zamanla Osmanlı - Memlûk mücadelesine sebep olmuştur.

1.2. Osmanlı İdaresinde Maraş

Çaldıran Savaşından sonra Sinan Paşa komutasındaki Osmanlı kuvvetleri Maraş üzerine yürüdü. Dulkadirli Beyi Alüaddevle Bey 13 Haziran 1515'de öldürülerek, yerine kardeşi Ali Bey getirildi.⁸

Ali Bey de 1522 yılında öldürülünce, Dulkadirli ülkesi Osmanlı sınırlarına katılarak, Maraş merkez olmak üzere bir eyalet haline getirildi. Maraş'ın Osmanlı topraklarına katılmasından sonra Maraş'da Söklenoğlu Musa, Atmaca, Dulkadirli Zünnünoğlu ve Kalender Çelebi isyanları çıktı. Bu isyanlar bastırılmakla beraber devleti oldukça uğraştırdı.⁹

1671'de Maraş'ı ziyaret eden Evliya Çelebi, Maraş'ı eyalet merkezi olarak belirtmektedir. Tepelerin üzerinde, bağ ve bahçeli, soğuk sulu 10 bin ev ve 42 mahallesinin olduğu kayıttır.¹⁰

5-Refet Yinanç-Mesut Elibüyük, *Maraş Tahrir Defteri(1563)*, Ankara, 1988, s.XII.

6-A.g.e., s.XIII-XIV.

7-Darkot,a.g.m., s.311.

8-Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi, C.10., İstanbul, 1992, s.302-303.

9-Yinanç-Elibüyük, a.g.e., s.XXVIII.

10-Evliya Çelebi Seyahatnamesi, C.9., İstanbul, 1985, s.46.

Devlete isyan eden Mısır Valisi Mehmet Ali Paşanın oğlu İbrahim Paşa, 1832'de Maraş'ı da işgal ederek Kütahyaya kadar ilerledi.¹¹ Mehmet Ali Paşa'nın Maraş'ı işgali 19 ay sürmüştür. 1839 Nizip Savaşından sonra Mehmet Ali Paşa, Suriye'den başka Maraş ve Adana'yı da istemiştir. Osmanlı Devleti bu isteği kabul etmek zorunda kalmıştır. Ancak Avrupalı Devletlerin müdahalesiyle Mehmet Ali Paşa, Mısır'a yetinmek zorunda bırakılmıştır.¹²

1269 - 1270 (1854 - 1855) Tarihinde mutasarrıflık olan Maraş, 1876'dan önce sancak olarak Halep'e bağlanmıştır.¹³ 1330 (1914)'de de Maraş bağımsız sancak olmuştur.¹⁴

XIX. yüzyıl boyunca ve XX. yüzyıl başında kanlı Ermeni isyanlarına sahne olan Maraş I. Dünya Savaşı bitiminde önce İngiliz sonra Fransız işgaline uğramıştır. Fransızlara karşı mücadeleye başlayan Maraş halkı, 12 Şubat 1920'de Milli Mücadelenin ilk zaferini kazanarak Maraş'ı kurtarmıştır. T.B.M.M. 13 Aralık 1924 tarihinde Maraş'ın göstermiş olduğu kahramanlıktan dolayı, şehre İstiklâl Madalyası vermiştir.

1.3. Maraş'ta Ermeniler

Ermenilerin Maraş ile münasebeti Bizanslılar zamanında başlar. Bizanslılar Ortadoks mezhebini kabul etmeyen Gregoryan Ermenileri çeşitli bölgelere sürmüşlerdir. Ermenilerin bir kısmı ise Kilikya bölgesine kaçmıştır. Buraya gelen Ermenilerden bir miktarı da sarp ve kayalık bir bölge olan Zeytun "Süleymanlı" yöresine yerleşmiştir. 1071 Malazgirt Savaşı sonrasında Türk akıncılarının önünden kaçan Ermeniler, Güney Anadolu'nun dağlık bölgelerine yerleştiler. Daha önce buralara yerleşen Ermenilerle birleşerek bir prenslik kurdular.¹⁵ Bu prensliği Malazgirt Savaşından kaçan Ermeni asıllı Bizans Generali Flateros kurmuş ve Bizans'ın egemenliğini tanımıştır.¹⁶

Kilikya Ermeni Prenslüğü siyasi duruma göre Bizans, Selçuklu, Memluk ve Moğallara vergi vererek hayatını sürdürmüştür. 1382'den itibaren de Dulkadirli Beyliğine vergi vermeye başlayan Ermeni Prenslüğü, Karamanoğulları ve Ramazanoğullarının baskısıyla son bulmuştur.¹⁷

11-E.Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi*, C.V., Ankara, 1988,s.136.

12-*Doğuştan Günümüze İslâm Tarihi*, C.11,İstanbul,1992,s.418.

13-Karal, *a.g.e.*, C.VIII.,s.340.

14-Atalay, *a.g.e.*, s.180.

15-Turan, *a.g.e.*, s.40.

16-Yalçın Özalp, *Millet-i Sadıka Patirtisi ve Maraş(Kahramanmaraş'ta Ermeniler)*, İstanbul,T.Y., s.107.

17- *A.g.e.*, s.116.

Osmanlı idaresinde Ermeniler en rahat ve huzurlu dönemlerine kavuştular. Askere bile alınmayan Ermenilerin nüfusu artmış, içtimâî durumları kuvvetlenmiştir. Ermeniler dili, edebiyatı, kültürü ile serbestce yaşıyorlardı. Maraş Kanunnâmesinde "kafirden dahi müselmân cürmünün nisfi alına" kaydı bulunmaktadır ki¹⁸ bu suç işleyen gayri müslimlerin, müslümanların ödeyeceği cezânın yarısı kadar cezâ ödemeleri demektir¹⁹.

Ermeniler, Osmanlı Devletinin zayıflayıp, Avrupalılar tarafından kışkırtılana kadar yüzyıllarca Osmanlı topraklarında ve Maraş'ta huzur içinde yaşadılar. Avrupalı devletler ve Rusya'nın kendi emellerine ulaşmak ve Osmanlı'yı zayıflatıp içten yıkmak için Ermenileri kışkırtmaya başlaması, Ermenilerin huzurunu kaçırmış ve birbiri peşi sıra Ermeni ayaklanmaları başlamıştır. Bu ayaklanmalardan Maraş'ta nasibini almış, Maraş ve Zeytun Kasabasında bir çok ayaklanma olmuştur.

1563 Tarihli Maraş Tahrir Defterindeki kayıtlardan Maraş'ın nüfusunun ancak % 10'unun gayrimüslim olduğunu ve büyük çoğunluğunun Zeytun'da bulunduğunu anlıyoruz²⁰. Bu sırada Maraş'ın merkezinde gayrimüslim bulunmamaktadır. Daha sonra Maraş'ın merkezine Ermeniler gelmeye başlamıştır.

Hristiyan olan Ermeniler mezhep yönünden bir birlik içerisinde değillerdi. Ermenilerin çoğunluğu Gregoryan mezhebiniendi. Ermenilerin bir kısmı da Katolikdi. Protestan mezhebi XIX. yüzyılda Almanya, İngiltere ve Amerika'dan gelen misyonerlerin çabası ile Ermeniler arasında yayılmaya başlamışsa da, pek az Ermeni bu mezhebe kazanılabilmektedir.²¹ Maraş'daki Ermeni nüfusunun mezheplere göre dağılımı nüfus bahsinde gösterilmiştir.

Osmanlı Devletinin I. Dünya Savaşına girmesiyle Ermeniler yeniden isyana başladılar. Zeytun'da isyan eden Ermeniler Jandarma Komutanı Binbaşı Süleyman Bey ve 25 Askeri şehit etmişlerdir²². Bu yüzden Zeytun kasabasının adı "Süleymanlı" olarak değiştirilmiştir. Osmanlı devletinin savaştığı devletlerle işbirliği yapıp, Türk halkını ve ordusunu arkadan vurmaya başlayan Ermeniler, 14 Mayıs 1331 (1915) 'de çıkarılan Tehcir Kanunu ile bulundukları yerlerden göç ettirildiler. Ermenilere göre Maraş'tan 24 bin Ermeni göçe tâbi tutulmuştur. Maraş'taki Ermeniler Konya ve Kuzey Suriyeye göç

18-Yımaç-Elibüyük, *a.g.e.*, s.10.

19-Bu durum açıktan açığa Osmanlı Devletinin gayimüslimleri himaye etmesidir. Yüzyıllarca himaye edilen Ermeniler, devletin en üst kademesine kadar yükselebilmişlerdir. Maraş'ın Zeytun Ermenilerinden Halil Paşa önce Kaptan-ı Derya sonra Sadrazam olmuştur(Özalp, *a.g.e.*, s.117).

20-Yımaç-Elibüyük, *a.g.e.*, s.XXXII.

21-Karal, *a.g.e.*, C.VIII., s.126.

22-Selahaddin Tansel, *Mondrostan Mudanyaya Kadar*, C.I., İstanbul,1991, s.114.

ettirildiler²³. Mondros Mütarekesinden sonra İngiliz ve Fransız işgaline uğrayan Maraş'a, göç ettirilen Ermenilerden bir kısmı geri döndü²⁴. İngiliz ve özellikle Fransız işgali sırasında Ermeniler, Türklere karşı zulüm ve katliama başladılar. Silaha sarılan Maraş halkı, 12 Şubat 1920'de Fransızlardan şehri kurtardı. Fransızlarla birlikte Ermenilerin bir kısmı da Maraş'tan gittiler. Maraş'tan giden Ermeniler soğuktan ve Fransızların ilgisizliğinden perişan oldular²⁵. Maraş'ta kalan Ermeniler bu kötü akıbetten kurtuldular. Ermenilerin bir kısmı, Fransızların çekilmesinden sonra da Maraş'ta yaşamaya devam etti. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilindeki 1337 - 38 (1921 - 22) tarihli dava listelerinden bu tarihte Ermenilerin Maraş'ta yaşamaya devam ettiklerini anlıyoruz.

2 - Maraş'ın İdari Statüsü

2.1. İdare

Dulkadirli Beyliği toprakları, Osmanlı sınırlarına katıldıktan sonra Maraş merkez olmak üzere bir eyalet haline getirilmiştir. Kanuni Sultan Süleyman devrinde eyalet merkezi olan Maraş'ın sancakları Malatya, Antep ve Kars (Karsak Türkmenlerinin yaşadığı yerler)dir²⁶. 1876'dan önce Haleb Vilayetine bağlanan Maraş²⁷, 230 Nolu Şer'iyye Sicilinde Haleb Vilâyetine bağlı bir sancak olarak zikredilmektedir²⁸. H.1320 tarihinde Maraş'ta Mutasarrıf Nuri Beğ'dir. Bu dönemde Maraş'a bağlı kazalar Zeytun, Elbistan, Pazarcık ve Andırın'dır²⁹.

230 Numaralı Şer'iyye Sicilinden Maraş'ta Evkâf Müdürlüğü, Ziraat Bankası Şubesi, Duyûn-ı 'Umûmiyye İdaresi³⁰, Telgraf ve Posta İdaresi, Beytû'l - Mal Eminliği³¹, Eytâm Müdürlüğü³² Dâ'irelerinin bulunduğunu anlıyoruz. Bunlardan başka Maraş'ta Ticaret ve Ziraat ve Sanayi Odası, Müftülük, Ma'arif Komisyonu, Tahrir ve Vergi İdaresi, Nüfus İdaresi, Ferâğ ve İntikal Komisyonu, Reji İdaresi, Belediye İdaresi, Livâ İdare Meclisi bulunmaktadır³³. Maraş, R.1330(1914) de Haleb Vilayetinden ayrılarak bağımsız sancak olmuştur.³⁴

23- Yaşar Akbıyık, *Millî Mücadelede Güney Cephesi (Maraş)*, Ankara, 1990, s.272.

24- A.g.e., s.275.

25- A.g.e., s.304.

26- Ahmet Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri*, C.4, İstanbul, 1992, s.468.

27- Karal, a.g.e., c.VIII, s.340.

28- H.N. 6,29.

29- H.V.S.(H.1320), s.366.

30- H.N.42,50.

31- H.N. 47,55.

32- 230 N.M.Ş.S., s.92.

33- H.V.S.(H.1320), s.356-362.

34- Atalay, a.g.e., s.180.

2.2. Köyler ve Nahiyeler

1563 Tarihli Tahrir Defterinde Maraş'ın nahiyeleri olarak Maraş, Camustil, Kuru Pınar, Kemer, Keferdiz, Kara Hayıt, Pazarcık, Aladirek, Göynik, Bertiz, Zeytun, Yenicekal'a olmak üzere 12 yerleşim birimi gösterilmektedir. Buralara bağlı olarak 296 müslüman köyü, 6 gayrimüslim köyü ve üçü karışık olmak üzere toplam 305 köy ve 308 mezra bulunmaktadır.³⁵ Maraş'ın 1563 tarihindeki idari yapısında zamanla büyük değişiklikler olmuş ve yukarıda belirtilen nahiyelerden Zeytun ve Pazarcık kaza haline getirilmiştir.

1320 Tarihli Haleb Salnâmesinde Maraş'ın Nadırlu, Yenicekal'a, Bertiz, Çakallı, Şekeroba, Camustil, Hartlab olmak üzere 7 nahiyesinin bulunduğu ve Maraş'da dahil bu nahiyelere toplam 110 köyün bağlı olduğu görülmektedir. Besim Atalay'ın eserinde de Maraş'a bağlı 109 köy gösterilmektedir³⁶. 230 Nolu şer'iyye sicilinde Maraş'a bağlı 5 nahiye ve 59 köy ismi geçmektedir. Kahramanmaraş Mahalli İdareler Müdürlüğü'nün verdiği bilgilere göre bu köylerden günümüzdeki isimlerini tesbit edebildiklerimiz, şer'iyye sicilindeki isimlerinin karşısında gösterilmiştir.

<u>Şer'iyye Sicilindeki İsmi</u>	<u>Günümüzdeki İsmi</u>
1. Ağyar Karyesi	Akyar Köyü
2. Almalu Karyesi	Elmalar Köyü
3. Anabat Karyesi	Kısıklı Köyü
4. Arabanlı Karyesi	
5. At İzi Karyesi	Hacımustafa Köyü
6. Ayakluca Oluk Karyesi	Ayaklucaoluk Köyü
7. Boşnak Karyesi	
8. Bulanık Karyesi	Bulanık Köyü
9. Cüceli Karyesi	Cüceli Köyü
10. Dadağlı Karyesi	Dadağlı Köyü
11. Dere Boğazı Karyesi	Dereboğazı Köyü
12. Dereli Karyesi	Dereli Köyü
13. Fatmalı Karyesi	Fatmalı Belediyesi
14. Fındık Karyesi	
15. Hacı Babekli Karyesi	Türkoğluna bağlı Hacıbebek Köyü

35-Yınanç-Elibüyük, *a.g.e.*, s.XXXVII.

36- Atalay, *a.g.e.*, s.175.

16. Hacı Sarı Karyesi	
17. Harmangün Karyesi	
18. İl(El)oğlu Karyesi	Türkoğlu İlçesi
19. Karadere Karyesi	Karadere Belediyesi
20. Kerhan Karyesi	Ulutaş Köyü
21. Kılağuzlu Karyesi	Kılavuzlu Köyü
22. Kılılı Karyesi	Türkoğluna bağlı Kılılı Belediyesi
23. Kızıl Seki Karyesi	Kızılseki Köyü
24. Kösürek Karyesi	
25. Kösürge Karyesi	Yeniyapan Köyü
26. Kulaklı Karyesi	
27. Küçük Nacar Karyesi	Küçüknacar Köyü
28. Kürtler Afşarı Karyesi	Avşar Köyü
29. Önsen Karyesi	Önsen Belediyesi
30. Örsli Karyesi	Örsli Köyü
31. Pena`irdere Karyesi	Peynirdere Köyü
32. Pizdere Karyesi	
33. Sarı Kızıl Karyesi	
34. Sır Karyesi	Küçüksır, Büyüksır Köyleri
35. Süsükürt Karyesi	Suluyayla Köyü
36. Şemur Karyesi	
37. Tekerek Karyesi	Pınarbaşı Köyü
38. Ümmet Bâba Karyesi	
39. Üngüd. Karyesi	Üngüt Köyü
40. Varyanlı Karyesi	Rahmacılar Köyü
41. Yusuf Hacı Karyesi	Yusufhacı Köyü
Nahiyeler ve Köyleri:	
(1) Bertiz Nahiyesi	
42. Ağabeyli Karyesi	Bertiz Nahiye Merkezi
43. Bay Teymurlu Karyesi	Baydemirli Belediyesi
44. Boyalı Karyesi	Boyalı Köyü
45. Budaklı Karyesi	Budaklı Köyü
46. Camuzlu Karyesi	Camuzlu Köyü
47. Kerimli Karyesi	Kerimli Köyü
(2) Camustı Nahiyesi	

48. Arablı Karyesi	
49. Orçan Karyesi	
(3) Hartlab Nahiyesi	Elmacık Köyü
50. Harmancık Karyesi	Karadere Belediyesine bağlı Harmancık Mah.
51. Köseli Karyesi	Köseli Köyü
(4) Nadırlı Nahiyesi	Kavaklı Belediyesi
52. Köseli Karyesi	
53. Yaba Ahı Karyesi	Kavaklı Belediyesine bağlı Yabaahı Mah.
(5) Yenice Kal'a Nahiyesi	
54. Acaroba Karyesi	
55. Dereköy Karyesi	Dereköy Köyü
56. Döngöle Karyesi	Döngöle Köyü
57. Geçmeköy Karyesi	
58. Kamışlı Köyü	
59. Sarı Molla Karyesi	Sarımollalı Köyü

2.3. Mahalleler

230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinden Maraş'ın bütün mahallelerinin ismini tesbit edebilmekteyiz 1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde Maraş'ın 42 mahallesi olduğu belirtilmektedir. 42 Mahallenin tamamının ismi 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde geçmektedir.

1563 Tarihli Maraş Tahrîr Defterinde Maraş'ın 41 Mahallesi olduğu görülmektedir. 1563 Tarihli tahrîr defteri ile 230 nolu şer'iyye sicilindeki mahallelerin bir kısmının ismi aynıdır. Her iki defterde isimleri değişmeyen mahalleler şunlardır.

230 Nolu Şer'iyye Sicili

- 1 - Alemlî Mahallesi (x)
- 2 - Bektutiye Mahallesi (x)
- 3 - Bostancıyan Mahallesi
- 4 - Çavuşlu Mahallesi (x)
- 5 - Dalkara Mahallesi (x)
- 6 - Divanlı Mahallesi (x)
- 7 - Hâtûniye Mahallesi (x)
- 8 - Hazinedarlı Mahallesi
- 9 - İsa Divanlı Mahallesi

1563 Tarihli Maraş Tahrîr Defteri³⁷

- Mahalle-i Alemlî
- Mahalle-i Bektutlu
- Mahalle-i Bostancıyan
- Mahalle-i Emir Çavuşlu
- Mahalle-i Dalkaralı
- Mahalle-i Divan
- Mahalle-i Mescid-i Hâtûniye
- Mahalle-i Hazinedarlı
- Mahalle-i İsa Divan

37- Yinanç - Elibüyük, *a.g.e.*, s.11-33.

10 - Karamalı Mahallesi	Mahalle-i Karamanlu
11 - Kırıtlı Mahallesi (x)	Mahalle-i Kırıtlı
12 - Şeker Dere Mahallesi (x)	Mahalle-i Şeker Deresi

Göçebe cemaatların ve köy isimlerinin bazı mahallelere verildiği anlaşılmaktadır. Bu mahallelere, isimleri verilen cemaat ve köylerden halkın iskan edildiği sonucuna varılabilir. 1563 tarihli tahrir defterinde köy ve cemaat ismi olup, 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde mahalle ismi olarak geçen yerler şunlardır.

<u>230 Nolu Şer'iyye Sicili</u>	<u>1563 Tarihli Tahrir Defteri</u>
13. Acemli Mahallesi (x)	Acem Viranı (Cemaat-ı Demürcili)
14. Ağcakoyunlu Mahallesi	Cemaat-ı Ağce Koyunlu
15. Bostancı Mahallesi (x)	Cemaat-ı Bostancı
16. Çomaklı Mahallesi	Cemaat-ı Çomaklı
17. Kumarlı Mahallesi	Cemaat-ı Kumarlı
18. Kuyucak mahallesi (x)	Mezraa-ı Kuyucak
19. Kayabaşı Mahallesi	Karye-i Kaya Başı
230 Nolu Şer'iyye Sicilinde geçen diğer mahalleler:	
20. Boğazkesen Mahallesi	
21. Çıgçı Mahallesi	
22. Çukuroba Mahallesi (x)	
23. Deli Alili Mahallesi	
24. Devecili Mahallesi	
25. Duraklı Mahallesi	
26. Etmekçi Mahallesi (x)	
27. Gargacıyan Mahallesi (x)	
28. Hamamcı Mahallesi	
29. Hoca Durdu Mahallesi (x)	
30. Halhaliye Mahallesi	
31. Kulağıkurtlu Mahallesi (x)	
32. Mağrah Mahallesi	
34. Restabâiye Mahallesi (x)	
35. Seksanlar Mahallesi (x)	
36. Siyavuşlu Mahallesi	
37. Şaziye Mahallesi	

- 38. Şih Mahallesi (x)
- 39. Şekerli Mahallesi (x)
- 40. Tevekkelli Mahallesi
- 41. Zunbadanlı Mahallesi (x)
- 42. Zimmiyan Mahallesi (x)

Bu Mahallelerden 23 adedinde müslümanlar ve gayrimüslümlerin beraber yaşadıkları anlaşılmaktadır. Yukarıda belirtilen mahallelerden (x) işaretli olanlar müslüman ve gayrimüslimlerin beraber yaşadıkları mahallelerdir. Müslüman ve gayri müslimlerin kesin hatlarla birbirinden ayrılmış mahallelerde değil, içiçe aynı mahallelerde yaşadığı görülmektedir. 230 Numarah sicilinde, diğer mahallelerle ilgili kayıtlarda sadece müslümanların ismi geçmektedir.

İncelemiş olduğumuz Şer'iyye Sicilinde geçen mahalle isimlerinden bir kısmı zamanla değiştirilmiş, bir kısmı da başka mahallelerle birleştirilmiştir. Bu birleşme ve isim değişikliklerinden dolayı, Şer'iyye Sicilinde geçen 42 mahallenin yerinde bugün 18 mahalle bulunmaktadır. Bu mahallelerin yeni ve eski isimleri aşağıda gösterilmiştir.

<u>Yeni İsmi</u>	<u>Eski İsmi</u>
Akçakoyunlu Mahallesi	Acemli, Ağcakoyunlu Mahalleleri
Devecili Mahallesi	Devecili Mahallesi
Divanlı Mahallesi	Divanlı Mahallesi
Dumlupınar Mahallesi	Deli Alili, Şaziye, Hoca Durdu Mahalleleri
Duraklı Mahallesi	Duraklı, Hazinedarlı Mahalleleri
Ekmekci Mahallesi	Etmekci, Boğazkesan, Dalkara Mahalleleri
Fevzipaşa Mahallesi	Restabâiye, Bektutiye Mahalleleri
Hayrullah Mahallesi	Cıgıcığ Mahallesi
İsadivanlı Mahallesi	İsadivanlı, Alemli, Kuyucak Mahalleleri
Karamanlı Mahallesi	Karamanlı, Şekerdere, Kulağı Kurtlu Mahalleleri
Kayabaşı Mahallesi	Kayabaşı, Seksanlar, Çukuroba, Kumarlı Mahalleleri
Kurtuluş Mahallesi	Hatuniye, Şekerli, Kuytul Mahalleleri
Mağrah Mahallesi	Mağrah Mahallesi
Sakarya Mahallesi	Çomaklı Mahallesi
Şeyhadil Mahallesi	Zunbadanlı, Bostancı, Bostancıyan, Halhaliye Mahalleleri
Turan Mahallesi	Şih Mahallesi
Yörükselim Mahallesi	Çavuşlu, Hamamcı Mahalleleri
Yusuflar Mahallesi	Zimmiyan, Gargacıyan Mahalleleri

3. Sosyal Durum

3.1. Maraş'ta Dini ve Sosyal Yapılar

3.1.1. Cami'ler

1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde Maraş'da 55 minareli cami' ve 50 mescidin bulunduğu belirtilmektedir. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde bunlardan 6 tanesinin ismi kayıtlıdır.

'Alâ'üddevle Cami'i Kebîri³⁸

Duraklı Cami'i³⁹

Hacı Hüseyin Ağa Cami'i⁴⁰

Bâyezîd Cami'i⁴¹

Bâyezîdli Abdullah Beğ Cami'i⁴²

Şah Ruh Beğ Cami'i⁴³

3.1.2. Medreseler

1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde Maraş'ta 8 medrese olduğu kayıtlıdır. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde bu medreselerden üç tanesinin ismi geçmektedir.. Bunlar Nebeviye⁴⁴, Bağdadiye'i Kübra⁴⁵ ve Bâyezîd⁴⁶ Medreseleridir. 30 Nolu hüccetde Bağdadiye'i Kübra Medresesinin tedrisiyyet hizmetinin 40'da 10 hissesine Sünbülzâde Mehmed Efendi ve 40'da 5 hissesine Dirdlîzâde Mehmed Efendinin sahip olduğunu görüyoruz. Bu zatlar meşguliyetlerinin çokluğundan dolayı tedrisiyyet görevine her bakımdan ehil olan Hasan Refet Efendiye devretmişlerdir. 300 Civarında talabenin eğitim gördüğü Maraş medreseleri 1910'lu yıllarda kapanmıştır⁴⁷.

3.1.3. Kiliseler

1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde Maraş'ta 9 adet kilise ve manastır bulunduğu belirtilmektedir. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde sadece Hâtûniye

38-H.N.2.

39-H.N.39.

40-H.N.52

41-H.N.56.

42-H.N.60.

43-H.N.67.

44-H.N.2.

45-H.N.30.

46-H.N.56.

47-Atalay, *a.g.e.*, s.166.

Mahallesindeki Katolik Kilisesinden bahsedilmiştir⁴⁸ . Bu kilisenin, cami ve medrese vakıfları gibi gelir getiren menkûl ve gayri menkûlleri vardır⁴⁹ .

3.1.4. Çarşı ve Hanlar

1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde Maraş'ta 1 bedesten ve 1648 dükkânın bulunduğu belirtilmektedir. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde Çarşıbaşı⁵⁰ , Çavuşlu Mahallesinde Dükkân Önü Nâm Çarşı⁵¹ ve Çarşığı Kebîre⁵² adlı çarşılardan bahsedilmektedir.

1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde Maraş'ta 12 Hanın mevcut olduğu kayıtlıdır. Bunlardan Hişve Han⁵³ ve Tuz Hamı⁵⁴ şer'iyye sicilinde geçmektedir.

3.2. Nüfus

Maraş'ın nüfusuna ait ilk bilgiyi 1563 tarihli Tahrîr Defterinde görüyoruz. Bu defterde 42 mahallede 3050 müslüman vergi nüfusu olduğu kayıtlıdır. Her vergi nüfusunun 5 kişilik bir aile olduğu düşünülürse, Maraş'ın nüfusunun 15.250 civarında olduğu tahmin edilebilir. 1563 Tarihli Tahrîr Defterinde Maraş'ın merkezinde gayrimüslim olmadığı görülmektedir⁵⁵ . Evliya Çelebi Seyahatnâmesinde⁵⁶ Maraş'ta dere ve tepeler üzerinde, bağlı ve bahçeli, akarsuyu bol, kargir duvarlı, toprak damlı, 10 bin ev bulunduğunu belirtmektedir.

1320 Tarihli Haleb Vilâyeti Salnâmesinde, Nüfus İdaresi kayıtlarına göre Maraş'ın toplam nüfusu 60.291 olarak gösterilmiştir. Nüfus dağılımı şöyledir:

48-H.N.3.

49-H.N.5.

50-H.N.5

51-H.N.50.

52-H.N.60.

53-H.N.81.

54-H.N.83.

55-Yinanç-Elbüyük, *a.g.e.*, s.XXXI.

56-Evliya Çelebi *Seyahatnâmesi*, C.9., s.46.

	Kadın	Erkek	Yekün
İslâm	20.873	22855	43728
Rum Ortadoks	2	3	5
Ermeni	4.902	4368	9270
Ermeni Katolik	2.195	1940	4135
Protestan	1.618	1304	2922
Ecnebi	8	12	20
Yahudi	117	94	211
Yekün	29715	30576	60291

1907'de yayınlanan İbrahim Hilmi'nin Osmanlı Atlasında, şehrin nüfusu 50 bin olarak gösterilmiştir⁵⁷.

4.Sosyal Hayat

4.1. Müslim - Gayrimüslim İlişkileri

Maraş'ta gayrimüslim olarak Ermeniler ve çok az sayıda Rum, Yahudi yaşamaktaydı. Ayrıca Alman ve Amerikan misyonierleri de Maraş'ta faaliyetde bulunuyorlardı. Fransızların da Maraş'ta bir konsoloslugu vardı⁵⁸.

Köy ve kasabalarda yaşayan Ermeniler umumiyetle çiftçilik, el sanatları ve küçük ticaretle uğraşıyorlardı. Şehirlerde yaşayan Ermeniler ise iç ticaret, dış ticaret, kuyumculuk, bankerlik, mültezimlik gibi ekonomik ve mali işlerle uğraşıyorlardı. Askere de alınmadıklarından devamlı işleri ve güçleri ile uğraşabiliyorlardı. Ermeniler devlet memûriyetine de alınıyordu. Yunan isyanından sonra sarayda, Hariciye Nezaretinde Rumlar tarafından görülen işler de Ermenilere verilmeye başlamıştır. 1856 Islahat Fermanından sonra devletin birinci sınıf hizmetleri olan vali, genel vali, müfettiş, hatta nazır tayin edilmiştir. II Abdulhamid 1893 yılına kadar Ermenilerle iyi geçinmiş ve Ermeni nazırlar dahi tayin etmiştir⁵⁹.

Protestan misyonierlerin faaliyetleri, Rusya, Fransa ve İngiltere'nin kışkırtmaları meyvesini vermeye başlamış ve Anadolu'nun her yerinde Ermeni ayaklanmaları başlamıştır. Maraş ve özellikle sarp ve kayalık bir bölge olan Zeytun Ermenilerinin isyanları en köklü ve sürekli olamıdır. XX. yüzyıl başına kadar Zeytun ve Maraş çevresinde 36 Ermeni isyanı çıkmıştır⁶⁰.

57-Emrullah Kanadıkıncı, "Maraşta Nüfus Hareketleri", A.Ü.D.T.C.F.C.A.D., S.3-4, Ankara, 1971, s.384.
58-H.N.42.

59-Karal, a.g.e., C.VIII., s.128.

60-Özalp, a.g.e., s.130-183.

Maraş'ında içerisinde bulunduğu Kilikya Ermenilerinin bağımsız bir Ermeni devleti kurmak için çalıştıkları döneme ait olan 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicili bu bakımdan önemlidir. Ermeniler çıkardıkları isyanlara, batılı devletler ve Rusya ile Osmanlı Devleti aleyhine işbirliği yapmalarına rağmen 230 Nolu Şer'iyye Sicilinde Türklerle Ermeniler arasında öldürme, yaralama, gasp, hırsızlık gibi huzuru bozacak davalara ait vekâletnâmeleri göremiyoruz. Vekâletnâmelerde müslümanlar arasında nadiren de olsa böyle davalar görülmektedir. Müslümanlarla Ermeniler arasında asayiş bozacak davalar sıklıkla vukû'a gelse muhakkak vekâletnâmelerde yer alırdı. Böyle davaların 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde geçmemesi hakim güç olan ve nüfusun çoğunluğunu oluşturan Müslüman Türklerin, Ermenilere karşı kin ve düşmanlık gütmediklerini göstermektedir.

Ermenilerin bağımsızlık için çalıştığı bu dönemde, Türklerin hoşgörüsü ve iyi niyeti sebebiyle Türkler ve Ermeniler arasında normal ilişkiler devam etmiştir. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilindeki vekâletnâmelerde Türklerle Ermeniler ve diğer gayrimüslimler arasındaki davaların vakıf, alacak, gayrimenkul konularında olduğunu görüyoruz. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinden davaları ve işleri takip etmek üzere Türklerin Ermenilere, Ermenilerin de Türklere vekâlet verdikleri anlaşılmaktadır. Türkler Ermenilere altı vekâlet,⁶¹ Ermeniler de Türklere oniki vekâlet⁶² vererek dava ve işlerini takip ettirmişlerdir. Bazı vekâletler Türk ve Ermenilere ortak verilerek her iki vekilin davaları takip etmesi istenmiştir⁶³.

Bazı Ermeni din adamlarının da, müslümanlara vekâlet vererek işlerinin takip edilmesini istemeleri ise ilginçtir⁶⁴. Ermenilerden müslüman olanlar da görülmektedir. Bu konuda mühtediler bahsinde bilgi verilmektedir.

4.2. Sosyal Statü

Şer'iyye sicili kayıtlarındaki şahısların isimlerinin yanında yer alan ünvan ve lakabları halkın sosyal statüsü hakkında bilgi edinmemizi sağlamaktadır. Osmanlı Devletinde bir çok millete mensub dinleri, dilleri, mezhepleri ayrı topluluklar bir arada yaşıyordu. Maraş Sancâğında da Türkler ve Ermeniler birarada hayatlarını devam ettiriyordu. Kayıtlarda müslüman kimselerden bahsedilirken sadece isimleri zikredilirken gayrimüslimler mensub olduğu millet veya mezheple beraber zikredilmektedir. Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden, Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden... gibi⁶⁵.

61-H.N.2,16,58,62,68,71.

62-H.N.3,8,16,19,20,34,40,47,50,53,63,66.

63-H.N.16,20,63.

64-H.N.3,5.

65-H.N.2,3,5,8.

Şahıs isimlerinin sonuna getirilen "Efendi" ünvanı genellikle tahsil ve terbiye görmüş kimselere mahsus bir lakabdır⁶⁶. Müslüman din adamlarına "Efendi" dendiği gibi Hristiyan din adamlarına da bu ünvan verilmiştir⁶⁷.

Ağa tabiri askeri birliklerde okuma yazma bilmeyen zabıtlar için kullanılırken (Kol Ağası hariç), halk arasında nüfuz sahibi, ekonomik bakımdan belirli bir seviyenin üzerinde, büyük toprak sahibi, ileri gelen, eşraftan kimseler için kullanılmıştır⁶⁸.

Askeri sınıfa mensub olanlardan rütbeleri Yüzbaşı, Binbaşı Kol Ağası, Miralay ile birlikte Bey, Ağa, Paşa ünvanlarıyla bahsedilmiştir. 230 Nolu Şer'iyye Sicilinde askeri sınıfa ait oldukça çok vekâletnâme vardır⁶⁹.

İsimlerin başına getirilen "El-Hâc" ünvanı sahiplerinin Hacca gittiğini göstermektedir. Zamanın şartları içerisinde Hacca gitmek zor olduğundan Hâc görevini yapanların toplum içerisinde belli bir saygınlığı vardı. El-Hâc ünvanlı bir çok şahıs isimlerine rastlamaktayız⁷⁰.

Adlarının yanında belirli bir vasıflandırıcı ibare olmayan şahıs isimlerine rastlanıldığı gibi, şehrin eşrafından olduğunu tahmin ettiğimiz Bâyezîdzâde, Hatıbzâde, Mazmanzâde, Hırlakyan, Kuyumcuyan gibi aileler ve ferdlerinin isimleri de geçmektedir.

Müslümanlar baba ve ana adları ile birlikte zikredilirlerken "bin, ibn-i, bint-i, ibnet-i, ebnât-ı" gibi kelimeler kullanılırken, gayrimüslimler için "veled" tabiri kullanılmaktadır. Gayrimüslimler için de kızı manasına bint-i kullanılmaktadır.

4.3. Mühtediler

Mühtedi kelime olarak hidayete eren manasında olup, gayrimüslimlerden müslüman olanlara denir. 230 Nolu Şer'iyye Sicilindeki R.1337-38 (1921-22) tarihli dava listelerinde mühtedi vasıflı şahıs isimlerine rastlanmaktadır. Bu tür kayıtlara fazla rastlanılmasa da gayrimüslimlerden müslüman olanları görmekteyiz. Müslüman olan erkeklere mühtedi, kadınlara da mühtediye denmektedir. Müslüman olan erkeklerin Mehmed Ali, Süleyman, kadınların ise Fatıma, Hatice⁷¹ gibi isimler aldığı görülüyor. Mezkûr tarihli dava listelerinde 8 adet mühtedinin adı kayıtlıdır. Bunlardan iki tanesi erkek⁷², üç tanesi mühtedi kızı⁷³, üç tanesi de mühtediyedir⁷⁴.

66-Orhan F.Köprülü, "Efendi", *İ.A.*, C.4., İstanbul, 1964, s.132.

67-H.N.1.,3,4.

68-H.N.1,11,15,17,21,26.

69-H.N.4,6,14,29,45.

70-H.N.39,42,56.

71-230 N.M.Ş.S.,s.69,72,94.

72-230 N.M.Ş.S.,s.72,78.

73-230 N.M.Ş.S.,s.69,79,95.

74-230 N.M.Ş.S.,s.79,94,95.

Maraş'ın 23 Şubat 1919'da İngilizler tarafından işgalinden sonra Ermeni gençleri daha önce müslüman olmuş Ermenilere sözlü ve fiili saldırıya başladılar. Bunun üzerine daha önce Müslüman olmuş bazı Ermeniler kiliselere giderek eski dinlerine döndüler. Müslüman olarak Türklerle evlenen Ermeni kadınları Amerikan Kolejinde toplanarak, eski dinlerine döndürülmeye çalışılmıştır. Bir kısmı bütün baskılara rağmen Müslümanlıktan vazgeçmemiştir⁷⁵. İsa Divanlı Mahallesinden Kargüççük Mehmetle evlenen Ermeni kadını, kocasından ayrılmayı reddedince Doktor Artin tarafından zorla götürüldü. Çeşitli işkenceler yapılan kadın öldüğü gibi, bu hadiseye üzülen kayınpederi de hastalandı ve vefât etti⁷⁶.

Görüldüğü gibi işgal döneminde her türlü baskıyı gören mühtediler, Maraş'ın kurtuluşundan sonra rahata kavuşmuşlar ve burada yaşamaya devam etmişlerdir.

Vekâletnâmelerde de mühtedilerle ilgili bir kayıt bulunmaktadır⁷⁷. Vefât eden Mühtedi Mehmet Ağa'dan bila-varis (varissiz) olarak bahsedilmektedir. Kayıtlardan Mühtedi Mehmed Ağa'nın zevcesinin sağ olduğunu anlıyoruz. Ayrıca yakın akrabalarının olması da muhtemeldir. Ancak zevcesi müslüman olmadığından mühtedi Mehmed Ağaya varis olamamaktadır. İslâm Hukûkuna göre müslüman gayrimüslime, gayrimüslim de müslümana varis olamamaktadır⁷⁸. Akrabaları da müslüman olmayan Mühtedi Mehmed Ağa'dan bila-varis olarak bahsedilmiştir.

4.4. Muhâcirler

230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinin R. 1337 - 38 (M.1921 - 22) tarihli Dava Zabı Listelerinde bazı şahısların isimlerinin yanında "Muhâcir" sıfatı yer almaktadır. Muhâcir hicret eden, göç eden anlamındadır. Ancak normal şartlar altında göç edenlere genelde muhâcir denmemekte, zorla, baskı altında, can ve mal korkusu nedeniyle göç edenlere muhâcir denmektedir. Biz bu kayıtlardan Maraş'a 1921 tarihine yakın zaman içerisinde çeşitli yörelerden göç olduğunu anlıyoruz. Dava listelerinde Erzurum Muhâcirlerinden Hayriye⁷⁹, Van Muhâcirlerinden Osmanoglu kızı Safiye⁸⁰ gibi kayıtlar yer almaktadır. Bu türlü kayıtlar göç hadisesinin nereden olduğunu göstermektedir.

230 Nolu Şer'iyye Sicilinden Maraş'a Erzurum, Van, Azaptarbeli, Kemah, Ahlat gibi yerlerden göç edildiği anlaşılmaktadır. Maraş'a hicret edenlerin ortak noktası

75-Akbıyık, *a.g.e.*, s.20.

76-Yalçın Özalp, *Mustafa Kemal ve Milli Mücadelenin İlk Zaferi*, K.Maraş Belediyesi Kültür Yayınları No:1, T.Y., s.25.

77-H.N.47.

78-Cin-Akgündüz, *a.g.e.*, s.120.

79-230 N.M.Ş.S., s.78.

80-230 N.M.Ş.S., s.94.

görüldüğü gibi Doğu Anadolu olmalarıdır. Bu bölge I. Dünya Savaşı sırasında Rus işgaline uğramıştır. Bu bölgede Ruslarla beraber hareket eden Ermeniler, bir çok katliamlar yaptılar. Katliama maruz kalan Müslüman Türkler, o zaman daha güvenli olan yerlere hicret etmişlerdir. Van'da 1915 yılında Ermeniler isyan etmiş, Müslüman halkı katle başlamışlardır. Bu durum karşısında müslüman halkın daha fazla katle maruz kalmaması için Van Valisi Cevdet Paşa, 8 Mayıs 1915'de hicret kararı almış ve müslümanlar Van'ı terketmeye başlamıştır⁸¹. I. Dünya Savaşı sırasında Rus işgalindeki Erzurum ve Erzincan civarında da Ermeniler müslümanlara karşı katliamlarda bulunmuş, halk göç etmek zorunda kalmıştır. Bu durumu Ruslar'da kabul etmektedir. Meselâ Kafkas Rus Ordusu Komutanı General Odişelidze bir telgrafında bu hususu belirtmektedir⁸².

Rûmî 1337 - 38 Tarihli Dava Zabt Listelerinde Erzurum Muhâcirleri ile ilgili 8 dava⁸³, Azaptarbeli Muhâcirleri ile ilgili 1 dava⁸⁴, Ahlat Muhâcirleri ile ilgili 3 dava⁸⁵, Kemah Muhâcirleri ile ilgili 1 dava⁸⁶ yer almaktadır. Listede geldikleri yer belirtilmeden sadece muhâcir oldukları ifade edilen şahıslar ile ilgili olarak da 4 davaya⁸⁷ rastlanmaktadır. Muhâcir oldukları belirtilmeden Erzurumoglu Hüseyin, Vanlı Bekir oğlu İslâm Çavuş, Karşioğlu Hüseyin gibi isimler de listelerde geçmektedir⁸⁸. Bunların da muhâcir olduğu tahmin edilebilir.

Bu muhâcirlerin Maraş'ın çeşitli mahallelerinde oturdukları anlaşılmaktadır. Mahallelerini tesbit edebildiğimiz muhâcirler Bektutiye, Hazinedarlı, Zimmiyan, Kuytul, Bostancı Mahallerinde ikâmet etmektedirler⁸⁹.

Maraş'a çeşitli dönemlerde Cezâyir, Trablusgarb ve Bosna'dan gelen muhâcirler de yerleştirilmiştir⁹⁰. 230 Nolu Şer'iyye sicilinde geçen Boşnak Karyesi ve Boşnak Yahya Bosna'dan gelen muhâcirlerle ilgili olmalıdır⁹¹.

4.5. Suçlar

230 Nolu Şer'iyye Sicilinden, Maraş'ta dava konusu olan suçları tamamen olmasa da tesbit edebilmekteyiz. Karşımıza en çok çıkan suçlar, gayrimenkul ile ilgili olanlardır.

81-Ergünöz Akçora, *Van ve Çevresinde Ermeni İsyanları(1896-1916)*, İstanbul, 1995, s.192.

82-Azmi Süslü, *Ruslara Göre Ermenilerin Yaptıkları Mezalim*, Ankara, 1987, s.34-36.

83-230 N.M.Ş.S., s.71,76,86,93,94.

84-230 N.M.Ş.S., s.82.

85-230 N.M.Ş.S., s.76,85.

86-230 N.M.Ş.S., s.85.

87-230 N.M.Ş.S., s.72,78,90,93.

88-230 N.M.Ş.S., s.84,93,96.

89-230 N.M.Ş.S., s.71,76,82,84,90,93,94.

90-Atalay, *a.g.e.*, s.88.

91-230 N.M.Ş.S., s.72-74.

Gayrimenkullerin haksız yere gasb ve zabt edilmesiyle ilgili üç vekâletnâme hücceti bulunmaktadır⁹² . 39 Numaralı hüccetde bir Alman vatandaşının, Duraklı Cami'i Şerifi Vakfına ait araziye haksız yere gasb ve zabt ettiği belirtilmektedir. Vakfin arazisinin kurtarılması için vekâletnâme verilmiştir.

Kaçırma olayları ile ilgili iki vekâletnâme bulunmaktadır. Bunlardan birisi kız kaçırma ile ilgilidir⁹³ . Diğeri "cebren firar" olarak belirtilmekte olup hakkında fazla bilgi verilmemiştir⁹⁴ .

İhrak (yakma) davası ile ilgili de bir vekâletnâme bulunmaktadır⁹⁵. Karcioğlu Mustafa, Şerbetcioğlu Yusuf Ağa, Mirasyedioğlu Hacı Ahmed ve daha bir kısım şahıslar, 8 kişi hakkında ihrak davası açmışlardır. Bu şahısların neyi yaktıklarını anlatan iki kelime okunamadı.

Fi'l-i şen'i (tecavüz), katl, sirkat (hırsızlık), diyet suçlarının tamamının işlendiği davaya ait bir vekâletnâme bulunmaktadır⁹⁶ .

Yukarıda belirtilen suçlara ilgili davaların biri hariç, diğerleri müslümanlar arasındadır. Toplumun huzur ve güvenliğini bozan bu türlü suçların sayısı, Maraş ve bağlı köylerinden oluşan yerleşim birimleri gözönüne alındığında fazla sayılmaz. Yukarıda belirtilen suçların tamamı 1902 - 1904 yılları arasına, iki yıla aittir.

4.6. Mihr, Nikâh, Nafakâ ve Boşanma Hadiseleri

Osmanlı Devletinde, nikâh işlemleri Şer'iyye Mahkemesinin kontrolünde yapıldı. Taraflar bizzat mahkemeye gelerek veya taraflar adına imamlar, mahkemeden izinnâme olarak nikâh işlemi gerçekleştirilirdi⁹⁷ . XVI. yüzyılda Ebussuud Efendi ve İbn-i Kemâl'in fetvalarıyla kadından izinsiz nikâh kıyma yasaklanmıştır. Mahkeme sicillerine kayıtlı olmayan evliliklerle ilgili davalara, mahkemelerde bakılmaz olmuştur⁹⁸ . Osmanlı döneminde, günümüzdeki gibi nikâh işlemleri muhakkak resmî kayıtlara geçirilmeye çalışılmıştır.

İslâm Fıkhında erkeğin kadını boşama hakkına karşılık, bir kısım mükellefiyetleri vardı. Erkek kadını boşarsa, ödememişse mihrini ve ayrıca nafaka ödemek mecburiyetindedir. Nikâh işlemleri sicil defterlerine kayıt edildiğinden kadınlar, bu

92-H.N.33,39,51.

93-H.N.15.

94-H.N.59.

95-H.N.70.

96-H.N.71.

97-M.Akif Aydın, "Osmanlı Hukukunda Nikah Akidleri", *Osmanlı Araştırmaları*, S.III, İstanbul,1982, s.6.

98-A.g.m., s.8.

haklarını mahkemeye dava açarak rahatlıkla elde edebilmektedirler. Bu da kadınlara bir güvence olmaktadır.

230 Numaralı sicilde bu konularda açılmış davalara ait vekâletnâmeler yer almaktadır. Boşanan kadınlar mîhr ve nafakâlarını alabilmek için mahkemeye başvurmuşlardır⁹⁹.

Bazı İslâm fıkıhçıları geçimsizlik, hastalık ve eksiklikler nedeniyle kadının da mahkemeye başvurabileceğini belirtmişlerdir¹⁰⁰. Zeliha Hânım adlı kadın kocasıyla arasında geçimsizlik ve mizac uygunluğu olmadığı gerekçesiyle mahkemeye başvurmuştur¹⁰¹.

Bir vekâletnâme de düğünden önce yapılan nikâh akdiyle ilgilidir. Düğünden önce nikâhı yapılan kızın başka biriyle kaçması üzerine dava açılmıştır. Aynı zamanda kıza ödenen mîhr-i mu'accel (peşin ödenen mîhr) ve hediyelerin geri alınmasıyla ilgili ayrı bir vekâletnâme de verilmiştir¹⁰².

230 Numaralı sicilde 83 hüccetden 17 tanesi bu konularla alakalıdır. 1910'lu yıllarda Maraş'ta senede 60 ile 80 arasında boşanmanın meydana geldiği belirtilmektedir¹⁰³. Hristiyanlar evlenme-boşanma işlerini kilisede, cema'at mahkemelerinde hallettiklerinden şer'iyye sicillerinde hristiyanların evlenme-boşanma konuları yer almamaktadır.

4.7. Verâset Davaları

23 Vekâletnâme ile verâset konusu, 230 nolu sicilde en geniş yeri tutmaktadır¹⁰⁴. Bu da toplumda miras paylaşımı konusunda yeterli derecede uzlaşma olmadığını göstermektedir. Anlaşamayan taraflar, haklarını mahkeme yoluyla elde etmeye çalışmaktadırlar.

Bir vekâletnâmede ise daha vefât etmeden bir şahıs gayrimenküllerini çocukları arasında paylaştırarak, gerekli ferâğ ve muamelenin yapılması için vekâletnâme vermiştir¹⁰⁵. Bu şahıs vefâtından sonra çocuklarının anlaşmazlığa düşmesinden çekinmiş olmalıdır.

Bila-veled(çocuksuz) vefât edenlerin mirasları ise ikinci derecede yakınlarına kalmaktadır. Bila-veled vefât eden Binbaşı Ömer Efendi'nin mirasının kendilerine

99-H.N.48,55,59,78.

100-Halil Cin, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, Ankara, 1976, s.88.

101-H.N.11.

102-H.N.15,23.

103-Atalay, *a.g.e.*, s.172.

104- Hüccetlerin tasnifine bakınız.

105-H.N.37.

verilmesi için yiğenlerinin vekâlet verdiği görülmektedir¹⁰⁶ . İslâm fikhının birden fazla evliliğe mücade etmesine rağmen, 230 nolu sicildeki kayıtlardan sadece bir kişinin iki evli olduğunu tesbit ettik . Kasabbaşı Hacı Ahmed Ağa'nın iki hanımının olduğu görülmektedir¹⁰⁷ . Hacı Ahmed Ağa'nın vefâtından sonra, çocukları arasındaki miras davasıyla ilgili vekâletnâme verilmiştir.

4.8. Alım - satım, Borç - Alacak İlişkileri

230 Numaralı sicilde satış ile ilgili 5 vekâletnâme yer almaktadır. Bu vekâletnâmeler gayrimenkul satışı ile ilgilidir¹⁰⁸ . Vekâletnâmelerin sadece birisinde satış fiyatı belirtilmektedir¹⁰⁹ . Satış hakkında verilen vekâletnâmelerin hepsi de Maraş'ın dışında İstanbul, Beyrut, Manisa, Yozgat gibi şehirlerdeki gayrimenkullerin satışı içindir. Diğer bir husus da satış için vekâletnâme veren şahısların hepsinin Maraş'ta memur olarak görev yapmakta olmalarıdır. Bu satışların amacı gayrimenkulün bulunduğu yerden çok uzakta olmaları ve faydalanamamaları olsa gerektir.

Borç alacak davaları ile ilgili 19 adet vekâletnâme bulunmaktadır. Vekâletnâmelerde genelde alacağın hangi konularda olduğu belirtilmemektedir. Sadece bir kısmının senedli olduğu ifade edilmektedir. Alacak davalarında göze çarpan en önemli husûs Ermenilerin kendi aralarında alacak konusunda anlaşmazlıklarının bulunmasıdır. 19 Alacak davası vekâletnâmesinden 12'si Ermenilerin birbirinden alacakları ile ilgilidir¹¹⁰ . Sadece iki vekâletnâme müslümanlarla gayrimüslimler arasındaki alacak davası ile ilgilidir¹¹¹ .

4.9. Vakıflar

Toplum hayatında çok önemli bir yere sahip olan vakıf müessesesi Osmanlı döneminde oldukça gelişmişti. Bu gün devlet tarafından yapılan bir çok hizmetler, Osmanlı Devletinde vakıflar tarafından yapıldığı gibi fakir halkın ihtiyaçları, sıkıntıları vakıflar tarafından giderilmekteydi. Camiler, medreseler, kiliseler kısmında ismini verdiğimiz bütün yapıların vakıfları vardır. Bunların dışında da vakıfların bulunduğunu sicil kayıtlarından anlıyoruz. Ancak bu vakıfların mahiyetleri ve amaçları hakkında bilgi yoktur¹¹² .

106-H.N.65.

107-H.N.44.

108-H.N.4,9,41,42,45.

109-H.N.4.

110-H.N.3,10,17,18,19,20,24,43,66,74,78,81.

111-H.N.21,35.

112-H.N.32, 230 N.M.Ş.S., s.97.

230 Nolu sicilde vakıflarda vazifeli bazı kimselerin ölümü üzerine görevlerinin evladlarına devredilmesi, vakıf mülklerinin korunması, alacaklarının tahsili gibi konularda verilmiş vekâletnâmeleri görmekteyiz¹¹³.

4.10. Dul ve Yetim Ma'aşları

Vefât eden devlet görevlilerinin eş, çocuk ve yakınlarına günümüzdeki uygulamalara benzer şekilde Osmanlı Devletinde de ma'aş bağlandığını görmekteyiz. 230 Nolu sicilde maaş bağlanan 4 devlet memûrunun çocukları ve yakınları, ma'aşlarının alınması için vekâletnâme vermişlerdir¹¹⁴. Vekâletnâmelerden ne kadar maaş bağlandığını da tespit edebilmekteyiz. Halep Karlık Redîf Taburu Yüzbaşısı iken vefât eden Mehmed Ali Efendinin zevcesi ve çocuklarına 10 adet Sim Mecidiye ma'aş bağlanmıştır¹¹⁵.

5. Ekonomik Durum

XIX. yüzyılın başlarında Maraş'ta halk ziraat, dokumacılık, çeşitli el sanatları ve ticaretle uğraşmaktaydı. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde, ekonomik durumu aydınlatacak bilgiler çok azdır¹¹⁶.

Vekâletnâmelerden müslümanlar arasındaki arazi davalarının çokluğundan müslümanların daha çok tarımla uğraştığını, Ermenilerin ise alacak, borç, dükkân davalarının çoklukla bulunmasından ticaretle uğraştıklarını anlıyoruz.

1320 Tarihli Halep Salnâmesinde, Maraş'ta pamuk buğday, çeltik, susam, üzüm, zerdali, mercimek gibi ürünlerin yetiştirildiğini görüyoruz. Bir endüstri hammaddesi olan pamuğun Maraş'ta işlenerek alaca, sırmalı, pantolonluk dokumalar, aba maşlah, bez sahtiyan üretilerek diğer şehirlere satıldığı belirtilmektedir. Maraş'ta 285 kumaş destgahı, 300 aba maşlah destgahı ve 2 pamuk fabrikası bulunmaktadır¹¹⁷. Bol miktarda yetiştirilen üzümünden elde edilen pekmez ve kuru üzüm de Maraş'ın dışarıya sattığı ürünlerdendir. Pirinç de Maraş'ta yetiştirilen ürünlerin başında gelmektedir. Pirinç hasılatı bu dönemde Maraş'ta en çok kâr bırakan ürünlerden biridir¹¹⁸.

Maraş'ta İzmir Şark Halı Kumpanyasının bir şubesi mevcut olup, yüz kadar tezgahı vardı. Burada 8-10 yaşlarındaki hristiyan kızları gündeliği 2 kuruşa çalışıyorlardı. Buralarda dokunan hahlar Avrupa ve Amerikaya sevk olunuyordu¹¹⁹.

113-H.N.2,5,39,54.

114-H.N.9,38,46,68.

115-H.N.68.

116-Bu bölümü *H.V.S.(H.1320)* ve Besim Atalay'ın eserinden de faydalanarak yazmaya çalıştık.

117-*H.V.S.(H.1320)*,s.366.

118-Atalay,*a.g.e.*, s.187

119-Atalay,*a.g.e.*, s.176

Maraş'ta bu sıralarda en iyi sanat dericiliktir. Dericilikle daha çok müslümanlar uğraşmaktaydı. Maraş'ta 170 kadar debbâğ ve 305 adet pabuçcu dükkânı vardır¹²⁰.

Marangozluk da Maraş'ta oldukça gelişmiştir. Bu meslekle uğraşanlar daha çok hristiyanlardı. Cevizden, çınardan Avrupakârî çeşitli mobilya ürünleri yapıldı¹²¹.

Kuyumculukla da Ermenilerin uğraştığını anlıyoruz. 230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicilinde 4 adet Bilezikciyan lakablı¹²² ve iki adet Kuyumcuyan lakablı¹²³ Ermeni ismi geçmektedir. Bu da kuyumculukla, Ermenilerin meşguliyetlerini göstermektedir.

Maraş'ta H.1320 M.1902'de 3 sabunhâne, 75 değirmen, 4 eczahâne, 2 ma'sere, 1648 dükkân, 1 bedesten, 41 Fırın ve 1 Ziraat Bankası şubesi bulunmaktadır¹²⁴.

Maraş'ta bu sıralarda Ticaret ve Ziraat ve Sanayi Odası da bulunmaktadır. Bu oda 1 başkan ve 5 azadan teşekkül etmektedir. Reis Şükrü Bey, Azalar Hüseyin Efendi, Hacı Ali Ağa, Agob Ağa, Manuk Efendi, Oseb Efendi'dir¹²⁵. Görüldüğü gibi 5 azadan 3'ü Ermenilerden oluşmaktadır. Ermeniler şehrin nüfusunun üçte birinden az olmasına rağmen, bu odanın beş azasından üçüne sahip olmaları, Ermenilerin ekonomik güçlerini göstermesi bakımından önemlidir.

Maraş'ta bu dönemde ticaretle uğraşanların büyük kısmı Ermenilerdir. Ticaretle uğraşan 500 dolayındaki kişinin, yüzde altmışı Ermeni'dir¹²⁶. 230 Nolu sicildeki borç alacak davaları ile ilgili 19 vekâletden de 14 tanesi Ermenilerle ilgilidir. Bu dava vekâletleri de Ermenilerin ticaretle ilgilerini yakinen ortaya koymaktadır.

Kereste, pirinç, kösele, saraçlığa müteallık eşya, alaca ve aba, halı, kilim, deri, üzüm, pekmez, kanepe, koltuk, sandalya Maraş'ın sattığı ürünlerdir. Basma, bez, kahve, şeker, un, sabun, gaz, tuz, eşyayı attariye, bakır, demir ve saire Maraş'ın satın aldığı ürünlerdir¹²⁷.

Osmanlı Devleti sınırları içerisinde tedavülde olan yerli ve yabancı paraların cins ve fiyatlarını şer'iyye sicillerinden öğrenmek mümkündür. Ancak bizim incelediğimiz 230 nolu sicilde, 1902-1904 tarihleri arasında kullanılan paraların bir kısmının sadece isimleri geçmektedir. Meselâ, bir nafakâ için aylık 180 Gurûş, maaş için 10 Sim Mecidiye, gayrimenkûl bedeli için 300 adet Lirâyı Osmanî ve 30 adet Osmanlı Altunu gibi¹²⁸.

120-Göş.yer.

121-H.V.S(H.1320),s.367.

122-H.N.17,18,66.

123-H.N.49,74.

124-H.V.S(H.1320),s.366.

125-H.V.S(H.1320),s.360.

126-Atalay,a.g.e., s.186.

127-Atalay,a.g.e., s.187.

128-H.N.4,6,50,68.

6. Hukuk

İncelemiş olduğumuz 230 numaralı sicilden, Şer'iyye Mahkemesinin çalışma tarzı ve yaptığı çeşitli muameleler hakkında bilgi sahibi olabilmekteyiz. 230 Numaralı sicilde Şer'iyye Mahkemesi kendisini "Meclis-i Şer'i-şerif-i Enver" olarak tanımlamaktadır. Şer'i hukukun uygulandığı Osmanlı Devletinde, Hanefi Mezhebi fihhına göre hüküm verilirdi.

Vekâletnâme tanziminde genel olarak vekil ve müvekkil mahkemede hazır bulunarak, muamelelerini yaptırmaktadırlar. Bazen de mahkemenin görevlendirdiği bir kâtib evlere giderek burada vekâletnâme düzenlemektedir. Eve gelen kâtib önce şahitler huzurunda kimlik tesbiti yapmaktadır. Evine gittiği şahıs müslüman ise "... zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi-i müslimin ta'rifleriyle mu'arrefe ...", gayrimüslim ise "... zeyl-i vesikada muharrerü'l-esâmi-i kesân ta'rifleriyle mu'arrefe ..." tabiri kullanılmaktadır.¹²⁹ Mahkemede de düzenlenen vekâletnâmelerde de bazen şahitler huzurunda kimlik tesbiti yapılmaktadır.¹³⁰

Bazı şahısların velisi bulundukları kimseler, küçük yaştaki çocukları, kardeşleri adına vekâleten vekâlet verdikleri görülmektedir.¹³¹ Mahkemede hazır olmayan ve İstanbul, Beyrut, Yozgat gibi uzak yerlerde bulunan kimselerinde vekil tayin edildiğine rastlanmaktadır.¹³²

Şer'iyye Mahkemesinin şahitlik yapacak kimseleri araştırarak, güvenilir olup olmadıklarını tesbit ettiğini sicil kayıtlarından anlıyoruz. Mahkeme önce gizlice sonra açıkça muhtar, imam gibi görevliler ve ileri gelen kimselerden şahitler hakkında bilgi almaktadır.¹³³ Şahitlerin güvenilir kimseler olduğu tesbit edilirse, şahitlikleri kabul edilmektedir.

7.H.1320 M.1902'de Maraş'ta Bulunan Mahkemeler ve Görevlileri

7.1. Şer'iyye Mahkemesi

230 Nolu Maraş Şer'iyye Sicili ve Salnâmelerde Maraş kadısına ait bilgi bulunmamaktadır. Maraş kadısının yerine bir nâ'ib tayin ettiği anlaşılıyor. Bütün vekâletnâme kayıtlarınıp altında Nâ'ib Mehmed Nuri Efendi'nin imzası bulunmaktadır.¹³⁴

129-H.N.9,11,17.

130-H.N.4,7,10.

131-H.N.34,56,60,67.

132-H.N.4,6,41.

133-H.N.38,46.

134-Maraş Nâ'ibi Mehmed Nuri Efendi'nin Şer'iyye Mahkemesindeki görevinin dışında da bir çok önemli görevlerinin bulunduğu görülmektedir. Bu görevler, Maarif Komisyonu Re'isliği, Ferağ ve İntikal Komisyonu Re'isliği, Bidâyet Mahkemesi Hukuk Dâ'iresi Re'isliği, Liva İdare Meclisi üyeliğidir. Liva Erkanı sıralamasında da Mutasarrıf Nuri Beğ'den sonra ikinci sırada yer almaktadır(H.V.S(H.1320),s.356-361).

Vekâletlerini mahkemede değil de evlerinde verenler ile ilgili kayıtlarda, görevlendirilen mahkeme kâtiblerinin isimleri zikredilmektedir. Mahkeme Baş Kâtibi Ömer Lütfi Beğ ibn-i Mehmed Beğ ve Kâtib Süleyman Efendi ibn-i Sadık Efendi'dir. Diğer görevliler Kâtib-i Sâni Nuri Efendi ve Eytâm Müdürü Ahmed Efendi'dir¹³⁵.

8.2. *Bidâyet (Nizâmiye) Mahkemesi Görevlileri*

Hukûk Dâ'iresi	Cezâ Dâ'iresi
Reis Nâ'ib Mehmed Nuri Efendi	Reis Musa Kazım Efendi
Azalar	Azalar
Hacı Hasan Fehmi Efendi	Mehmed Beğ
Telâtin Ortuvar Efendi	Kastan Efendi
Mülâzım Halil Efendi	Mulazım Abdullah Efendi
Müdde'i 'Umûmi Mu'avini Muhsin Efendi	
Bidâyet Kalemî	
Başkâtib Fehmi Efendi	
Hukûk Zabıt Kâtibi Mehmed Agah Efendi	Cezâ Zabıt Kâtibi Ata Efendi
Hukûk Zabıt Kâtibi Şakir Efendi	Cezâ Zabıt Kâtibi Mehmed Tevfik Efendi ¹³⁶

8. 230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicilinde Geçen Görevliler ve Bazı Önemli Şahıslar

8.1. Devlet Memurları

Bâyezîd Sancâğı Mutasarrıfı Sa'adetlû Mahmud Paşa, H.N.38.

Şûrâyı Devlet 'Azâsı 'Atufetlû Hüseyin Nazım Beğ Efendi Hazretleri, H.N.38.

Beyoğlu Bidâyet Mahkemesi İcra Dâ'iresi Baş Mu'avini Bâyezîdzâde Musa Kazım Beğ İbn-i İhsan Paşa, H.N.38.

Bektutiye Mahallesi Muhtârı Koca İmâmzâde Mehmed Efendi İbn-i Hacı Ömer bin Mustafa, H.N.38.

Çavuşlu Mahallesi Muhtârı Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed, H.N.38.

Maraş Evkâf Müdürü Ömer Latif Efendi ibn-i Halil Ağa, H.N.42.

Yaverân-ı Hazret-i Şehriyârî ve 'İstâbl-ı Amire Baytarı Kol Ağalarından Rıf'atlû Osman Rahmi Beğ İbn-i Rüşdi Beğ, H.N.45.

Bektutiye Mahallesi Muhtârı Ömer Efendi, H.N.47.

Telgraf Çavuşu Mehmed Ağa, H.N. 55.

135-H.V.S(H.1320), s.359.

136-Gös.yer.

- Pazarcık Müstantık Mu'avini Elbistanlızâde Mehmed Efendi, H.N.57.
 Cebel-i Bereket Sancâğı Tahrîr Emin Muhâbiri 'İzzetlû Mehmed Gânî Efendi, H.N.67.
 Duyûn-ı 'Umûmiye Kantarcısı Ahmed Ağa ibn-i Mustafa bin Mehmed, H.N. 69.
 Antakya Nâ'ibi Süleyman Sırrı Efendi, H.N.83.
 Antakya Bidâyet Mahkemesi 'Azâsı Süleyman Raif ve Marderus Temar Efendi, H.N.83.
 Rûsûmât Başkâtibi Şevket Efendi, 230 N.M.Ş.S.s.79.
 Muhâsebe Başkâtibi Remzi Efendi, s.82.
 Göksun Süvari Tahsildarı Bâyezîdzâde 'Ökkâş Beğ, s. 84.
 Keşan Mektebi Mu'allimi Niyazi Efendi, s .86.
 Tahsildar Ali Efendi, s. 92.
 Telgraf Muhâsebe Memuru Sadık Celal Efendi, s. 92.
 Eytâm Müdüri İbrahim Efendi, s. 92.

8.2. Askerî Görevliler

5. ordu 37. Alay 2. Taburu Tabîb Yüzbaşı Fütüvvetli Mehmed İlhami Beğ İbn-i Kazım Paşa, H.N. 6.
 'Asakir-i Jandarma Taburu Küttâbı Fütüvvetli Ahmed Şevki Efendi ibn-i Mustafa Efendi H.N.9.
 37. Alay 2. Tabur 2. Yüzbaşısı Fütüvvetli Mustafa Ağa ibn-i Ömer Ağa, H.N.22.
 2. Tabur Eczacısı Yüzbaşı Fütüvvetli Mehmed Necati Efendi ibn-i Abdullah Efendi. H.N.22.
 Hassa Süvari İkinci Alayı Miralayı 'İzzetlû Mehmed Emin Beğ, H.N.38.
 Bâyezîdzâde 'İzzetlû Abdulkadir Paşa, H.N.38.
 29. Seyyar Topçu Alayı 2. Taburu Baytarı Yüzbaşı Fütüvvetli Ali Galib Efendi ibn-i Hayrullah Efendi, H.N. 45.
 Maraş Redîf Alayı Kâtibi Refet Süleyman Efendi ibn-i Osman Nuri Efendi, H.N.46.
 Haleb Vilâyet-i Celîlesi 38. Alayı 1. Taburu Binbaşısı Rıf'atlı Ahmed Hilmi Efendi. H.N.46.
 Maraş Redîf Taburu 4. Bölük Mülâzım-ı Sânisı Fütüvvetli Ömer Tosun Efendi ibn-i Abdulkadir Ağa, H.N.54.
 Bâyezîd Cami'i Şerifi ve Medresesi Banisi Kalandar Paşa, H.N.56.
 37. Alay 1. Tabur Binbaşısı Hacı Mehmed Zihni Efendi ibn-i Ahmed Efendi, H.N.65.
 Nizâmiye Binbaşısı Ömer Efendi, H.N.65.
 Maraş Redîf Alayı Kâtibi Süleyman Efendi, H.N.68.
 Haleb Karlık Redîf Taburu 3. Bölük Yüzbaşısı Mehmed Ali Efendi, H.N.68.

8.3. Dava Vekilleri

230 Nolu sicildeki vekâletnâmelerde dava takip etmek üzere bazı şahıslara sürekli vekâletnâme verilmektedir. Bu şahıslara açıkça dava vekili denmiyorsa da sürekli olarak değişik şahısların bunları vekil etmesinden, bu görevi meslek ittihaz ettiklerini ve dava vekili olduklarını anlıyoruz.

Vekâletnâmelerde isimleri geçen dava vekilleri ve hüccet numaraları şunlardır:

1. Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa, H.N.1,7,13, 15,16,19,20,40, 44,48,51,64,75,76,83.
2. Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa, H.N., 3, 8, 11, 25, 28, 34, 36, 39, 47, 53, 55, 57, 60, 61, 63, 64, 82, 83.
3. Ketancıyan Krikor Veled-i Minas veled-i Krikor, H.N.,5,17,18,43,58,71,72,73.
4. Ali Efendi ibn-i İskender Ağa ibn-i Ali, H.N. 14, 22, 26, 27, 31, 32, 50, 56, 59, 66, 77, 78, 80, 81.

Diğer vekâletnâmelerde vekâlet verilen şahıslar, müvekkilin akrabaları ve yakınlarıdır. Sürekli dava vekilliği yapmadıkları ve sadece yakınlarının işlerini takip için bir veya iki vekâletnâmede vekil edilen şahısların isimlerini vermeye gerek görmüyoruz.

Şer'iyye sicilinin son kısmında yer alan Dava Zabt Listelerinde de bazı vekil isimleri geçmektedir. Bu vekillerin isimleri ve sayfa numaraları şunlardır :

1. Leblebicizâde Ahmed Efendi, s.74,77,79,87,88,89.
2. Sabsızzâde Hacı Efendi, s.78.
3. Mustafa Efendi, s.79.
4. Hazine Dava Vekili Mustafa Efendi, s.84,86,87,88,89.
5. Ketancıyan (Krikor), s.87,97.
6. Hasan Efendi, s.90.
7. Hamid Efendi, s.92.
8. Nakîb Hasan Efendi, s.96,97,98.
9. Necibzâde Derviş Efendi, s.96,98.

Görüldüğü gibi H.1320-22 M.1902-1904 tarihleri arasında dava vekilliği yapan Leblebicizâde Ahmed Efendi, Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi, Ketancıyan Krikor gibi şahıslar R.1337-38 M.1921-22 tarihlerinde dahi dava vekili olarak karşımıza çıkmaktadırlar.

8.4. Bazı Önemli Şahıslar

Hâtûniye Mahallesi Katolik Mîlleti Kilisesi Rahibi Kemancıyan Dervahannes Efendi, H.N.3.

Serpiskopos Muradyan Ohannes Efendi veled-i Agob, H.N.5.

Çavuşlu Mahallesi İmâmı Hacı Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Efendi, H.N.38.

Tekyenışinzâde İsmail Efendi ibn-i Mehmed ibn-i İsmail Ağa, H.N. 38.

Bektutiye Mahallesi İmâmı Küçük İmâmzâde Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Efendi, H.N. 38.

Darendevizâde Reşadetlû El-Hâc Mehmed Efendi, H.N.39.

Fransa Devlet-i Fehimesi Maraş Konsolosu Lisân-ı Türkî Tercümanı Ohannes Efendi H.N.41.

Kasabbaşı Hacı Ahmed Ağa ibn-i Abdullah, H.N.44.

Hırlakyan Rıf'atlû Agob Ağa, H.N.49.

Kısakürekzâde Hakkı Efendi ibn-i Ahmed Necib Efendi, H.N.52.

Miralay Ahmed Beğin zevcesi Aişe Hâmm ibnete Hüseyin Beğ, H.N.57.

Bilezikciyan Nazarî Efendi, H.N.66.

Şerbetçioglu Yusuf Ağa ibn-i Hacı Hasan, H.N.70.

Bâyezîdzâde 'İzzetlû Şükrü Beğ ibn-i Said Beğ, H.N.80.

9. Vekâletnâme Hücetlerinin Özetleri

H.N.1.

Ruşenoğlu Öksüz Ali bin Hasan'ın, nikah davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.2.

Mûnaşîzâde Hacı Mehmed Efendinin, 'Alâ'üddevle Evkafına bağlı Nebeviye Medresesi ile ilgili davasından dolayı Kuyumcuyan Artin Efendi veled-i Agob'a verdiği vekâlet.

H.N.3.

Katolik Kilisesi Rahiplerinden Kemancıyan Dervahannes Efendi ile biraderinin alacak ve hane davasından dolayı Sabsîzzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.4.

Afife Hanım İbnete İbrahim'in, Beyrut Vilayetindeki gayrimenkulun satış ve icarı için Beyrut Vilayeti ahalisinden Tefvik Efendi ibn-i Şeyh Abdullah Halid Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.5.

Serpiskopos Muradyan Ohannes Efendinin, Ermeni Katolik Kilisesine ait dükkân ve akarat davasından dolayı Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdiği vekâlet.

H.N.6.

Yüzbaşı Fütüvvetli Mehmed İlhami Beğ ibn-i Kazım Paşanın, daha önce boşadığı zevcesi ve kızının açtığı nafaka davasından dolayı biraderi Münir Beğ'e verdiği vekâlet.

H.N.7.

Hüsna Binti Seyyid Ali'nin, nikah ile ilgili davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.8.

Allahvirdi oğlu Kasbar veled-i Serkis'in, kardeşleri ile olan miras davasından dolayı Sabsizzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.9.

Fütüvvetli Ahmet Şevki Efendiye, kardeşlerinin babalarından Menteşe Sancağı ve Kula Kasabasında miras kalan malların satış ve icarı ile taka'üd maaşının alınması konusunda verdikleri vekâlet.

H.N.10.

Köfteoğlu Nazdar ve kız kardeşinin, diğer kardeşleri ve çocukları ile olan alacak davasından dolayı Ovakyan Avadik Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.11.

Fütüvvetli Mustafa Ağa ibn-i Ömer Ağanın kızı Fatıma'nın, geçimsizlik yüzünden kocası ile muhakeme için Sabsizzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.12.

Boz Beğ kızı Şerife Hatun ibnete Mehmed Beğ'in, alacak davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.13.

Müteveffa Köse Mehmedin zevcesi Hacı Safiye Hatun ibneti Durdu bin Mustafa ve kerimesinin, Müteveffanın diğer zevcesi ile olan veraset davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.14.

Fütüvvetli Mehmed Necati Efendinin, zevcesi hakkında açtığı adem-i itaat davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.15.

Bilaloğlu Hüseyin bin Mehmed'in, nikahlı fakat halâ babası evinde bulunan zevcesinin kaçırılması üzerine zevcesinin babası ve kızı kaçırılanlar hakkında açtığı davadan dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendi ve Ovakyan Avadik'e verdiği vekâlet.

H.N.16.

Mehmed bin Bilal'in oğlu Hüseyin'in nikahlı fakat, babası evinde bulunan karısının kaçırılması üzerine kız tarafına verdiği mühir ile ilgili açtığı dava hakkında Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.17.

Bilezikciyan Arzuman Efendi, kardeşleri ve annesinin alacak davası konusunda Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdikleri vekâlet.

H.N.18.

Bilezikciyan Nazarit Efendinin, alacak davası hakkında Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdiği vekâlet.

H.N.19.

Salibyan Ziya Efendi veled-i Karabet'in, alacak davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.20.

İmrahyan Artin veled-i Minas ve karısının, Karamanlıyan Manuk ve Karabet Efendideki alacağından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.21.

Girascıyan Artin veled-i Kesbür'ün, Pazarcık Kazasındaki Kılıçlı Aşireti ahalisinden senedli ve senedsiz alacaklarından dolayı Ovakyan Avadik Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.22.

Rabia binti Bodareş'in nikah, mihr-i muaccel ve babası aleyhine açılan eşya ve hayvanat davası konusunda Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet(H.N.15 ve 16 ile ilgili).

H.N.23.

Hasan Kocaoğlu Hasan bin Mehmed'in, nikah davasından dolayı Molla Mehmed bin Emirzâdeye verdiği vekâlet(H.N. 15 ve 16 ile ilgili).

H.N.24

Almanya Devlet-i Fehimesi teb'asından Mister Elipiker veled-i Elipiker'in, arazi davasından dolayı Ovakyan Avadik Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.25.

Gümüşoğlu kerimesi Hayriye binti Hasan'ın vasiyyet, tereke, ve talak davalarından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.26.

Selim Efendi ibn-i Mehmed Ağa ve Uzun Mustafa oğlu Abdulkadir Efendinin, Bozbeğzâde Hasan Efendi ile olan Tarık-ı Has üzerine çıkma ve su mecrasının takyidi davalarından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdikleri vekâlet.

H.N.27.

Sandık Eminizâde Hayri Efendinin, Bulanık Karyesinden Esmâ bint-i Hasan ile olan Pazarcıkdaki değirmen davası ve belediye ile olan davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.28.

Kayabaşı Mahallesinden Mehmed Pertev Beğ ibn-i Said Rahmi Efendinin, Kara Mahmudzâde Şükrü Efendi ile olan inşa ettirmekte olduğu çıkma oda davasından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.29.

Fütüvvetli Mehmed İlhami Beğ, nafaka davasından dolayı biraderi İzzetli Mehmed Emin Beğ'e verdiği vekâlet(H.N. 6 ile aynı konuda).

H.N.30.

Bağdadiye-i Kübra Medresesinin tedrisiyet hizmetinin kırkda on pare hissesine sahip Sümbülzâde Mehmed Efendi ve kırkda beş pare hissesine sahip Derdlizâde Mehmed Efendinin meşguliyetlerinin çokluğundan, tedrisiyet hizmetini ifa etmek üzere Hasan Refet Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.31.

Bağdadizâde Sitti Hatunun, zevcesinin terekesiyle ilgili davadan dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.32.

Hatibzâde Hüseyin Ağanın, Numan Efendizâde Mehmed ve kardeşleri ile olan vakıf davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.33.

İbişoğlu kızı Amine binti Ömer'in bilâ-veled vefat eden kardeşlerinin arazisinin bazı şahıslar tarafından haksız yere zabt edilmesiyle ilgili veraset, zabt, tabanca davalarından dolayı zevcesine verdiği vekâlet.

H.N.34.

Secdioğlu kızı Dudu Agob veled-i Serkis ve vasisi olduğu kızı Okibe'nin, Taşcı Habizoğulları ile olan veraset davasından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa ile Serkise verdiği vekâlet.

H.N.35.

Yılangözoğlu Serkis veled-i Istor'un, alacak davasından dolayı Ovakyan Avadike verdiği vekâlet.

H.N.36.

Hazinedaroğlu Hasan bin Hacı Hamza'nın, daha önce Taşcı Bekir ağaya gayriresmi olarak sattığı gayrimenkulu, parasını ödeyerek geri almak için açtığı davadan dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.37.

Miralay Beğzâde Ahmed Vasıf Beğ ibn-i Ahmed Beğin validesi Aişe Hanımın, Pazarcık Kazasında bulunan arazilerinin oğullarına ferağiyesi hususunda Elbistanlızâde Mehmed Efendi ve Ahışhavi Eyüb Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.38.

Bâyezîdzâde Musa Kazım Beğ ibn-i İhsan Paşanın vefatı üzerine kardeşlerinin, müteveffanın Kamil Efendiden alacağı konusunda mahkemeye müracaatları ve bu konuda mahkeme tarafından yapılan araştırma ile mirascıların Hüseyin Nazım Beğe veraset konusunda verdikleri vekâlet.

H.N.39.

Darendevizâde Hacı Mehmed Efendinin, Mütevellisi olduğu Duraklı Cami' Şerifi Vakfının arsasının zabt edilmesi üzerine Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.40.

Eğlenceoğlu kızı Gürcü binti Vanes'in, kardeşi ile olan veraset davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.41.

Fransa Devleti Fehimesi Konlosu Lisan-ı Türkî Tercümanı Ohannes Efendinin, babasından miras kalan İstanbul'daki dükkanın kendisine intikal ettirilmesi ve sonra satılması hususunda Fergancıyan Zermakhas Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.42.

Maraş Evkaf Müdürü Ömer Latif Efendinin, Sivas'da bulunan evinin satışı ile ilgili Sivas Kasabasımdan Hoca Ağasızâde Ali Efendi ibn-i Osman Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.43.

İmrâliyan Karabet Ağa ve kardeşinin, vefat eden kardeşleri Mıgırdıç Ağanın zevcesi ve damadı ile olan Şirket-i Attariye ve alacak davasından dolayı Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdikleri vekâlet.

H.N.44.

Müteveffa Kasabbaşı Hacı Ahmed Ağanın zevcesi ve oğullarının, üvey kardeşleri ve anneleri ile olan veraset davası konusunda Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.45.

Yüzbaşı Fütüvvetli Ali Galib Efendinin, babasından miras kalan İstanbul'daki işkenbeci dükkânındaki hissesinin kardeşi Süleyman Efendiye satışı ile ilgili İstabl-ı Amire Baytarı Osman Rahmi Beğe verdiği vekâlet.

H.N.46.

Müteveffa Yüzbaşı Mehmed Ali Efendi ibn-i İhsan Efendinin sagir oğlu Ali İhsan'ın vasisi olan validesinin, vefat eden zevcesinin mirasının sadece kendilerine ait olduğunu iddia etmesi ve bu konuda şahitlerin dinlenmesi; müteveffa yüzbaşının mirasının oğlu Ali İhsan'a ait olduğunun ortaya çıkması ve Mehmed Ali Efendinin geçmiş yıllara ait biriken maaşının alınması için Haleb'de görevli Binbaşı Rıf'atlı Ahmed Hilmi Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.47.

Mühtedi Mehmed Ağanın vefatından sonra zevce'i metrukesi İsnizor'un, veraset konusunda açtığı davadan dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.48.

Darendelioğlu kızı Zeliha Hanımın mihr, nafaka, alacak konusunda Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.49.

Müteveffa Kuyumcu Artin'in zevcesi, oğulları ve kızlarının babalarının veraseti konusunda Hırlakyan Rıf'atlı Agob Ağa veled-i Toros'a verdikleri vekâlet.

H.N.50.

Keşişoğlu kızı Feride binti Nazur'un, Etmekci dükkânının Duyun-ı Umumiye İdaresi ve Ziraat Bankası tarafından haciz edilmesi üzerine Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.51.

Karshoğlu Hacı Mustafa Ağanın, Pazarcık'daki arazisinin bazı şahıslar tarafından haksız yere zabt edilmek istenmesi üzerine açtığı dava ile ilgili Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.52.

Hacı Hüseyin Ağa Cami' Şerifinin imamet, hitabet ve çerağdarlık vazifelerini yapan Müteveffa Mehmed Hakkı Efendinin zevcesi ve oğullarının, Evkaf Müdürlüğü ve Muhasebe ile ilgili davalarından dolayı Kısakürekzâde Ahmed Efendi ibn-i İsa Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.53.

Hırlakyan 'İzzetlû Agob ve Rıf'atlû Avadik Ağaların, senedli ve senedsiz menkul ve gayrimenkul davalarından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdikleri vekâlet.

H.N.54.

Redif Taburu Mülazımlarından Fütüvvetli Ömer Tosun Efendinin, Hüsrev Paşa Evkafından annesine ödenen du'a-guluk maaşının onun vefatıyla kendisine tahsis edilmesi hususunda İstanbul'da bulunan amcası Mehmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.55.

Şem'dan Ağası oğlu kızı Nîmet binti Hacı Hanefi'nin, Telgraf Çavuşu Mehmed Ağa aleyhine açtığı mîhr, talak ve eşya davasından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.56.

Bâyecîdzâde Rıf'atlû Mehmed Beğın, Bâyezîd Cami' Şerifi ve Medresesine meşrut akarat davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.57.

Müteveffa Miralay Ahmed Beğın zevcesi Aîşe Hanımın, Pazarcık kazasındaki arazisinin evladlarına ferağı konusunda daha önce verdiği vekaleti iptal etmesi ve aym konuda, bazı yeni şartlarla Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet(H.N.37 ile ilgili).

H.N.58.

Karabekiroğlu Süleyman ve kardeşinin, babalarından kendilerine miras kalan evin amcaları tarafından satılması üzerine açılan dava konusunda Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdikleri vekâlet.

H.N.59.

Gümüşoğlu kızı Hayriye'nin mihr, talak, eşya, arazi ve cebren firar davalarından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.60.

Müteveffa Çubukcuzâde Hacı İsmail Ağa'nın zevcesi ve evlatlarının, Bâyezîdli Abdullah Beğ Cami'i Şerifi mütevellisi Refiklü Mehmed Beğ ile olan dükkân davasından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdikleri vekâlet.

H.N.61.

Durmuş Ağazâde Bekir Efendi ibn-i Mehmed Efendinin, Hacı Veli oğlu Hacı Hasan ile olan borç davasından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.62.

Kara Haliloğlu Mehmed Ağanın vasisisi olduğu çocuklar adına, halaları Amine ve Fatma ile olan veraset davası konusunda Karamaniyan Manuk Efendi veled-i Agob'a verdiği vekâlet.

H.N.63.

Hırlakyan Krikor ve Bogos Efendilerin, vasisi oldukları yiğenlerinin veraset davası konusunda Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa ve Ovakyan Avadik'e verdikleri vekâlet.

H.N.64.

Kara Ahmedoğlu Ahmed'in, Dereköy civarındaki arazi davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendi ve Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.65.

Müteveffa Binbaşı Mehmed Zihni Efendinin zevcesi ve çocukları, bila-veled vefat eden amcaları Binbaşı Ömer Efendinin mirasının alınması için amcaları Abdullah Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.66.

Manukoğlu Agob veled-i Karabet'in, Kayserili Tataroğlu Rupen'e kefaletinden dolayı Bilezikciyan Nazarit Efendinin açmış olduğu dava için Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.67.

'Alâ'üddevle ve Şah Ruh Beğlerin Cami'i Evkaf-ı Şerifeleri Mütevellileri, vakıflarının Adana ve Cebel-i Bereket'deki alacaklarının tahsili için İzzetlü Mehmed Gani Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.68.

Müteveffa Yüzbaşı Mehmed Ali Efendinin zevcesi Aişe Sıdika Hanım ve oğlunun, kendilerine bağlanan maaşın alınması hususunda İzzetlû Agob Ağa veled-i Toros'a verdikleri vekâlet.

H.N.69.

Duyûn-ı 'Umûmiye Kantarcısı Ahmed Ağanın, vasisi bulunduğu yiğenlerinin veraseti hakkında Urfa Sancağı ahalisinden Arabîzâde Müslüm Efendi ve Tüccar Mehmed Bekdaş Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.70.

Karcıoğlu Mustafa, Şerbetcioğlu Yusuf ve arkadaşlarının ... ihrak davasından dolayı Mustafa Efendiye verdikleri vekâlet.

H.N.71.

Çakallıoğlu Osman bin Ali'nin fi'l-i şen'i, katl, sirkat ve diyet davalarından dolayı Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdiği vekâlet.

H.N.72.

Seferoğlu Haçer veled-i Artin'in ve zevcesinin, vefat eden kızlarının terekesinden kendilerine düşecek hisse ile ilgili davadan dolayı Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdikleri vekâlet.

H.N.73.

Kuyumcu Davidoğlu Avadik ve Kiraccioğlu kızı Hatun binti Kasbar'ın, vasisi oldukları çocukların verasetiyle ilgili davadan dolayı Ketancıyan Krikor veled-i Minas'a verdikleri vekâlet.

H.N.74.

Müteveffa Daniloğlu Hemptarsum'un evlatlarının, babalarının alacak davasından dolayı Kuyumcu Davidoğlu Avadik ve Kiraccioğlu kızı Hatun binti Kasbar'a verdikleri vekâlet(H.N.73 ile ilgili).

H.N.75.

Ruşenoğlu Öksüz Ali bin Hasan'ın, zevcesi ile olan talak davasından dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.76.

Hanifoğlu Uzun Ali bin Hatır'ın, beş sene önce kaybettiği ve sonra Kıcık Ömer yedinde bulduğu kırsağı ile ilgili açmış olduğu davadan dolayı Leblebicizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.77

Uzun Şaban oğlu kızı Ümmigülsüm bint-i Mehmed'in, amcası Hacı Ahmed Ağa ile olan miras davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdikleri vekâlet.

H.N.78.

Cura Yusuf oğlu kızı Hadice bint-i Hasan'ın, zevcesi Ruşenoğlu Öksüz Ali bin Hatır aleyhinde açmış olduğu talak davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet(H.N.75 ile ilgili).

H.N.79.

Eminzâde kızı Hadice binti Ali Ağanın, Balcıoğlu Hanifi ile olan nikah davasından dolayı kardeşi Ali Rıza Efendiye verdiği vekâlet.

H.N.80.

Bâyezîdzâde 'İzzetlû Şükrü Beğin, Topalyan Ohannes ile olan alacak davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.81.

Kayseri Sancağından olup Hişve Hanında ikamet eden Tataroğlu Rupin veled-i Kigork'un, Bilezikciyan Nazarî Efendi ile olan borç davasından dolayı Ali Efendi ibn-i İskender Ağaya verdiği vekâlet(H.N.66 ile ilgili).

H.N.82.

Binbaşı Rıf'atlû Mehmed Galib Efendi ve zevcesinin, senedli ve senedsiz davalarından dolayı Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağaya verdiği vekâlet.

H.N.83.

İngiltere Devlet-i Fehimesi teb'asından Duvik Prodır'ın vekili Hoca İlyas veled-i Abdullah Zarîf'in, Ketancıyan Krikor'u vekillikten azletmesi ve Duvik Produr nâmına, Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ve Leblecizâde Ahmed Efendiye verdiği vekâlet.

10. Özet

İnsanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kağıtları ihtiva eden defterlere Şer'iyye Sicili denir.

Osmanlı Devletinde İslâmi hukuk kuralları geçerli idi. Bundan dolayı yapmış olduğumuz çalışmanın giriş kısmında belgelerin anlaşılmasına kolaylık sağlamak amacıyla Şer'iyye ve Nizâmiye Mahkemeleri ile İslâm Hukukuna göre vekâletnâmeler hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra Şer'iyye Sicillerinin genel özelliklerini ve tarihi önemini açıklamaya çalıştık.

7 Adet olan Maraş Şer'iyye Sicilleri, Millî Kütüphanede muhafaza edilmektedir. Maraş Şer'iyye Sicilleri 1876-1922 tarihleri arasına aittir. Tez konumuz olan 230 numaralı defter 28x38 cm. ebatındadır. İki bölüm ve 213 sayfadan oluşmaktadır. Birinci bölüm H.1320-1322/ M.1902-1904 yıllarına ait olup, vekâletnâmeler yer almaktadır. İkinci bölüm R.1337-1338/ M.1921-1922 yıllarına ait olup dava listeleri yer almaktadır.

Araştırmacılara kolaylık sağlamak amacıyla belgelerin özeti çıkartılıp daha sonra metin transkripsiyonu verilmiştir.

Değerlendirme kısmında çalışmamız sırasında elde ettiğimiz sonuçları ele alarak Maraş'ın idari, ekonomik ve sosyal yapısı hakkında bilgiler verilmiştir. Buna göre XX.yüzyıl başında Maraş Haleb Vilayetine bağlı bir sancaktır. Halk tarım, ticaret ve çeşitli el sanatları ile uğraşmaktadır. Müslüman ve gayrimüslim halk arasındaki ilişkilerin iyi olduğu anlaşılmaktadır.

Defterdeki yazı çeşidi hakkında bilgi vermek amacıyla ekler bölümünde beş adet belge fotokopisi verilmiştir.

Summary

Şer'iyye Register is a kind of written document consisting of lawsuit papers that moslem judge decides all lawful events about people.

During the Ottoman Empire, Moslem laws were valid. Therefore, in the introduction of our studies in order to ease the understanding of the documents, some knowledge about Court of Şer'iyye and Court of Nizâmiye and power of attorney according to the Moslem laws were given. In this work, we tried to explain general qualities and historical importance of Şer'iyye Registers.

Maraş Şer'iyye Registers which consisting of 7 volumes are kept in the National Library. The Maraş Şer'iyye Registers belong to the years from 1876 to 1922. The Volume number 230 which is our subject has a width of 28 cantimetres and a length of 38 cantimetres. It has 2 sections and 213 pages. The first section was written in H.1320-1322(A.D.1902-1904) and consists of the power of attorney. The second section was written in R.1337-1338(A.D.1921-1922) and consists of the lists of lawsuit.

In order to provide the researchers easiness the summaries of the documents and transcription texts are given.

In the appraise section according to the results which we gained during our research, the knowledge about admirative, economical and social construction of Maraş

were given. In the beginning of the 20th. century according to this; Maraş was a city center which is a part of Haleb Province. People had been dealing with agriculture, commerce and different kinds of handloraft. It is understood that the relations between moslems and non moslems are very well.

For giving information about the writing of the volume five photo-copies of the documents are given in the appendices.

İKİNCİ BÖLÜM

230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicili Metin Trankripsiyonu

H.N.1 (s.9).

Medine'i Mar'aşa muzâf İl(El)oğlu Karyesi sâkinlerinden sâhib-i 'arzuhal iş bu bâ'isü'l-kitâb Ruşen oğlu Öksüz Ali bin Hasan bin Ali meclis-i şer'i-şerîf-i enverde Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb karye'i mezkûre sâkinlerinden Ekbeğli oğlu kızı Torun Aişe bint-i Veli ile miyânemizde mütekevvin nikâh da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âviyi Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mecâlisin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâme'i da'vâ ve taleb-i muhâkeme ve red cevabla ta'kîbe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz ve makbûzunu tarafime i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve husûsât-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya hazır-ı merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi berminval-ı muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâ ve ifâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ hüve'l-vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 3 Rebi'ül-evvel sene 1320 /10 Haziran 1902. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 2 (s.10).

Medine'i Mar'aş mahallatından Çavuşlu Mahallesi sâkinlerinden iş bu bâ'isü'l-kitâb Mûnaşizâde Hacı Mehmed Efend-i ibn-i Hacı Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Efendi Meclis-i şer'i-şerîf-i enverde Bektutiye Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden Kuyumcuyan Artin Efendi veled-i Agob mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb medine'i mezkûrede kâ'in 'Alâ'üddevle Cami'i Kebîri mütevellisi olup medine'i mezkûrenin Çukuroba Mahallesinde sâkin Esad Beğ ibn-i Emin Beğ ile miyânemizde mütekevvin 'Alâ'üddevle Evkâfından Mar'aşda kâ'in Nebeviye Medresesine meşrût vakfa müte'allıka da'vâsı ve Urfa Sancâğına tâbi' Araban Nahiyesinin Erdemil Karyesi arazisinde vâkı' bir bâb değirmânla sancâğ-ı mezkûr Mal Sanduğundan alınan â'sâra müte'allıka da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âvi ve de'âvi-i sâ'ireyi Muhâkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mecâlisde her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâme-i da'vâ ve taleb-i

muhâkeme ve red cevabla ta'kîbe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz makhbûzunu tarafıma i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûrenin mütevvakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya hazır-ı merkûm Artin Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim dedik de ol dahi berminvâl-ı muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâ ve ifâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu Fi 15 Rebi'ü'l-ahir sene 1320 /22 Temmuz 1902. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 3 .

Medine'i Mar'aş mahallatından Hatuniye Mahallesinde kâ'in Katolik Milleti Kilisesi Rahiblerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Milleti merkûmesinden Kemancıyan Dervahannes Efendi ile biraderi Divanlı Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin millet-i merkûmesinden Toros veled-i Agob veled-i Torosdan her biri meclis-i şer'i hazır-ı lâzımü't-tevkîrde Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Efendi ibn-i Veli Ağa bin Hacı Mehmed mahzarından her biri takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl - merâm idüb mezkûr Etmekci Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i 'Aliyyenin Millet-i merkûmesinden Keşişyan Daçe veled-i Artin veled-i Bogos ve oğlu Artin ile miyânemizde mütekevvîn alacak ve hâne da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âvî ve de'âvî'i sâ'ireyi Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Meclisde her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme'i da'vâ ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kîbe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makhbûzunu tarafımıza i'tâ ve teslim ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya âherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûrenin mütevvakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya hazır-ı merkûm Hacı Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb eyledim didiklerinde ol dahi ber minvâl-ı muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 19 Rebi'ü'l-ahir sene 1320/ 26 Temmuz 1302. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 4 (s.11).

Fil-asl Yanya Vilâyeti ahalisinden olub el-yevm Medine'i Mar'aşın Bektutiye Mahallesinde sâkin ve zâfi zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe işbu bâ'isetü'l-kitâb Yanya Redîf Taburu Kol Ağası Hacı Mehmed Efendinin zevcesi Afife Hânım ibnete İbrahim Beğ bin Abdullah Meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb nefis-i Beyrut Vilâyet-i Cefilesi ahalisinden Abdullah ibn-i Şeyh Mahmud Fahreddin mezkûr Beyrut Kasabasında vâkı' olub tâbûsunda mevki' ve hududu beyân olunan bir bâb mülk-i menzil yedinde müstakilen mülkî olub üçyüz aded Lirâyı Osmânî bedel mukabilinde bey'i bi'l-vefâ tarikiyle bana bey' ve ferâğ idüb ol-vecihle menzil-i mezkûr mülk-i müşterâm olub el-yevm taht-ı tasarrufumda bulunmakla menzil-i mezkûru münasib ücretle icâra ve ücretini ahz ve kabz ve müddeti inkisamında lede'l-müzâyede taht-ı misliyle bey' ve ferâğa ve esmânından benim matlûbum olan meblağ-ı mezkûre üçyüz aded Lirâyı Osmânîyi ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve hukûk-ı mezkûreye müteferri' leh ve 'aleyhinde vukû' bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âvi ve de'âvi'i sâ'ireyi Muhâkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mecâlis-i İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme'i da'vâ ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kîbe ve husûsâtı mezkûreye mütevakkıf umûrûn küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya mezkûr Beyrut Vilâyeti ahalisinden Tevfik Efendi ibn-i Şeyh Abdullah Halid Efendiyi kabule mevkûfen vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahuha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik-ı şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 14 Cemaziye'l-evvel Sene 1320/19 Ağustos 1902.

Mehmed Nuri Pul.

H.N.5.

Medine'i Mar'aş mahallatından Hâtûniye Mahallesi sâkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Serpiskopos Muradyan Ohannes Efendi veled-i Agob meclis-i şer'i hatır-ı lâzımü't-tevkîrde Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Protestan Milletinden Ketancıyan Krikor muvâcchesinde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb vâridâtı medine-i mezkûrede vâkı' Ermeni Katolik Kilisesine 'â'id bi'l-cümle dekâkin ve a'kârâtın idaresi hasbe'l-me'mûriye tarafına 'â'id bulunduğundan Çarşubaşı nâm mahalde vâkı' kezalik vâridâtı mezkûr kiliseye 'â'id bulunan bir bâb dükkân da'vâsına dâ'ir mezkûr Hâtûniye Mahallesi sâkinlerinden Kavvaszâde Hacı Ahmed Ağa ve şürekâsı teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin

Ermeni Milletinden Dermesrubyan Sirub ve biraderi Ohannes ve Apikoğlu Avadik ve Seksanlar Mahallesi sâkinlerinden Zabuncu Hacınn zevcesi Aişe bint-i Ahmed nâm kimesneleriyle sâ'irleri 'aleyhinde gerek Mar'aş ve gerekse mülhakatı olan kazalar Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mülkiye Mahkeme ve Mecâlisinde her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme-i da'vâ ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kîbe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât'ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Krikor Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi ifâyı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 12 Cemaziye'l-ahir sene 1320 / 16 Eylûl 1902. Mehmed Nuri Pul.

H.N.6 (s.12).

Haleb Vilâyet-i Cefilesine tâbi' Mar'aş Sancâğında ârâmsâz besâlet olan Beşinci Orduyu Humâyûna mensûb nizâmiye Otuzyedinci Alayı İkinci Taburu Tabibi Yüzbaşı Fütüvvetli Mehmed İlhami Beğ ibn-i Kazım Paşa meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-meram idüb Binüçyüzyigirmi senesi Cemaziye'l-ahirinde beşinci günü tarihiyle müverrah İstanbul Mahkemesinden sudûr idüb tarafıma tebliğ olunan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye-i umûrun masarrufası nâtika olduğu üzere Dersa'adetde Sarachânebaşı kurbunda Mi'mar Ayas Mahallesinde sâkin zevce'i mutallakam Emine Seher Hânım bint-i Kolağası İbrahim Efendi ile onüç yaşında bulunan kızım Müfide Hânımdan herbirine nafakâ ve kisve bahâ ve levâzım-ı zaruriyeleri için şehir-i doksanar gürüşdan cem'ân yüzseksan gürüş kibel-i şer'idan benim üzerime nafakâ farz takdir olduğu müstebân olmuş halbuki Binüçyüzonbeş sene'i Rûmîsi Temmuzunun dokuzuncu Cum'a günü Antakyada bulunduğum sırada mezbûre Emine Seher Hânımı mahzar-ı şuhurda talâk-ı ba'in ile tatfîk idüb mezbûre Seher Hânıma hitâben tahrîr itmiş olduğum me'zûn ve mersûm bir kıt'a talâknâmeyi mektûb-ı mahsûsa nikâh-ı mezbûreye irsâl ve ibsâl eyledim ol vecihle mutallaka-ı mezbûre Emine Seher Hânımın nafakâ talebine hâk ve selâhiyeti olmayub mutallaka'ı mezbûre için gıyabımda nafakâ takdiri dahi şer'ân ca'iz olmayacağından hüccet-i mezkûre de takdir olunan nafakânın kat'i ve ıskâtı ve kızım mezbûre Müfide Hânım kebîre olduğundan takdir olunan doksan gürüşluk nafakânın keزالik kat'ıyla bana teslimi ve evvelce ma'âşımdan siparişim olub tarih-i tatfîk-i mezkûrdan itibaren şehir-i yüzseksan gürüşdan yedi ay yigirmi gün zarfında mezbûre

Seher Hanıma fuzulî bî-gayrihak ahz ve kabz eylemiş olduğu binüçyüzseksan gurûşun dahi mezbûreden istirdadı hususlarıyla husûsât-ı sa'ireye müte'allık leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âviye 'â'id olduğu Muhâkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mecâlisde her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâmeye ve taleb-ı muhâkeme ve red cevabıyla ta'kibe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve husûsât-ı mezkûrenin mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i muâ'melât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya Der'aliyyede Sarachâne başında mezkûr Mi'mar Ayâs Mahallesinde Kirechâne Zokağında yedi numarolu hâne de mukim biraderim Münir Beği kabule mevkufe vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'i şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 19 Receb sene 1320 / 22 Ekim 1902. Mehmed Nuri Pul.

H.N.7.

Medine'i Mar'aşa muzâf Camustil Nahiyesine tâbi' Orçanın Musalar Karyesi ahalisinden olub zâfi dahi zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ta'rifleriyle mu'arrefe Hüsnâ bint-i Seyyid Ali bin Hânefi meclis-i şer'i-şerîf-i enverde babası merkûm Seyyid Ali ile medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesinde sâkin Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi mahzarlarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb mezkûr Orçan'ın Bani Karyesi ahalisinden Hacı Abdullah oğlu Bilal ile miyânemizde mütekevvîn nikâh da'vâsından dolayı(s.13) leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âvî ve de'âviy-i sa'ireyi Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mehâkim-i İdarenin her derece şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme'i de'âvî ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kibe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzlarını bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazırân-ı merkûmân Babam Seyyid Ali ile Ahmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'i şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim didikde onlar dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımasını kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 2 Şa'bân Sene 1320 / 4 Kasım 1902. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 8.

Medine'i Mar'aşın Şih Mahallesi mütemekkinlerinden teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Allahvirdi oğlu Kasbâr veled-i Serkis Veled-i Arur meclis-i şer'i hatırı lâzımü't-tevkîrde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i anî'l-merâm idüb li-ebeveyn karındaşlarım Artin ve Şükri ve Kirkor ile miyânemizde mütekevvin babamızdan mevrûs müntakıl emvâl-ı menkûl ve gayr-i menkûl ve arazi ve a'kârât da'vâsından dolayı leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve vukû'bulacak kâffe'i de'âvî ve de'âviy-i sâ'ireyi Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mahkeme-i İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme'i de'âvi ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kibe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz makbûzunu bana i'tâ ve teslime lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aheri tevkîle ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahuha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hidmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi ifâyı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 27 Receb sene 1320 / 30 Ekim 1902. Mehmed Nuri Pul.

H.N.9.

Husûsâtü'l-beyânda mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kîbel-i şer'idan me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye ketebesinden Süleyman Efendi ibn-i Sadık Efendi Medine'i Mar'aş mahallatından Restabârye Mahallesinde Mar'aş 'Asâkir-i Jandarma Taburu Küttâbı ketebesinden Fütüvvetü Ahmed Şevki Efendi ibn-i Mustafa Efendi ibn-i Ahmed Efendinin sâkin olduğu hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfî itdikde 'an-asl İzmir Vilâyetine tâbi' Manisa Sancâğına mülhak Kula Kasabası ahalisinden olup el-yevm mûmâileyh Ahmed Şevki Efendi hânesinde sâkinler ve zâtları dahi kezalik zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mûmâileyh Ahmed Şevki Efendinin li-ebeveyn erkarındaşı İbrahim Edhem Efendi ve kız karındaşı Şadiye Hanımdan her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede mûmâileyh Ahmed Şevki Efendi mahzarında(s.14) takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb Kudûs-i Şerîf Mahkeme'i Şer'iyyesinden virilüb ibrâz eylediğiniz bir kıt'a ihzâr-ı verâset i'lâm-ı şer'iyye nâtik olduğu üzere mezkûr Kudûs-i Şerîf Sancâğı Redîf Taburu Kolağası olup Livâ'ı mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden babamız mûmâileyh Mustafa Efendi ile

bundan akdem vefât iden validemiz Ümmühani Hânım bint-i Hacı Hüseyin Efendi bin Abdullah Efendiden ırsen bize intikal iden kasaba-ı mezkûrede kâ'in Seferkapu nâm mahalde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd bir bâb hâne bey'i müştemilât ve Yedialı Mahallesinde vâkı' kezâ ma'lûmu'l-hudûd bir bâb hâne ve Büyük Hamam Caddesinde vâkı' keزالık ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a dükkân arsası ve Sandal nâm mevki'de kâ'in ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a bağ ve Sazlık nâm mevki'de kâ'in ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a bağ ve Sazlık nâm mevki'de kâ'in ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a Afyon Tarlası ve Kızlar Kapusu Mahallesinde vâkı' kezâ ma'lûmu'l-hudûd bir bâb hânedan hisse'i ma'lûm ve mezkûr Seferkapu nâm mahalde vâkı' hâne'i mezkûre dahilinde bulunan eşyayı menkûle ve vilâyet-i mezkûreye tâbi' Menteşe Sancâğına mülhak Mılas Kazasında Hoca Bedreddin Mahallesinde vâkı' sair müştemilât ma'lûmu'l-hudûd bir bâb hânedan ha'iz ırsıyelerimizi münasib ücretle talibine icâre ve lede'l-iktizâ bedel-i misliyle ahire bey' ve ferâğa ve bedel-i icâr ve esmâniyle pederimiz müteveffâyı mûmâileyh Mustafa Efendinin vefâtından sonra 'Askerî Takâ'üd Sanduğundan alınmak üzere Mar'aş Sancâğı muhavvili taraf-ı eşref ve Hazret-i Pâdişâhiden bize tahsis ve ihsân buyurulan işlemiş ve işleyecek ma'âşımızı medine-i mezkûre Mal Sanduğundan ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve lede'l-icâb leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak kâffe'i da'vâyla Mahkeme-i Şerriyye ve Nizâmiye ve İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme ve taleb-i muhâkeme ve red cevabla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şerriyye ve nizâmiyeyi icrâya hazır mûmâileyh karındaşımız Ahmed Şevki Efendiyi vekâlet-i amme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didikde ol dahi ber vech-i meşrûh vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hudmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüp 'alâvukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 7 Şevval sene 1320 / 7 Ocak 1903 . Mehmed Nuri Pul .

H.N. 10 .

Medine'i Mar'aşın Seksanlar Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Köfteoğlu Nazdar ve kız karındaşı olub şahsı dahi zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arref Hayum veledân-ı Avadik veled-i Atamdan her biri meclis-i şer'i hatır-ı lâzımüt-tevkîrde medine'i mezkûrenin Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mahzarında takrîr-i

kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Hâtûniye Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i devlet-i müşârûn'ileyhânın Protestan Milletinden Zakobyan (s.15) Avadik veled-i Manuk veled-i Atam ve diğer hemşerimiz Hâtûn ve mezbûre Hâtûnun sadriyye kebîr oğulları Manuk ve Krikor ve Ohannes ile miyânemizde mütekevvîn alacak da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âviye Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâme ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kibe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Avadik Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi ifâyı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 7 Şevval sene 1320 / 7 Ocak 1903.

Mehmed Nuri Pul.

HN.11.

Husâsatü'l-beyânda mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-i şer'idan me'zunen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme-i Şer'iyye ketebesinden Süleyman Efendi ibn-i Sadık Efendi medine'i Mar'aş mahallatından Çavuşlu Mahallesinde kâ'in medine'i mezkûrede ârâmsâz Nizâmiye Otuzyedinci Alayı İkinci Taburu İkinci Yüzbaşı Fütüvvetli Mustafa Ağa ibn-i Ömer Ağa ibn-i Mehmet Ağanın müsteciren sâkin olduğu menziline varub zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarında 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfi itdikde zâfi zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mûmâileyh Mustafa Ağanın sülbiyye kebîre kızı Fatıma Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede mûmâileyh Mustafa Ağa ile zevce'i menkûhesi zâfi kezalik zeyl-i vesîkâ da muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Zeliha Hânım bint-i Hacı Mehmed ibn-i Abdullah hazırân oldukları halde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsizzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûrede ârâmsâz tabur-ı mezkûr Eczacısı Yüzbaşı Fütüvvetli zevcem Mehmed Necati Efendi ile beynimizde hüsnî mu'âşeret ve imtizacım olduğundan(olmadığından) zevcim mûmâileyh Necati Efendi ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i a'leyh

sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâmeye ve taleb-i muhâkeme ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz ve makhûzunu i'tâ ve teslime ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i â'mme'i mutlakâ'ı (s.16) sahiha'ı şer'iyye ile hazırân-ı merkûmân ile ma'ân vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğin kâtib mûmâileyhe mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vuku'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve ve imlâ olundu. Fi 14 Şevval sene 1 1320 / 14 Ocak 1903 Mehmed Nuri Pul.

H.N.12.

Medine'i Mar'aşın Restabâiye Mahallesi sâkinlerinden ve zâfi dahi zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arref olan Boz Beğ kızı Şerife Hâtûn ibnete Mehmed Beğ ibn-i Hacı Ali Beğ meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine-i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Hacı Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb medine'i mezkûrenin Boğazkesen Mahallesi sâkinlerinden Yavru Hüseyinzâde müteveffâ Hacı Hüseyin Efendi vereseşi ile miyânemizde mütekevvîn bâ sened alacak da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviyi Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mahkeme-i İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâmeye ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kîbe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz ve makhûzunu bana i'tâ ve teslime lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve tebliğ ve tebellüğe husûsâtı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i â'mme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 7 Şevval Sene 1320 / 7 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 13

Medine'i Mar'aşın Hamamcı Mahallesi sâkinlerinden ve zatlari dahi zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefetân müteveffâ Köse

Mehmed zevce'i menkûhe'i metrûkesi Hacı Safiye Hâtûn ibnet-i Durdu bin Mustafa ve kerîmesi Aîşe Hayriye Hânım ibnete merkûm Kôse Mehmed bin Halilden herbiri meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Hacı Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idûb bundan akdem vefât iden murisimiz müfeveffâyı merkûm Kôse Mehmed ile bundan akdem vefât iden oğlu Hacı Mehmed ve mûte'akıben vefât iden merkûm Hacı Mehmedin sülbi sagîr oğlu Mehmed Aliden bize mevrûs ve mûntakil emvâl-ı menkûl ve arazi da'vâsından dolayı müteveffâyı sâni merkûm Hacı Mehmedin zevce'i (s.17) metrûkesi Hadice ve Kal'aloğlu İsmail ile miyânemizde metekevvin iden tereke'i müteveffiyun-ı merkûmüne mûte'allık irs da'vâsıyla buna mûteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak da'vâda Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâme ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kibe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı 'ahz ve kabz makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i 'âmmeye mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hidmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 7 Şevval Sene 1320/ 7 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 14.

'An-asl Asitâne'i 'Aliyye ahalisinden olub Medine'i Mar'aşda ârâmsâz Nizâmiye Otuzyedinci Alayında İkinci Taburu Eczacısı Fütüvvetli Mehmed Necati Efendi ibn-i Abdullah Efendi ibn-i Abdürrezzak Efendi meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i Ali mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir 'anî'l-merâm idûb kâ'inpederi tabur-ı mezkûr İkinci Yüzbaşısı Fütüvvetlî Mustafa Efendi ve kerîmesi zevce'i menkûhem Fatıma Hânım ve Kayınvalidem Zeliha Hânım ile miyânemizde mütekevvin 'adem-i itâ'at da'vâsıyla buna mûteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâme ve taleb-i muhâkeme ve red cevabıyla ta'kibe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır

ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 11 Şevval Sene 1320 / 11 Ocak 1903.

Mehmed Nuri Pul.

H.N.15.

Medine'i Mar'âşa tâbi' Pazarcık Kazasında Deregezenli Atmalu Aşiretinin Sultanlı Karyesi ahalisinden Bilaloğlu Hüseyin bin Mehmed bin Bilal meclis-i şer'imizde medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden. Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa(s.18) ve Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mahzarlarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb karye'i mezkûre ahalisinden Bodareşin kızı Rabia benim zevce'i menkûhe'i gayrı-ı medhûl bihâm iken karye'i mezkûre ahalisinden Hasan Koca oğlu Hasan bin Mahmud Ağa ve refikası bundan yedi mâh akdem zevcem mezbûre Rabiayı cebren babası hânesinde çıkarub kaçırmuş olduğundan zevcem mezbûre Rabia ile nikâh ve mihr-i mu'accel ve 'adem-i itâ'at da'vâsıyla merkûm Hasan ve babası merkûm Bodareşin ve refikâsı ve sâ'ir icâb iden eşhâsla husûsât-ı mezkûreye mete'allık da'vânın muhâkeme ve müdâfa'âsına ve bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye Livâ'-ı Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiye ve Mahkeme-i İdarenin her derece ve şu'ebât ve devâ'iriyle Pazarcık Kazası Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kazb ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazırân-ı merkûmân Ahmed ve Avadik Efendileri vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledim didikde onlar dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 18 Şevval sene 1320 / 18 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 16.

Medine'i Mar'âşa tâbi' Pazarcık Kazasının Deregezenli Atmalu Aşiretinin Sultanlı Karyesi ahalisinden Bilaloğlu Mehmed bin Bilâl bin Molla Mehmed meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed

Efendi ibn-i Mehmed Ağa ve Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mahzarlarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb karye'i mezkûre ahalisinden Bodareş kızı Rabia benim oğlum Hüseyinin zevce'i menkûhe-ı gayr-ı medhûl bihâm olub ba'de'l-akdem mihr-i mu'accel nâm-ı diğeri kabul ve kalın olmak üzere merkûm Bodareş ile kızı mezbûra Rabiya vermiş olduğum cîlbâb ve nukûd ve mevâşi ve eşyayı sâ'ire da'vâsıyla buna müfafferî leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi Lîvâ'-ı Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmîye ve Mahkeme-i İdârenin her derece ve şu'ebât ve devâ'iriyle Pazarcık Kazasının Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmîyesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâme ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kibe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu tarafıma irsâl ve ifâya ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu(s.19) umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye nizâmîyeyi icrâya hazırân-ı merkûmân Ahmed ve Ovakyan Avadik Efendileri vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i mufevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde onlar dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 18 Şevval sene 1320 / 18 Ocak 1903 Mehmed Nuri Pul .

H.N.17.

Husûsâtü'l-beyânda mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-i şer'idin me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme-i Şer'iyye ketebesinden Süleyman Efendi ibn-i Sadık Efendi Medine'i Mar'aş mahallatından Hâtûniye Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Bilezikciyan Arzuman Efendinin ikâmet etmekte olduğu medine'i mezkûrenin Şekerli Mahallesinde vâkı' menziline varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân huzurlarında 'akd-ı meclis-i şer'i â'li itdikde merkûm Arzuman Efendi veled-i Karabet Ağa veled-i Ohannes ve kebîr karındaşları Agob ve Arbeş Efendiler ile sagîr karındaşları Artin ve Ohannes ve Maranın bâ hüccet-i şer'iyye vasiyye'i mensûbeleri olub şahsı dahi kezalik zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefe olan hazırûn-ı merkûmenin Anaları Hacıya Gürcü ibnecî Agob veled-i Ohannes her biri medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'â'ı devlet-i müşârûmileyhânın Protestan Milletinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas veled-i Krikor mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb medine'i mezkûrenin Şekerdere Mahallesi mütemekkinlerinden Polad oğlu Karabet Beğ ve Acemli Mahallesi mütemekkinlerinden Talyan Sisak ve

karındaşı Agob ve sâ'ire ile miyânemizde mütekevvinden alacak da'vâsıyla da'vâyı sâ'ireden dolayı muhâkeme ve müdâfa'âya ve bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm da'vâya medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'ireleriyle İdâre Mahkemesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâmeye ve müdafa'âya ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyyeyi icrâya tarafımızdan hazır merkûm Krikor Efendi bi'l-asl ve bi'l-vesâya vekâlet-i âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'i ile gelüb 'âlâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 17 Şevval 1320 / 17 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul .

H.N.18(s.20).

Husûsâtü'l-beyânda mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kîbel-i şer'idan me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye ketebesinden Süleyman Efendi ibn-i Sadık Efendi Medine'i Mar'aş mahallatından Hâtûniye Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Bilezikciyan Armenak Efendinin ikâmet etmekde olduğu Şekerli Mahallesinde vâkı' menziline varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân huzurlarında 'akd-ı meclis-i şer'i â'li itdikde mezkûr Hâtûniye Mahallesinde sâkin Bilezikciyan Nazarî Efendi veled-i Ohannes Ağa meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede medine-i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'â'ı devlet-i müşârûn'ileyhânın Protestan Milletinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas veled-i Krikor mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Şekerdere Mahallesi mütemekkinlerinden Poladoğlu Karabet ve Acemli Mahallesi mütemekkinlerinden Talyan sisak ve karındaşı Agob ve sâ'ire ile miyânemizde mütekevvin iden alacak da'vâsıyla leh ve 'aleyhimizde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre

mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelâtı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Krikor Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm ettiğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân me'b'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb a'la vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 12 Şevval sene 1320 / 12 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 19.

Medine'i Mar'aşın Zumbadanlı Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Protestan Milletinden Salıbyan Ziya Efendi veled-i Karabet veled-i Keyzork Meclisi şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Dıvanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb Kutucuyan Feşan ile miyânemizde mütekevvîn iden bâ sened alacak da'vâsından dolayı leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'îye ve Nizâmiye Mahkemesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbunuzu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs (s.21) nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 23 Şevval 1320 / 23 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 20.

Medine'i Mar'aşın Hâtûniye Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Protestan Milletinden İmrakyan Artin veled-i Minas veled-i Atam ile zevcesi olup şahsı dahi zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Mahdus ibnete Agob veled-i Atamdan her biri meclisi şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Dıvanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed ile Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mazharlarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Şekerli Mahallesi mütemekkinlerinden Çernazyan Artin ve karındaşı oğlu Yunus (?) ve

Karamanlıyan Manuk ve Karabet Efendilerde senedli ve senedsiz alacak da'vâsıyla leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde ve Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'î ve müdde'î 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazırân-ı merkûmân Ahmed ve Avadik Efendileri vekâlet-i â'mme'i mutlakâ'ı sahiha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 29 Şevval sene 1320 / 29 Ocak 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 21.

Medine'i Mar'aşın Dalkara Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Girascıyan Artin veled-i Kesbûr (?) veled-i Melûkû (?) meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idûb medine'i mezkûreye mülhak Pazarcık Kazasının Kılıçlı Aşireti ahalisinden Sündükoğlu Hamza ve Hacıoğlu Ali ve Süleyman Ağazâde Ahmed Ağalar ile Veli Efendizâde müteveffâ Ahmed Efendi veresiyle sâ'ir eşhâsda senedli ve senedsiz alacak da'vâsından dolayı leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'î ve müdde'î 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz(s.22) ve makbûzun bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Avadik Efendiyi vekâlet-i 'amme'i mutlakâ'ı sahiha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 17 Zilka'de sene 1320/16 Şubat 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 22.

Husûsâtü'l-beyânda ketb ve tahrîr ve istimâ'-i takrîriçün kibel-i şer'iden me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye ketebesinden Kamil Efendi ibn-i Mehmed Ağa medine'i mezkûreye tâbi' etrâf-ı şehir dahilinde Çakallı Aşiretinden Aymirzaoğlu Molla Mehmed bin Aymirza ibn-i Mehmedin hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfi itdikde medine'i mezkûreye mülhak Pazarcık Kazasında Atmalu Aşiretinin Sultanlı Karyesi sâkinlerinden olub merkûm Molla Mehmedin menzilinde mevkute'i sâkine ve zâfî kezalik zikri âzâ-ı mu'arrefetân ta'rifleriyle mu'arrefe Bodareşin kızı Rabia bint-i Bodareş bin Abdullah meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden İskenderzâde Ali Efendi ibn-i İskender Ağa ibn-i Ali mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb karyemiz ahalisinden Hüseyin bin Mehmed bin Bilâl tarafından ben mehkûhesi olduğuma dâ'ir 'aleyhimde vukû'bulan 'akd ve nikâh ve mihr-i mu'accel da'vâsıyla babası merkûm Mehmed tarafından vukû'bulacak eşya ve hayvanat da'vâsı ve bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi Livâ'ı Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'ireleriyle Pazarcık Kazası Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'âya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve husûsât-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğini amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'âlâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 23 Zilka'de sene 1320 / 22 şubat 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N.23 (s.23).

Medine'i Mar'âşa tâbi' Pazarcık Kazasında Deregezenli Atmalu Aşiretinin Hasankoca Obasından Hasankocaoglu Hasan bin Mehmed bin Mehmed bin Yusuf meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûreye tâbi' etraf-ı şehir dahilinde Çakallı Aşiretinden Emirzâde oğlu Molla Mehmed bin Emirzâde ibn-i Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb kazâ'i mezkûrun Sultanlı Karyesi ahalisinden Bodareş kızı Rabia benim zevce'i mekûhe'i medhûl bihâm olub mezbûreye zevciyet iddi'âsında bulunan karye'i mezkûre ahalisinden Bilaloğlu Hüseyin bin Mehmed bin Bilâl

ile miyânemizde mekûhe'i mezbûrenin 'akd-i nikâhına dâ'ir da'vâsında icâb itdikleriyle ve buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi Livâ'-ı Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'ireleriyle Pazarcık Kazası Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlubatını ahz ve kabz ve makbuzunu bana irsâl ve iysâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Molla Mehmedî vekâlet-i 'amme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb keb ve imlâ olundu. Fi 25 Şevval sene 1320/ 25 Ocak 1903 Mehmed Nuri Pul.

H.N.24.

Almanya Devlet-i Fehimesi teb'asından olub Medine'i Maraşda Divanlı Mahallesinde mukim Mister Elipiker veled-i Elipiker medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'irmizde yine devlet-i müşarûnileyhâ teb'asından olub medine'i mezkûrenin Zunbadanlı Mahallesinde mukim Proneniman veled-i Proneniman veled-i Proneniman ve Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mahzarlarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden Egüllüoğlu Avadik ile miyânemizde mütekevvîn iden arazi da'vasıyla senedli ve senedsiz her kimler tarafından olur ise olsun leh ve 'aleyhimizde vuku'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe bi'l-cümle hukûk ve matlûbatını ahz ve kabz ve makbuzunu bana irsâl ve iysâle ve lede'l-iktizâ sulh ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazırân-ı merkûmân Proneniman ve Avadik Efendileri vekâlet-i 'amme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile münferiden ve müctemi'ân îfâyı vekâlet etmek üzere vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde onlar dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul (s.24) ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm

itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 'Aşere Zilhicce 1320 / 10 Mart 1903.
Mehmed Nuri Pul.

H.N. 25.

Medine'i Mar'aşın Etmekci Mahallesi sâkinlerinden ve zâtî dahi zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Gümüşoğlu kerîmesi Hayriye bint-i Hasan bin Mustafa meclis-i şer'i-şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Sabsizzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb li-eb ceddem ve mevrûsem Gümüşoğlu Mustafanın zevcesi Fatımanın terekesine müte'allık 'aleyhimde Mahkeme'i Şer'iyyede vasiyyet da'vâsı eyleyan Lütfullah Efendizâde Ahmed Efendi ve Gümüşoğlu Hasanın kızı Fatımanın keزالik müteveffât-ı mezbûrenin terekesine müte'allık arsa da'vâsıyla zevcem Kal'alı Osmanoğlu Edhem ile talâk da'vâsından dolayı leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahuha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 21 Zilka'de sene 1320 / 20 Şubat 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 26.

Medine'i Mar'aşın Restabâye Mahallesi sâkinlerinden Selim Efendi ibn-i Mehmed Ağa ibn-i Feyzullah Ağa ve Uzun Mustafa oğlu Abdulkadir Efendi ibn-i Mustafa Ağa ibn-i Mehmed Ağadan her biri medine'i mezkûre Mahkeme-i şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb mezkûr Restabâye Mahallesi sâkinlerinden Bozbeğzâde Hasan Efendi ile miyâncemizde mütevekkîn Tarîk-ı Hâs üzerine çıkma ve su mecrâsının takyîdi da'vâsından dolayı leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak da'vâyı medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve meclis-i İdâre'i Livâda müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve

muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslim ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini ifâ kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan (s.25) hazır-ı merkûm Ali Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 20 Zilhicce sene 1320/20 Mart 1903.

Mehmed Nuri Pul.

H.N. 27.

Medine'i Mar'aşın Seksanlar Mahallesi sâkinlerinden Sandık Eminizâde Hayri Efendi ibn-i Ali Efendi ibn-i Hasan medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde mak'ûd meclis-i şer'i şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şıh Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb medine'i mezkûreye muzâf Bulanık Karyesinde sâkine Esma bint-i Hasanın 'aleyhimde ikâme eyledikleri medine'i mezkûreye mülhak Pazarcık Kazasına tâbi' Tevekkelli Karyesinde vâkı' bir bâb değirmân da'vâsıyla medine'i mezkûrenin Belediye Dâ'iresinden leh ve 'aleyhimde vuku'bulmuş ve bulacak de'âviye medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'ireleriyle İdâre Mahkemesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ikâmeye ve müdafa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 17 Muharrem sene 1322/ 4 Nisan 1904. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 28.

Medine'i Mar'aşın Kayabaşı Mahallesi sâkinlerinden Kara Fatmazâde Mehmed Pertev Beğ ibn-i Said Rahmi Efendi ibn-i Mehmed Avni medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb mezkûr Kayabaşı Mahallesinde vâkı'

mutasarrıf olduğum menzirim ittisâlinde inşâ itdirmekde olduğum bir çıkma oda da'vâsı hakkında mahal-ı mezkûre sâkinlerinden Kara Mahmudzâde Şükrü Efendinin 'aleyhimde ikâme eylediği da'vâsıyla bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûrenin Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makhbûzunu bana i'tâ ve teslim ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bervech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf(s.26) olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbahi ifâyı edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 20 Muharrem sene 1322 / 7 Nisan 1904. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 29.

Haleb Vilâyet-i Cefilesine tâbi' Mar'aş Sancâğında ârâmsâz besâlet olan Beşinci Orduyu Hümayuna mensub Nizâmiye Otuzyedinci Alayın İkinci Taburu Tabibi Yüzbaşı Fütüvvetli Mehmed İlhami Beğ ibn-i Kazım Paşa medine-i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb Binüçyüzyigirmi senesi Cemaziye'l-ahirinin beşinci günü tarihiyle müverrah İstanbul Mahkemesinden sudûr idüb tarafıma tebliğ kılınan bir kıt'a hüccet-i şer'iyye suret-i musaddıkası nâtika olduğu üzere Dersa'âdetde Sarachânebaşı kurbunda Mî'mar Ayas Mahallesinde sâkine zevce'i mutallakâm Emine Seher Hânım ibnete Kolağası İbrahim Efendi ile ondört yaşında bulunan kızım Müfide Hanımdan her birine nafakâ ve kisve bahâ ve levâzım-ı zaruriyeleri için şehri doksan ber gürüşdan cem'ân yüzseksan gürüş kıbel-i şer'iden benim üzerime nafakâ farz ve takdir olunmuşıdi mezbûre Emine Seher Hânım'ı mukaddemâ tatfîk etmiş olduğuma dâ'ir Mar'aş Mahkeme'i Şer'iyyesinden sudûr idüb İcrâ Dâ'iresi ma'rifetiyle tebliğ olunan hüccet-i şer'iyye üzerine mezbûre Seher Hanımın nafakâ mikdarası olan meblağ-ı mezkûr şehri doksan gürüş kat' ve ilgâ edilmiş ise de kızım mezbûre Müfide Hânım ondört yaşında kebîre olub hakk-ı hasânedan sâkit olmağla takdir olunan meblağ-ı mezbûr doksan gürüş nafakânın kezalik kat'ıyla mezbûrenin bana teslimi husûsuna talep ve da'vâya ve evvelce ma'âşımın siparişim olub mezbûre Emine Seher Hanımla tarih-i tatfîkim olan Binüçyüzonbeş sene'i Rûmîsi Temmuzunda dokuzuncu Cum'a gününden itibaren şehri yüzseksan gürüşdan

yedi ay yirmi gün zarfında mezbûre Seher Hâmma fuzûlî ve bî-gayrihak me'huzî olan binüçyüzseksen gurûşun dahi istirdâdı husûslarıyla bunlara müte'allık leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak kâffe'i de'âviye 'â'id olduğu Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten ikâme ve muhâkeme ve müdâfa'âya ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve İcrâ Dâ'iresinde kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi taleb ve icrâya tarafımdan Der'aliyyede Veznecilerde Kamil Paşa Konağında mukîm Hassa Süvari İkinci Alayı Mirâlayı biraderim 'İzzetlû Mehmed Emin Beği kabulüne mevkûfe vekâlet-i 'âmme' mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 12 Muharrem sene 1322 / 29 Mart 1904. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 30 (s.27).

Evkâf-ı Hümâyûn Nezâret-i Cefilesine mülhak evkâfdan Medine'i Mar'aşda vâkı' 'Alâ'üddevle Beğin binâ ve ihyâ eylediği Cami' Kebîr derûnunda kâ'in Bağdâdiye'i Kübrâ Medresinin tedrisiyet cihetinin kırkda on pâre hissesine bâ berât -ı 'âlişân mutasarrıf olan medine'i mezkûrenin Çukuroba Mahallesi sâkinlerinden Sünbülzâde Mehmed Efendi ibn-i Ahmed Reşid Efendi ibn-i Mehmed ve yine hüccet-i mezkûrenin kırkda beş pâre hissesine mutasarrıf olan medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Derdlizâde Mehmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi ibn-i Hasandan her biri medine-i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekçi Mahallesi sâkinlerinden ve cihet-i mezkûreyi îfâya her vecihle ehliyet ve liyâkatı lede'l-imtihân tahakkuk iden Hasan Refet Efendi ibn-i İlyas Efendi ibn-i Hasan mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb vazîfe'i hafiyesiyle müştereken müdde'i bulunduğum mezkûr Bağdâdiye'i Kübrâ Medresesinin hıdmet-i tedrisiyesine kesret-i meşguliyetimiz hasebiyle îfâ idemediğimiz cihetle medrese'i mezkûrede ber vech-i meşrûh-ı husûs-ı mezkûrelerimize göre tedrisiyyet hıdmetini îfâ itmek üzere tarafımızdan hazır-ı merkûm Hasan Refet Efendiyi vekâlet-i 'amme' mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbâgi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 25 Muharrem sene 1322 / 12 Nisan 1904 Mehmed Nuri Pul.

H.N. 31.

Medine'i Mar'aşın Divanlı Mahallesinde sâkine ve zâfî zeyl-i vesikâda muharrerü'l- esâmî-i müslimîn ta'rifleriyle mu'arrefe Bağdâdizâde kızı Sitti Hâtûn ibnete Hacı Hasan Efendi ibn-i Mehmed Efendi medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd Meclis şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden İskenderzâde Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Alemlî Mahallesi sâkinlerinden Tahir Efendizâde Mustafa ve Hüseyinin zevcim müteveffâ Şakir Efendinin terekesine müte'allık 'aleyhimde ikâme eyledikleri hâne ve bağ ve bağçe ve sâ'ire da'vâsıyla bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmân Mustafa ve Hüseyin ile müdafa'â ve muhâkemeye ve red cevabıyla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsin ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i amme-i mutlakâ'ı sahuha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi (s.28) vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hudmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.Fi 24 Rebi'ü'l-evvel sene 1322 / 9 Haziran 1904 Mehmed Nuri Pul.

H.N. 32.

Medine'i Mar'aşa tâbi' Yenicekal'a Nahiyesinin Acaroba Karyesi ahalisinden Hatîbzâde Hüseyin Ağa ibn-i Numân Ağa ibn-i Hüseyin Ağa meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden İskenderzâde Ali Efendi ibn-i İskender bin Ali Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Restabâiye Mahallesi sâkinlerinden Numan Efendizâde Mehmed ve karındaşları ile miyânemizde mütevekkîn iden vakıf da'vâsından dolayı leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdafa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve aherî tevkile ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini ifâ kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı

merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'amme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 26 Zilka'de sene 1320 / 25 Şubat 1903. Mehmed Nuri Pul.

H.N.33.

Medine'i Mar'aşa muzâf Camustil Nahiyesine tâbi' Orçan Karyesinin Dereli Obasında sâkin ve zâfi zeyl-i vesîkâda maharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arref olan İbişoğlu kızı Amine bint-i Ömer bin Bekir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde mezkûr oba ahalisinden Ağca Kehyaoğlu zevci Mustafa bin Hanifi bin Musli mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb medine'i mezkûreye mülhak Zeytun Kazasına tâbi' Ericek Karyesinde vâkı' Safanaklı ve Beylik (?) nâm mahallerde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd iki kıt'a tarlanın kırk schem itibariyle yirmi dört schemi babamız mütevaiffâyı merkûm Ömerden benimle li-ebeveyn er karındaşlarım Hamza ve Mustafaya ve merkûmânın dahi yekdeğerini mûte'âkıben bilâ-veled vukû' vefâtlarıyla hisseyi mezkûr münhasırân bana mevrûs ve müntakıl olduktan sonra husûs-ı mevrûse'i mezkûrem mezkûr Ericek Karyesi ahalisinden Mirza Kehyanın zevcesi Elife ile merkûmun er karındaşı Taviî Ömer taraflarından fuzûlî ve bî-gayrihak zabt ve müdahale edilmekde olduğundan husûs-ı mevrûse-i mezkûrenin merkûmândan (s.29) taleb ve da'vâsına ve karındaşlarım mütevaiffiyât-ı merkûmân Hamza ve Mustafanın terekesine mûte'allık mezkûr Ericek Karyesi ahalisinden Taviî Bağdadoğlu Hasan ve Bekiroğlu Ali 'aleyhlerinde bi'l-verâse alacak ve tabanca da'vâlarına muhâkeme ve mûdâfa'âsına ve mezkûr arazide olan husûs-ı mezkûrlerimi me'mûr-ı mahsus huzurunda icâb iden takrîrinin i'tâsıyla muamele'i ferâğryesinin icrâsına ve bunlara mûteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir kaza'i mezkûr Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmun ile mûdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellûğ ve tahlîf ve tahallûfe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan zevcem hazır-ı merkûm Mustafayı vekâlet-i 'amme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vak'a

bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 17 Rebi'ül-ahir fi 1322 / 2 Temmuz 1904. Mehmed Nuri Pul.

H.N.34.

Medine'i Mar'aşın Etmekci Mahallesi mütemekkinlerinden ve şahsı zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rifleriyle mu'arrefe Secdioğlu kızı Dudu Agob veled-i Serkis nefisinden bi'l-âsâle ve bi'l-hüccet-i şer'iyye vasiyyesi olduğu sadriye sagîre kızı Okîbe (?) bint-i Agob veled-i Haçer tarafından bi'l-vesâye medine-i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Sabsizzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında li-eb ceddî teb'â-ı Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Secdioğlu merkûm Serkis mahzarlarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idüb medine'i mezkûrenin Çavuşlu Mahallesi mütemekkinlerinden Taşçı Habiz Oğulları İstor ve Agob ve Alokson(?) ile miyânemizde mütekevvin iden sagîre'i mezbûrenin babası müteveffâyı merkûmdan mevrûs bi'l-cümle emvâl-i menkûle ve gayr-i menkûle da'vâsıyla bunlara müteferri' leh ve 'aleyhinde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medinei mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'icelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmun İstor ve Agob Alokson ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve teblîğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallûfe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan bi'l-âsâle ve bi'l-vesâye hazırân-ı merkûmân Hacı Mehmed Efendi ile li-eb ceddîm Serkisi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahuha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde onlar dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 22 Rebi'ül-evvel sene 1322 / 7 Haziran 1904 Mehmed Nuri Pul.

H.N. 35 (s.30).

Medine'i Mar'aşın Divanlı Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'â-ı Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden Yılangöz oğlu Serkis veled-i İstor veled-i Serkis medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadîk Efendi veled-i Toros mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idüb Şirikcizâde Emin Efendinin 'aleyhinde ikâme eylediğim bâ sened alacak da'vâma dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i

Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten merkûm Emin Efendi ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımı ahz ve kabz ve makhûzunu bana i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Avadik Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fî 10 Rebi'ü'l-ahir sene 1322 / 24 Haziran 1904. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 36.

Medine'i Mar'aşın Alemlî Mahallesi sâkinlerinden Hazinedaroğlu Hasan bin Hacı Hamza bin Hacı Mehmed medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb babam müteveffâyı merkûm Hacı Hamzadan ırsen bana intikal iden Bertiz Nahiyesinin Camuzlu Karyesinde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd beş kıt'a araziden beherinde altışar sehem i'tibariyle bir sehem husse-i şuyu'âsı bundan sekiz sene mukaddem medine'i mezkûrenin Mağralı Mahallesi sâkinlerinden Taşcı Bekir Ağaya yigirmibeş Lirâyı 'Osmânî bedel-i mahsûs mukabilinde ferâğ-ı gayr-ı resmî ile bey' ve furûhat itmiş idim ferâğ-ı mezkûr me'mûrin hazırında olmayub gayr-i resmî olduğundan meblağ-ı mezbûr yigirmibeş adet Lirâyı 'Osmânîyi merkûm Bekir Ağaya i'âde edeceğimden husûs-ı sabıka-ı mezkûrelerimi bana red ve i'âdesine müte'allık medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten merkûm Bekir ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımı ahz ve kabz ve makhûzunu bana i'tâ ve teslime ve me'mûrin huzurunda imzâyı takrîre ve mu'âmele'i ferâğımı icrâya ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsı kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb (s.31) ve imlâ olundu. Fî 19 Rebi'ü'l-ahir sene 1322 / 4 Temmuz 1904. Mehmed Nuri Pul.

H.N. 37.

Husûsâtü'l-beyânda ketb ve tahrîr ve istimâ' ve takrîriçün kibel-i şer'iden me' zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyyenin ketebesinden Süleyman Efendi ibn-i Mehmed Sadık Efendi Medine'i Mar'aş mahallatından Çavuşlu Mahallesinde kâ'in Miralay Beğzâde Mehmed Vasıf Beğ ibn-i Ahmed Beğ'in sâkin olduğu menziline varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan mûmâileyh Mehmed Vasıf Beğ'in validesi Aişe Hânım ibnete Hüseyin Ağa ibn-i Abdullah meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde mûmâileyh Mehmed Vasıf Beğ hazır olduğu halde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'i mezkûreye mülhak Pazarcık Kazası dahilinde Arablar Karyesinde vâkı' bâ Sened-i Hâkânî taht-ı tasarruf ve zira'atında olan şarkân Takım Harkı gârben Dışbudak şimâlen Ana Harkı ve Karaçalı ve Elbisözü ve Kosu Höyüğü ve cenûben Osman Dededen Gelen Kili ile mahdûd çiftliğimden şarkân mezkûr Takım Harkı şimâlen mezkûr Ana Harkı ve Karaçalı ve Elbisözü ve Kosu Höyüğü ve cenûben mezkûr Kili ve garben mezkûr Kosu Höyüğüne kible cihetine müteveccihen hattı istikâmetle mezkûr Kiliye kadar ihtidâd iden hudûd ile mahdûd araziye mezkûr çiftliğimden bilâ ifrâz arazi-i müfreze'i mahdûda'i mezkûre ile derûnunda çiftci ikâmesine mahsûs dört odadan ibâret menzili ve Kara Çaydan nebe'ân iden ma'i-lezîz harıkında olan merkûm kırk sehem 'itibârıyla yigirmi sehim hisse'i şâyî'âmdan sülüsünü oğlum hazır-ı merkûm Mehmed Vasıf Beğ'e ber vech-i meşrûh çiftlik-i mezkûreden mefrûz ve mahdûd olan araziden ma'âda çiftlik-i mahdûd-ı mezkûrun mütebâkisi ile mezkûr Harkın sülûsatını müşâ'en ve münâsefeten diğer oğullarım gâ'iben 'anî'l-meclis Ali ve Rıza beğlere meccânen fâriğ olmağla icâb iden mahalde me'mûr-ı mahsûsa huzurunda icâb iden takrîrinin i'tâsıyla mu'âmele'i ferâğiyesinin icrâsma ve lede'l-icâb Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâyâ tarafımdan mezkûr Çavuşlu Mahalles sâkinlerinden olub kezalik kaza'i mezkûr Mûstantık Mu'âvini Elbistanlızâde Mehmed Efendi ibn-i Ahmed Efendi ile 'Asâkir-i Jandarma Piyade efrâdından Ahîşhâvî Eyyût Ağayı kabullerine mevkûfen müctemi'ân ve münferiden vekâlet-i 'âmme-i mutlakâ' sahlâ'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennây şer'ile meclis-i şer'e gelüb a'lâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın gıbbe't-tasdik eş-şer'i mi

vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 3 Rebi'ü'l-evvel sene 1322 / 18 Mayıs 1904
Mehmed Nuri Pul.

H.N. 38 (s.32).

Medine'i Mar'aşın Çavuşlu Mahallesi ahalisinden ve Dersa'âdet Beyoğlu Bidâyet Mahkemesi İcrâ Dâ'iresi Baş Mu'âvini olub tebdîl-i hevâ içün medine'i mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden Bâyezîdzâde Musa Kazım Beğ ibn-i İhsan Paşa ibn-i Bekir Beğ'e ber vech-i âfî verâset iddi'â eyleyân müteveffâyı mûmâileyhin li-eb er karındaşı Rıf'atlû Mehmed Bey medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iiyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde mahalle'i mezkûre sâkinlerinden Kamil Efendi ibn-i Mehmed Ağa muvâcehesinde müteveffâyı mûmâileyhin verâseti benimle gâ'ibûn 'anî'l-meclis validesi Feleknaz Hânım ibn-i Abdullah ve li-eb er karındaşları 'İzzetlû Abdulkadir Paşa ve Refiklû Feyzi ve Ali Beğler ve Der'aliyye de mukîm Şûrâyı Devlet 'Azâsından 'Atûfetlû Hüseyin Nazım Beğ Efendi Hazretleri ve sâbık Bâyezîd Sancâğı Mutasarrıfı Sa'âdetlû Mahmud Paşayla li-eb kızkarındaşı Feride Hanıma mûnhasıra olub bizden ma'ada varisi ve terekesine müstehak ahîr kimesne olmayub müteveffâyı mûmâileyha hayatında merkûm Kamil Efendi zimmetinde cihet-i kazadan alacak hakkı olan otuz gurûş kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt olub meblağ-ı mezbûr otuz gurûşdan hisse'i irâsiyyemi merkûm Kamil Efendiden bi'l-verâse halâ taleb iderim deyu da'vâ itdikde merkûm Kamil Efendi dahi cevabında müteveffâyı mûmâileyhe cihet-i mezkûreden meblağ-ı mezbûre otuz gurûş deynî olduğunu ikrâr lakin müdde'i mûmâileyhin ber minvâl-ı muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'i mûmâileyh Mehmed Beğden ber vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyîne taleb oldukda mezkûr Çavuşlu Mahallesi sâkinlerinden Miralay Beğzâde Mehmed Vasîf Beğ ibn-i Ahmed Beğ ibn-i Arslan Beğ ve medine'i mezkûrenin Bektutiye Mahallesi sâkinlerinden Necib Efendizâde Subhi Efendi ibn-i Ali Efendi ibn-i Necib Efendi meclis-i şer'e hazırân olub iştihâd olunduklarında fi'l-hakîkâ müteveffâyı mûmâileyha Musa Kazım Beğ'in verâseti li-ebeveyn karındaşı müdde'i mûmâileyha Mehmed Beğle gâ'ibûn 'anî'l-meclis validesi Feleknaz Hânım ve li-eb er karındaşları Abdulkadir Paşa ve Feyyaz ve Ali Beğler ve Dersa'âdet de sâkin Şûrâyı Devlet 'Azâsından müşarûnileyha Hüseyin Nazım Beğ Efendi Hazretleri ve sâbık Bâyezîd Mutasarrıfı Mahmud Paşa li-eb kız karındaşı Feride Hanıma mûnhasıra olub mûmâileyhimden gayri vâris ve terekesine müstehak aher kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu her biri müftefekû'l-lafz ve'l-ma'na bi'l-muvâcehe ber nesc-i şer'i 'arây-ı şehâdet-i şer'iiye itmeleriyle şâhidân-ı merkûmâna mensûb oldukları mezkûr Çavuşlu Mahallesi İmâmı Hacı

Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Efendi ibn-i Ali Efendi ve Muhtârî Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed bin Ali ve mezkûr Bektutiye Mahallesi İmâmı Küçük İmâmzâde Mustafa Efendi ibn-i Mehmed Efendi ibn-i Mustafa Efendi ve Muhtârî Koca İmâmzâde Mehmed Efendi ibn-i Hacı Ömer bin Mustafadan evvela bâ-varaka'î mestûreserân(?) ve ba'de medine'î mezkûrenin Şîh Mahallesi sâkinlerinden Tekyenîşinzâde İsmail Efendi ibn-i Mehmed ibn-i İsmail Ağadan i'lânen lede'l-tezkiye 'adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbârıyla ledeş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olmağın mûcibince bervech-i muharrer subût-ı verâsetleriyle ba'de'l-hüküm vet-tenbîh (?) husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçûn kîbel-i şer'iden me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'î Şer'iyye Baş Kâtibi Ömer Lütfî Beğ ibn-i Mehmed Beğ mûmâileyh Abdülkadir Paşanın mezkûr Çavuşlu Mahallesinde kâ'in Selâmlık Dâ'iresine varub zeyl-i vesîkâda muharrer olan mûmâileyh huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'i 'âfi itdikde verese'î mûmâileyhimden müteveffâ-i validesi olup zâtî zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Feleknaz Hânım ve mûmâileyhim Abdülkadir Paşa (s.33) ve Feyzi ve Ali ve Mehmed Beğlerden herbiri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i a'ni'l-merâm idüb mûrisimiz müteveffâ-ı mûmâileyh Musa Kazım Beğın Mal Sanduğunda terâkim iden ma'âşını sanduğ-ı mezkûreden ahz ve kabz ve makbûzundan müteveffâyı mûmâileyhe sâbit olan duyûnunu i'tâ ve tediyyeye ve mütebâkisini bize irsâl ve iysâle ve lede'l-iktizâ bervech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğı umûrun küllisini îfâ ve kâffe'î mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâ ile müdâfa'â ve muhâkemeye tarafımızdan müşârûnileyh Hüseyin Nazım Beğî vekâlet'î 'amme'î mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile kabulünü mevkûfe vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde kâtib-i mûmâileyhe mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân mecb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 11 Rebî'ül-evvel sene 1322/ 26 Mayıs 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 39.

Husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçûn kîbel-i şer'iden bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'î Şer'iyye Başkâtibi Mekremetlü Ömer Beğ ibn-i Mehmed Beğ medine'î Mar'aş mahallatından Duraklı Mahallesinde kâ'in Dârendevîzâde Reşâdetlü El-Hâc Mehmed Efendinin sâkin olduğı menziline varub zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzûrlarıyla 'akd-i meclis-i şer'i 'âfi ettikde mûmâileyh Hacı Mehmed Efendi ibn-i Hacı Yusuf Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede medine'î mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli

Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-merâm idüb yedimde olub işbu meclis-i şer'e ibrâz eylediğim Binüçyüzdört senesi Cemaziye'l-ahirinin yigirmiüçüncü günü tarihiyle müverrah binüçyüzsekiz sicil numarolu bir kıt'a tevfit hücceti mucibince bâ hüccet-i şer'iyye mütevellisi bulunduğum mahallemizde vâkı' Duraklı Cami' Şerifi Evkâfından olub yine mahallemizde kâ'in Deliklitâş ta'bîr olunan mahalde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd Mescid Arsası demekle ma'rûf olan bir kıt'a arazi Almanya Devlet-i Fehimesi teb'âsından Mister Elipiker tarafından bî-gayr-i hak gasb ve zabt edilmiş olmağla arazi-i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'î ve müdde'î 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten mûmâileyh Mister Elipiker ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımı ahz ve kabz ve makbûzunu bana ı'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun kullisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'amme'i mutlakâ'ı sahuha'ı şer'iyye ile vekîl müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdiğini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğîn mâ vaka' (s.34) bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 27 Rebi'ü'l-evvel sene 1322 / 12 Haziran 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul .

H.N.40.

Medine'i Mar'aşın Çukuroba Mahallesiinde mütemekkin ve şahsı dahi zeyl-i vesikâda muharererü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefe olan teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden Eğlence oğlu kızı Gürcü bint-i Vanes veled-i Atam medine'i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i şerîf-i enverde Medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinen Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-merâm idüb mezkûr Çukuroba Mahallesiinde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd bir bâb menzilin kırk sehim itibarıyla yedi sehim hisse'i şâyi'a babam müteveffâ Vanesden bana mevrûs ve müntakîl olub hisse'i mezkûre ol vecihle mülk-i mevrûsem olmuş iken li-ebeveyn karındaşım Yanoş menzil-i mahdûd-ı mezkûrun temâmını Kulakoğlu Bedrusa fuzûlî bey' ve fûrûht itmekle karındaşım merkûm Yanoş ile müşteri-i merkûm Bedrusdan menzili-i mezkûrede olan hisse'i irsiyye'i mezkûrem da'vâsıyla bana müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde

müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bervecih-i meşrûh aherî tevkile ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiye vekâlet-i 'âmme-i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kernâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 25 Muharremü'l-harâm sene 1322 / 11 Nisan 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.41.

'An-asl 'Asitâne'i 'Aliyyede Yedi Kule haricinde Gazili Çeşme civarında vâkı' Sultan Mehmed Fatih Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Katolik Milletinden olup mahalle'i mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden Şişmanyar Simon veled-i Mıgırdic veled-i Ohannes verâseti sülbi kebîroğlu Haleb Vilâyeti Cefilesi dahilinde Medine'i Mar'aşda mukîm Fransa Devlet-i Fehimesi Konsolosu lisân-ı Türki Tercümânı olup medine'i mezkûre mahallatından Bostancı Mahallesinde mütemekkin teb'a-i devlet-i müşârûnileyhânın (s.35) millet-i merkûmesinden Ohannes Efendiye münhâsıra olduğu ledeş-şer'i'l-enver tahakkukundan sonra merkûm Ohannes Efendi medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i- şeriff-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb babam mütevaiffâyı merkûm Simondan ırsen bana intikâl iden mezkûr Sultan Mehmed Fatih Mahallesinde Teymûr Hân Caddesinde ve Türbe karşusunda vâkı' Hacı Hamza Vakfından ma'lûmu'l-hudûd kırkdokuz cerid numarolu ve bilâ-gedik fevkinde bir odayı hâvî bir bâb dükkânın babam müteveffâyı merkûm Simonun fevkinde benim tamıma (?) intikal mu'âmelâtının icrâsından sonra mezkûr dükkânı mahallinde semen-i misliyle taleb ve râgibine bey' ve ferâğa ve me'mûr-ı mahsus huzurunda icâbiden takrîrinin i'tâsıyla mu'âmele'i ferâğiyesinin icrâsına ve semenin ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve husûs-ı mezkûre müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir 'â'id olduğu Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten icab idenler ile müdafa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan Dersa'âdetde Galatada kâ'in Ermeni Katolik Patrikhânesinde mukîm teb'a'ı devlet-i

müşârûnileyhânin millet-i merkûmesinden Fergancıyan Zermakhas Efendiye kabulünü mevkûfe vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 12 Cemaziye'l-evvel sene 1322 / 25 Temmuz 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 42.

'An-asl Sivas Kasabasının Kal'a Ardı Mahallesi ahalisinden olub Haleb Vilâyeti Cefilesi dahilinde Medine'i Mar'aş mahallatından Kayabaşı Mahallesinde sâkin medine'i mezkûre Evkâf Müdürü Ömer Latif Efendi ibn-i Halil Ağa ibn-i El-Hâc Abdurrahman Ağa medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-merâm idüb yedimde bulunan bir kıt'a tapusunda nâtik olduğu üzere müstâkilen mâlik ve mutasârrıf olduğum mezkûr Kal'a Ardı Mahallesinde kâ'in şarkân Ömer şimâlen Osman Efendi garben Ümmühani Hâtûn menzilleri cenûben Tarîk-i 'Amm ile mahdûd Fevkânî üç tahtânî dört odayı hâvî yedi numarolu bir bâb menzilimi mahallinde semen-i misliyle tâlib ve râgibine bey' ve ferâğa ve me'mûr-ı mahsûs huzurunda icâb iden takrîrinin i'tâsıyla mu'âmele'i ferâğiyesinin icrâsına ve semenini ahz ve kabza ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir mezkûr Sivas Vilâyet-i Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten (s.36) ikâme ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan mezkûr Sivas Kasabasının Cami' Kebîr Mahallesinde sâkin Hoca Ağasızâde Ali Efendi ibn-i Osman Ağayı kabulünü mevkûfe vekâlet 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 18 Cemaziye'l-ahir 1321 / 13 Eylûl 1903.

Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 43.

Medine'i Mar'aşın Restabâiye Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden İmrâhyan Karabet Ağa veled-i Agob veled-i Atam ve medine'i mezkûrenin Zunbadanlı Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı devlet-i müşârûnileyhânin millet-i merkûmesinden merkûm Karabet Ağanın li-ebeveyn er karındaşı Ohannes Ağadan her biri medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde ma'kûd

meclis-i şer'i şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi sâkinlerinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb li-ebeveyn er karındaşımız müteveffâ Mıgırdıç Ağanın zevce'i metrukesi Hâtûn ve Damadı Uncuoğlu Panoş ile beynimizde vâkı' olan Şirket-i Attariye ve alacak da'vâsıyla bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Mahkeme'i Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve merkûmân-ı Hâtûn ve Panoş ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Krikor Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahuha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 22 Rebi'ü'l-evvel sene 1322 / 7 Haziran 1904 Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.44 (s.37).

Medine'i Mar'aşın Şekerli Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kasabbaşı Hacı Ahmed Ağa ibn-i Abdullahın sülbi kebîr oğlu Abdurrahman ile hafidi Dağlıoğlu Duran bin Dede bin Mustafa ve müteveffâyı merkûm Hacı Ahmed Ağanın zevce'i menkûhe'i metrukesi olub zâfi dahi zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mua'rref olan Hadice bint-i Hâfız Ali bin Ahmed ibn-i Abdullahdan her biri medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb mûrislerimiz müteveffâyı merkûm Hacı Ahmed Ağa terekesiyle bundan akdem vefât iden müteveffâyı merkûm Hacı Ahmed Ağanın diğer zevce'i menkûhesi Aişenin terekesine müte'allık îrâs da'vâsından dolayı müteveffâyı evvel merkûm Hacı Ahmed Ağanın kebîroğlu 'Ökkâş tarafından leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviyi medine'i mezkûrenin Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımızdan hazır-ı

merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkueyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 8 Muharrem sene 1322 / 25 Mart 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 45.

'An-asl Girid Vilâyeti dahilinde Hanya Kasabasının Musa Paşa Mahallesi ahalisinden el-yevm Haleb Vilâyeti Cefilesi dahilinde Medine'i Mar'aşda ârâmsâz Yirmidokuzuncu Seyyar Topcu Alayının İkinci Taburu Baytarı olub medine'i mezkûrenin Çavuşlu Mahallesinde sâkin Yüzbaşı Fütüvvetli Ali Galib Efendi ibn-i Hayrullah Efendi ibn-i Hoca Mehmed Efendi medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde li-ebeveyn er karındaşı Beyrut Vilâyeti Mekteb-i 'İdâdi-i Mülki me'zûnlarından mahalle'i mezkûrede sâkin Süleyman Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb Dersa'âdetde Bâyezîd civarında Bâb-ı Ser'askeri Caddesinde Mercan Yokuşunda sahibinden mazbût Dârü's-sa'âdetü ş-şerîfe Ağası Evkâfından elli sekiz numarolu fevkâni bir oda ve tahtâni bir mahzeni müştemil kâdimen Asmacı Gediği el-yevm bir bâb İşkenbeci dükkânı babamız müteveffâyı mûmâileyh Hayrullah Efendinin vefâtıyla benimle karındaşlarım hazır-ı mûmâileyh Süleyman (s.38) ve gâ'ibün 'anîl-belde Rıza Efendiler ile kız karındaşlarım gâ'ibetün 'anîl-belde Emine ve Fatıma Hanımlara mevrûs olub bîh mes'ele-i mirâsımız üzere mâlik ve mutasarrıf olduğum kırkda sekiz sehem hisse'i şâyi'âsı tarafıma icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfessede ve muvâza'âdan 'ârî bey'i bât-ı sahih-i şer'i ile karındaşım mûmâileyh Süleyman Efendiye sekiz bin gurûş bedel-i medfu' ve makbûz mukabilinde bey' ve temlik eyledikde ol dahi ber vech-i iştirâ ve temellük kabul idüb fimâ-ba'd dükkân-ı mezkûrede benim asla ve kat'a 'alâka ve medhâlim kalmayub müşteri'i mûmâileyh Süleyman Efendinin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sahibi olmağla mahallinde mu'âmele'i intikâliyesinin icrâsıyla mahsus huzurunda icâb iden takrîriyenin i'tâsma ve mu'âmele'i ferâğriyenin ifâsına ve husûs-ı mezkûre müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir 'â'id olduğu Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe ve tebliğ ve tebellüğe ve husûsât-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan Dersa'âdetde Yaverân-ı Hazret-i Şehriyârî ve Istabl-ı 'Amire Baytarı Kolağalarından Rıf'atlı Osman Rahmi Beğ ibn-i Rüşdi Beğ ile Aksarayda Valide Cami'' Şerifi Dördüncü Kayyumu

Hasan Fahri Efendileri müctemi'ân ve münferiden ifâ itmek üzere kabullerine mevkûfe ve vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahuha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdîk-ı şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 22 Cemaziye'l-evvel sene 1321 / 16 Ağustos 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.46.

Husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçûn kibel-i şer'id en me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan mahkeme Başkâtibi Ömer Beğ ibn-i Mehmed Beğ Medine'i Mar'aş mahallatından Çavuşlu Mahallesinde sâkin Mar'aş Redîf Alayî Kâtibi Re'fet Süleyan Efendi ibn-i Osman Nuri Efendinin hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimin huzurlarıyla 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfi itdikde 'ân-asl Der'aliyyede vâkı' Davud Paşa Mahallesi ahalisinden Haleb Redîf Karlık Taburunun Üçüncü Bölüğü Yüzbaşı olub mezkûr Çavuşlu Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mehmed Ali Efendi ibn-i İhsan Efendi ibn-i Abdullah ber vech-i âtî verâset iddi'â eyleyen müteveffâyı mûmâileyhin zevce-i menkûhe'i metrûkesi ve müteveffâyı mûmâileyhin sülbî sagîroğlu Ali İhsan Efendinin validesi ve vasiyy-i mensûbesi (s.39) zâti kezalik zikr-i âtî şahidler ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Aişe Hânım meclis-i ma'kûd mezkûrede mezkûr Çavuşlu Mahallesi sâkinlerinden Kamîl Efendi ibn-i Mehmed Ağa muvâcehesinde müteveffâ-ı ileyhin verâseti nâmıyla bâ hüccet-i şer'iyye vasiyy-i mensûbesi olduğum sülbî sagîr oğlu mûmâileyhe Ali İhsan Efendiye mûnhâsıra olub bizden ma'âda varisi ve terekesine müstehak aherî kimesnesi olmayub müteveffâyı mûmâileyhin hayatında merkûm Kamîl Efendi zimmetinde cihet-i kalından alacak hakkı olan otuz gurûş kable'l-ahz ve'l-istifâ fevt olub merkûm Kamîl Efendiden bi'l-âsâle ve bi'l-vesâyâ hâlâ taleb iderim deyu da'vâ itdikde merkûm Kamîl Efendi dahi cevabında müteveffâyı mûmâileyhe cihet mezkûreden meblağ-ı mezbûr otuz gurûş deymî olduğunu ikrâr lâkin müdde'i-i mûmâileyhânın ber vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmeğîn müdde'iyi mûmâileyhâdan ber vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyyîne taleb olundukda medine'i mezkûrenin Hâtûniye Mahallesi sâkinlerinden Çatakoğlu Mustafa bin Hacı Ahmed bin Hacı Mehmed ve Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Uzun Şihoğlu Ahmed bin Mehmed bin Abdullahdan her biri meclis-i şer'i mezkûre hazrân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîkâ müteveffâyı mûmâileyh Mehmed Ali Efendi ibn-i İhsan Efendinin verâseti zevce'i metrûkesi müdde'iyi mûmâileyhâ Aişe Hânım ile sülbî sagîr oğlu Ali İhsan Efendiye mûnhâsıra olub bunlardan gayr-i vâris ve terekesine müstehak aher kimesnesi olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu husûsa bu

vech üze şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyû her biri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'na bi'l-muvâcehe ber nesh-i şer'i edâya şehâdet-i şer'iyye itmeleriyle şahidân-ı merkûmân mezkûr Çavuşlu Mahallesi sâkinlerinden Kayserilizâde Mehmed Nuri Efendi ibn-i Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Nuri ve Antakyalı Mehmed Yusuf bin Abdullahdan evvela bâ vazife'i mestûre serân(?) ve ba'dehu müzekkeriyân-ı merkûmândan i'lânen lede'l-tezkiye 'adl ve makbul-üşşehâde idükleri ihbârlarıyla ledeş-şerr'i'l-enver zâhir ve nümâyân olmağın mûcibince mûmâileyhâ ber vech-i muharrer sübût-ı verâsetlerine bade'l-hüküm vet-tenbih mûmâileyhâ Aîşe Hânım yine meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb mevrûsem müteveffâyı mûmâileyh Mehmed Ali Efendinin sinin-i sâbika ve sene'i maliyeye mahsûben tabur-ı mezkûr sanduğunda terâkim iden ma'âş ve istihkâkı ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve senedinin kendi mührüyle tahtimine ve husûs-ı mezkûre mütevakkıf olduğı umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan Haleb Vilâyeti Celîlesinde ârâmsâz Nizâmiye Otuzsekizinci Alayı Birinci Taburu Binbaşısı Rıf'atlû Ahmed Hilmi Efendiyi bi'l-asâle ve bi'l-vesâya kabûlüne mevkûfe vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiğini kâtib mûmâileyh mahallesinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'âlâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın gıbbe't-tasdık eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 15 Recep sene1321 / 7 Ekim 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 47 (s.40).

Medine'i Mar'aşın Bektutiye Mahallesinde mütemekkin ve şahsı zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arref olan teb'â'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden müteveffâ Mühtedi Mehmed Ağanın zevce'i metrûkesi İsnizor ibneti Krikor Benoş veled-i Atam medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i - şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb bundan akdem bilâ-vâris vefât iden zevcim Mühtedi Mehmed Ağa ile müstakilen ve müştereken mutasarrıf olduğumuz emvâl-ı menkûle ve gayr-i menkûleye vasî Muhtâr Ömer Efendi ve Emin-i Beytül-mal taraflarından müdahale olunmakda olduğundan husûsât-ı mezkûreden dolayı medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten mûmâileyh Ömer Efendi ve Emin-i Beytül-mal ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kibe tebliğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz

ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hudmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 21 Saferü'l-harâm sene 1322/ 19 Mayıs 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 48.

Medine'i Mar'aşın Divanlı Mahallesinde sâkine ve zâfî zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arref olan Darendelioğlu kızı Zeliha ibnete Ahmed ibn-i Ahmed medine-i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde mahalle'i mezkûre sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb zevc-i mutallakam Kômecoğlu Mustafa ile miyânemizde mütekevvin mîhr ve nafakâ ve alacak da'vâlarından dolayı medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Mustafa ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve teblîğ ve tebellüğe ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kazb ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hudmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb (s.41) ketb ve imlâ olundu. Fi 26 Saferü'l-harâm sene 1321 / 24 Mayıs 1903.

Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 49.

Husâsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-i şer'idan me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye Başkâtibi Mekremetlü Ömer Lütfi Beğ ibn-i Mehmed Beğ medine'i mezkûrenin Bektutiye Mahallesinde kâ'in müteveffâ Kuyumcuyan Artin Efendinin menziline varub zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî-i kesân huzurlarıyla 'akd-i meclis-i şer'i 'âfî itdikde müteveffâyı merkûman zevce'i menkûhe'i metrûkesi olub şahsı zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefe Dilanoğlu kızı Kedar bint-i Atam ile mahalle'i mezkûre mütemekkinlerinden ve teb'a'ı

Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden sülbi kebîr oğulları Nahum ve Edîb Efendiler ve sülbi kebîre kızları olub şahısları keزالik zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefât olan Feride ve Melya ve Mariye olan müteveffâyı merkûm Artin Efendî veled-i Agobdan herbiri meclis-i ma'kûd mezkûrede medine'i mezkûrenin millet-i merkûmasından Hırlakyan Rıf'atlû Agob Ağa veled-i Toros veled-i Kasbar mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idûb murisimiz müteveffâyı merkûm Artin Efendinin terekesine müte'allık leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviyi medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'ireleriyle Meclis-i İdâre ve Mülkiye ve Maliye Devâ'irinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve grîâben ve i'âdeten ikâmeye ve müdâfa'â ve muhâkemeye ve red cevabla ta'kîbe ve teblîğ ve tebellüğe ve icâb idenler ile hesabının rû'yetle bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımız ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bervech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâ ve kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi devâ'ir-i mezkûrede icrâya tarafımdan hazır-ı merkûm Agob Ağayı vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiklerinde ol dahi ber minvâl-ı meşrûh vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hudmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdiğini kâtib-i mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'us amennâyı şer'ile meclis-i şer'iyeye gelüb âlâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 16 Rebi'ül-evvel sene 1321 / 13 Haziran 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 50 (s.42).

Medine'i Mar'aşın Bektutiye Mahallesi mütemekkinlerinden ve şahsı zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Keşişoğlu kızı Feride bint-i Nazur veled-i Manuk medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'ani'l-merâm idûb zevcim Sökünoğlu Hamparsumdan sened-i 'âdî ile otuz 'aded Osmanlı Altunu bedel-i medfû' ve makbûz mukabilinde iştirâ eylediğim medine'i mezkûrenin Çavuşlu Mahallesinde kâ'in Dükkânönü nâm çarşuda vâkı' ma'lûmu'l-hudûd bir bâb Etmekci dükkânın nısf-ı hisse'i şâyi'âsı bu kere zevcim merkûm Hamparsûmun mülkî zannıyla Duyûn-ı 'Umûmiye ve Zira'ât Bankası taraflarından mahcûz olmağla dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun mahcûz-ı mekîn yedîme teslime dâ'ir Hazine'i Celîle ve Duyûn-ı 'Umûmiye İdâresi ile Banka şu'besi me'mûrlarından icâb idenler ile müdâfa'âya ve muhâkemeye tarafımdan

Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendiyi geçen şehri Cemaziye'l-ahirin üçüncü günü vekil etmişidim bu kere merkûm Hacı Mehmed Efendinin vekâlet-i mezkûreden 'azliyle ber vech-i meşrûh husûsât-ı mezkûreden dolayı leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak da'vâya dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten Hazine'i Cefile ve Duyûn 'Umûmiye ve Banka şu'besi me'mûrlarından icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimine ve ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahuha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ktb ve imlâ olundu. Fi 21 Receb sene 1321 / 13 Ekim 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 51.

Medine'i Mar'aşın İsa Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Karshoğlu Hacı Mahmud Ağa İbn-i Hacı Mustafa bin Hacı Mahmud medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb medine'i mezkûreye mülhak Pazarcık Kazasının Tahtah Karyesinde kâ'in Şaban Höyüğü nâm mahalde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a araziye medine'i mezkûrenin (s.43) Restabâiye Mahallesi sâkinlerinden Atkılanoğlu Durdu ve karındaşı fuzûlî müdahale ve zabt itmek arzusunda bulunduklarından arazi'i mezkûre da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten merkûmân ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimine ve ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim kendi imzasıyla istida'â ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i

sahıha'ı şer'iyye ile vekıl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 15 Şa'bânü'l-mu'azzam sene 1321 / 6 Kasım 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 52.

Husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-ı şer'idin me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'î Şer'iyye Başkâtibi Mekremetlü Ömer Beğ ibn-i Mehmed Beğ Medine'î Mar'aş mahallatından Bektutiye Mahallesinde kâ'in Kısakürekzâde müteveffâ Hakkı Efendi ibn-i Ahmed Necib Efendinin hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfi itdikde müfevvaffâyı mûmâileyh Hakkı Efendinin kerimesi olub zâfi kezalik zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arref olan Aişe Hânım meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede mahalle'î mezkûre sâkinlerinden Kısakürekzâde Ahmed Efendi ibn-i İsa Efendi ibn-i Ahmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ta'bir-i 'anil-merâm idüb bâ hüccet-i şer'iyye vesâye'î mensûbeleri olduğum sadr-ı sagîr oğullarım 'Ökkâş ve Muharremin babaları zevcim müteveffâyı Mehmed Hakkı Efendi ibn-i Mahmud Efendiden intikal iden medine'î mezkûrenin Kayabaşı Mahallesinde kâ'in Hacı Hüseyin Ağa Cami'î Şerifinin İmâmet ve Hitâbet ve Çerâğdarlık vazifelerinin ahz ve kabz ve lede'l-icâb livâ'-ı mezkûr Evkâf Müdüriyetiyle Muhâsebeye ve vezâ'if-i mezkûreye müte'allık leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'î mezkûre Mahkeme'î Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve Meclis-i İdârede müdde'î ve müdde'î 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten müdüriyet-i mezkûre ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe (s.44) ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimine ve ta'kibe ve istinâf ve temyîze ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Da'iresine 'â'id kâffe'î mua'melât'ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğü umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiye bi'l-vesâya vekâlet-i 'âmme'î mutlakâ'î sahiha'ı şer'iyye ile vekıl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdiğini kâtüb-i mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'ala vukû'îhi inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 26 Şa'bânü'l-mu'azzam 1321/ 17 Kasım 1903. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 53.

Medine'i Mar'aşın Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'â-ı Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden Hırlakyan 'İzzetlü Agob ve Rıf'atlı Avadik Ağalar veledân-ı Toros veled-i Kasbârdan her biri medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idûb senedli ve senedsiz emvâl-i menkûle ve gayr-i menkûleden dolayı leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre ve mülhakâtı Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiyesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdafa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimine ve ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 29 Şa'bânü'l-mu'azzam fi 1321 / 20 Kasım 1903.

Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 54 (s.45).

'An-asl Asitâne'i 'Aliyyede Şehremîni civarında Erikli Mahallesi sâkinlerinden olup Halep Vilâyeti Celîlesi dahilinde Medine'i Mar'aş mahallatından Restabâiye Mahallesinde sâkin medine'i mezkûre Redîf Taburunun Dördüncü Bölük Mülâzım-ı Sânisî Fütüvvetli Ömer Tosun Efendi ibn-i 'Abdulkadir Ağa ibn-i Hüseyin Ağa medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idûb sadr-ı esbak merhûm Hüsrev Paşa Evkâfindan alınmak üzere Du'â-gülük vazifesi olarak bundan akdem vefât iden validem Gülter Hanıma hayatında ta'yîn ve tahsis edilmiş olan şehri otuz gurûş müteveffâ-ı mezbûrenin vefâtıyla ma'âş-ı mezkûre hasran (?) bana intikal etmiş olmağla ma'âş-ı mezkûrdan şimdiye kadar işlemiş ve işleyecek istihkakımız Evkâf-ı mezkûre mütevellisiyle icâb idenlerden ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve husûs-ı mezkûre müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir 'â'id olduğu Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyede müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdafa'â ve muhâkemeye ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve İcrâ

Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllisini îfâya tarafımdan Dersa'âdetde Erenköy civarında Bostancıbaşı Karyesi sâkinlerinden Amucam Mehmed Efendiyi kabulünü mevkûfe vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gıbbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. 26 Şevval sene 1321 / 16 Ocak 1904.

Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.55.

Medine'i Mar'aşın Çavuşlu Mahallesinde sâkin ve zâfi zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Şem'dân Ağası oğlu kızı Nîmet bint-i Hacı Hânefi bin Hacı Mustafa medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi ahalisinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağâ mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idûb 'an-asl Urfa Sancâğına tâbi' Birecik Kasabası ahalisinden el-yevm medine'i mezkûre Telgraf Çavuşlarından Mehmed Ağâ 'aleyhinde ikâme eylediğim talâk ve mühr ve nafakâ ve eşya da'vâsıyla bunlara müferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyye ve Nizâmiyenin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Mehmed Ağâ ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellûge tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe (s.46) ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktiza sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana ı'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllisini îfâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 15 Şevval sene 1321/ 5 Ocak 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 56.

Medine'i Mar'aşın Çavuşlu Mahallesinde sâkin Bâyezîdzâde Rıfatlı Mehmed Beğ ibn-i Ahmed Paşa ibn-i Bekir Beğ medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağâ mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idûb bâ

hüccet-i şer'yye mensubu bulunduğum Bâyezîdzâde El-Hâc Abdullah Beğ ve Kalender Paşanın binâ ve ihyâ etmiş oldukları Bâyezîd Cami'i Şerifi ile medresesine meşrût bi'l-cümle dekâkîn ve han ve değirmân ve arazi ve mukâta'â'î zemîn ve müsakkafât-ı sâ'ire da'vâsıyla husûsât-ı zâfiyye müte'allık leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âviye dâ'ir medine-i mezkûre Mahkeme'î Şer'yyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'î ve müdde'î 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kibe ve istinâf ve temyîze ve evkâf-ı mezkûrenin bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbuzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'î mu'âmelât-ı şer'yye ve nizâmiyeyi icrâya ve her vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm 'Ali Efendiye bi'l-âsâle ve bi'l-mütevellî vekâlet-i 'âmme'î mutlakâ'î sahiha'î şer'yye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ hüve'l-vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 15 Şevval sene 1321 / 14 Ocak 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 57 (s.47).

Medine'î Mar'aşın Çavuşlu Mahallesinde sâkin ve zâfi zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan müteveffâ Miralay Ahmed Beğın zevce'î metrûkesi Aîşe Hânım ibnete Hüseyin Beğ ibn-i Hacı Hüseyin Ağa medine'î mezkûre Mahkeme'î Şer'yyesinde ma'kûd meclis-i şer'î-şerîf-i enverde medine'î mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idüb medine'î mezkûreye mülhak Pazarcık Kazası dahilinde Arablar Karyesinde vâkı' bâ Sened-i Hâkânî taht-ı tasarruf ve zira'atında olan şarkân Takım Harkı garben Dışbudak şimalen Ana Harkı ve Karaçalı ve Elbisözü ve Kosu Höyüğü cenûben Osman Dededen gelen Kili ile mahdûd çiftliğimden şarkân mezkûr Takım Harkı şimalen mezkûr Ana Harkı ve Karaçalı ve Elbisözü ve Kosu Höyüğü cenûben mezkûr kili garben mezkûr Kosu Höyüğünün kible cihetine tevcihen hattı istikâmetle mezkûr kiliye kadar ihtidâd iden hudûd ile mahdûd araziye çiftlik-i mezkûrdan bi'l-ifrâz arazi-i müfreze-i mahdûde-i mezkûre ile derûnunda çiftçi ikâmesine mahsûs dört odadan ibaret menzîlimi ve Karaçaydan nebe'ân iden Ma'î-leziz Harıkında olan kırk sehem itibariyle yigirmi sehem hisse'î şâyi'âmdan sülûsünü oğlum Mehmed Vasıf Beğ ve ber vech-i meşrûh çiftliği mezkûreden mefrûz ve mahdûd olan arazimden ma'âda çiftliği-i mahdûd-ı mezkûrun mütebâkisi ile mezkûr hakkın sülûsânını müşâ'en ve

münâsefeten diğerk oğullarım Ali ve Ziya Beğlere meccânen ferâğ olmağla icâb iden mahalde ve me'mûr-ı mahsûs huzurunda icâb iden takririye'nin i'tasıyla mu'âmele'i ferâğiyenin icrâsına tarafımdan kaza'ı mezkûr müstantık mu'avini Elbistanlızâde Mehmed Efendi ile kaza'ı mezkûrede ârâmsâz 'Asâkir-i Jandarma Piyade Efrâdından Ahîshâvî Eyyûb Ağayı kabullerini mevkufe geçen Üçyüzyigirmibir senesi şehr-i Rebi'ü'l-evvelinde sekizinci günü tarihi ve yüzdoksanbir numarolu hüccet-i şer'iyye mantukunca vekil etmiş idim el-yevm mezkûr mu'âmele'i ferâğıye icrâ olunmayub ben dahi ferâğ-ı mu'âmelesine nâdime olmağımla ferâğ-ı mezkûrden rucû' ile ber vech-i meşrûh merkûmân Mehmed Efendi ile Eyyûb Ağanın vekâlet-i mezkûreden 'azilleriyle çiftlik ve hakk-ı mahdûd-ı mezkûrelerden seb'i yani yedide bir hissesi kendi ahzarımda terk ve ibkâ olunmak ve mütebâkisi müşâ'en ve münasefeten oğullarım Ali ve Mehmed Vasıf ve Ziya Beğler ile kerîmelerim Fatma ve Hatice ve Hayriye Hanımlara ve çiftlik-i mahdûd-ı mezkûr derununda ve garb cihetinde bulunan tahtanî iki odadan ibaret menzili kerîmem mezbûre Hatice Hanıma ve şark cihetinde bulunan tahtanî iki odadan ibaret menzili oğlum merkûm Ziya Beğ ve mezkûr garb cihetinde bulunun menzile muttasıl tahtanî bir odadan ibaret bulunan zahire anbarını dahi oğlum merkûm Mehmed Vasıf Beğ meccânen ferâğ olmağla me'mûr mahsus huzurunda icâb iden takririye'nin i'tasıyla mu'âmele'i ferâğıyesinin icrâsına ve husûsât-ı mezkûreden dolayı leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'aviye dâ'ir Medine'i mezkûre ve kaza'ı mezkûr (s.48) Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyhâ takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lode'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve İcrâ Da'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve husûsât-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllîsini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i saha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 17 Zilka'de sene 1321 / 4 Şubat 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 58.

Medine'i Mar'aşın Divanlı Mahallesi sâkinlerinden ve Şam-ı Şerîfde ârâmsâz Topcu Yigirmibeşinci Alayı İkinci Taburunun Birinci Bölüğü efrâdından Karabekir oğlu Süleyman ile karındaşı Hüseyin ebnât-ı Şakir bin Bekirden her biri medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin

Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas veled-i Krikor mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idüb pederimiz müteveffâyı merkûm Şakirden irsen bize intikal idüb bâ hüccet-i şer'iyye dahi ve amucamız Karabekiroğlu Şevkinin medine'i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendiye bey' eylediği mezkûr Divanlı mahallesinde vâkı' ma'lûmu'l-hudûd hâne da'vâsından dolayı merkûmân Şevki ve Ahmed Efendi ve validemiz Aîşe Hâtûn ile aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmân ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslim ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Krikor Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahîha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 26 Şevval sene 1321 / 15 Ocak 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 59 (s.49).

Medine'i Mar'aşın Etmekci Mahallesinde sâkin ve zâfi zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Gümüšoğlu kızı Hayriye bint-i Hasan bin Mustafa medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idüb medine'i mezkûrenin Bektutiye Mahallesi sâkinlerinden Kal'ahoğlu zevc-i mutallakam Edhem bin Hacı Mehmed bin Abdullah ile miyânemizde mütekevvîn iden mîhr ve talâk ve eşya da'vâsıyla Bertiz Nahiyesinin Ağabeğli Karyesinin ahalisinden Kösenin oğlu Osman ile ma'lûmu'l-hudûd arazi da'vâsı ve karye'i mezkûra ahalisinden Kertanhoğlu Osman ile cebren firâr da'vâsıyla bunlara müteferri' leh 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmun ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ

sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'âid kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 10 Zilka'de sene 1321 / 28 Ocak 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.60.

Husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-i şer'iden me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye Kâtibi Süleyman Efendi ibn-i Mehmed Sadık Efendi Medine'i Mar'aş mahallatından Şekerli Mahallesinde kâ'in Çubukçuzâde müteveffâ Hacı İsmail Ağanın hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla ma'kûd meclis-i şer'i 'âli itdikde müteveffâyı merkûm Hacı İsmail Ağanın zevce'i metrûkesi ve sülbiyye'i kebîre kızları olub zatları keزالik zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefât olan Emine Hâtûn ibnete Ahmed bin Mehmed ve Fatıma ve Aişe ve Ruşen ve Hadiceden her biri nefislerinden bi'l-âsâle ve müteveffâyı merkûm sülbi sagır oğlu Mehmed Sadık validesi ve bâ hüccet-i şer'iyye vasiyye'i mensûbesi zevce'i mezbûre Emine Hâtûn bi'l-vesâye meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm (s.50) ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idûb medine'i mezkûrenin Çavuşlu Mahallesinde kâ'in Bâyezîdli Abdullah Beğ Cami' Şerifinin bâ hüccet-i şer'iyye mütevellîsi Ahmed Paşazâde Refiklû Mehmed Beğin 'aleyhimizde ikâme eylediği Çarşuyu Kebîrede vâkı' ma'lûmu'l-hudûd arsa üzerine mebnî dekâkin da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten mûmâileyh Mehmed Beğle müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle husûs-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiye bi'l-âsâle ve bi'l-vesâya vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs

ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'âlâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 22 Zilka'de sene 1321 / 9 Şubat 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 61.

Medine'i Mar'aşa mülhak Elbistan Kazasının Hacı Yakub Mahallesi ahalisinden Durmuş Ağazâde Bekir Efendi ibn-i Mehmed Efendi ibn-i Abdullah medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idüb mahallemiz sâkinlerinden Hacı Veli oğlu Hacı Hasanın 'aleyhimde medine'i mezkûre Bidâyet Mahkemesinde istinâfen ikâme eylediği alacak da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Hacı Hüseyin ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîb ve temyîze ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre müttevakıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmm'e'i mutlakâ'i sahiha'i şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını (s.51) kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 22 Zilhicce sene 1321/ 11 Mart 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.62.

Medine'i Mar'aşın Şekerli Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Karahalil oğlu İbrahim bin Hacı Kenan bin Abdullahın sülbi sagîr oğlu Mehmedin bâ hüccet-i şer'iyye vâsisi bulunan mahalle'i mezkûre sâkinlerinden Kara Haliloğlu Mehmed Ağa ibn-i Hacı Ali bin İbrahim müteveffâyı merkûm İbrahim Ağanın sülbi kebîre kızı olub zâfi zeyl-i vesîkâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arref olan şerîfeden herbiri medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd-ı meclis-i şer'i şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'â'ı Devlet-i

'Aliyyenin Katolik Milletinden Karamaniyan Manuk Efendi veled-i Agob veled-i Manuk mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb müteveffâyı merkûm ibrahim Ağamın terekesine müte'allık li-ebeveyn karındaşları Amine ve Fatıma ile bundan akdem vefât iden Ümmügülsüm varisi 'aleyhinde ikâme eylediğimiz emvâl-ı menkûle ve gayr-i menkûle da'vâsıyla bunlara müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve Mülkiye Mahkemesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmân ile müdâfa'â ve muhâkemeye tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve îbrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresinde 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Manuk Efendiyi bi'l-vesâya ve bi'l-âsâle vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 7 Safer sene 1321 / 23 Nisan 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 63.

Medine'i Mar'aşın Kuyucak Mahallesi sâkinlerinden ve teb'â'ı Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden olub Beyrut Kasabasında sâkin iken bundan akdem vefât iden Hırlakyan Bedros Efendi veled-i Kigork veled-i Torosun sülbî sagîr oğulları Rafeel Aram ve Antuvan ve Fuad ve İskenderin bâ hüccet-i şer'iyye vasisi bulunan mahalle'i mezkûrede mütemekkin Hırlakyan 'İzzetlû (s.52) Ağob Ağâ veled-i Toros veled-i Kasbar ile müteveffâ'ı merkûmun li-ebeveyn karındaşları Krikor ve Bogos Efendilerden her biri medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağâ ve Alemlî Mahallesi mütemekkinlerinden Ovakyan Avadik Efendi veled-i Toros mahzarlarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idûb mezkûr Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden Karamaniyan Manuk ve Karındaşı Karabet Efendiler ile alacak-ı vâris da'vâlarıyla senedli ve senedsiz emvâl-ı menkûle ve gayr-i menkûleden dolayı leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmân ve icâb idenler ile müdafa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve kendi

imzalarıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makhûzunu bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı Şer'iyye ve Nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazrân-ı merkûmân Hacı Mehmed ve Avadik Efendileri müctemi'ân ve münferiden ifâyı vekâlet etmek üzere vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 11 Cemaziye'l-evvel sene 1322 / 23 Ağustos 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.64.

Medine'i Mar'aşa muzâf Yenicekal'a Nahiyesinin ... Karyesi ahalisinden Kara Ahmedoğlu Ahmed bin İbrahim bin Ahmed medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerif-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa ve Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarlarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anî'l-merâm idûb nahiye'i mezkûreye tâbi' Döngöle Karyesinin Dereköy Karyesi mütemekkinlerinden Ohanoğlu Manuk ve Amucaları Haçer ve Bedros ve Çıbar Panoş 'aleyhlerinde medine'i mezkûre Bidâyet Mahkemesinde ikâme eylediğim mezkûr Dereköy civarında bulunan Azırbeli mevki'inde kâ'in ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a arazi da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmun ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzalarıyla istida'â takdimiyle (s.53) ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makhunuzu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya münferiden ve müctemi'ân ifâyı vekâlet etmek üzere tarafımdan hazrân-ı merkûmân Hacı Mehmed ve Ahmed Efendileri vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde onlar dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 19 Muharremü'l-harâm sene 1322 / 5 Nisan 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 65.

Husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-i şer'iden me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Başkâtibi Ömer Beğ ibn-i Mehmed Beğ Medine-i Mar'aş Mahallatından Çavuşlu Mahallesinde kâ'in zikrî âfî Binbaşî müteveffâ Zihni Efendinin zevcesi Saliha Hanımın sâkine olduğu menziline varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfî itdikde Medine-i Mar'aşda ârâmsâz Nizâmiye Otuzyedinci Alayı Birinci Taburu Binbaşısı iken bundan akdem mahalle-i mezkûrede vefât iden Hacı Mehmed Zihni Efendi ibn-i Ahmed Efendi ibn-i Süleymanın zevce-i menkûhe-i metrûkesi mezbûre Salihe Hânım bint-i Ali Efendi ibn-i Osman ve sülbi kebîre kızları olub zatları kezalik zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefetân Fatıma Zehra ve İffet Hanımlardan herbiri nefislerinden bi'l-âsâle ve müteveffâyı merkûmun sülbi sagır oğulları Süleyman Sami Efendi tarafından validesi bâ hüccet-i şer'iyye vâsiyye-i mensûbesi zevce-i mezbûre Salihe Hânım bi'l-vesâyâ meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb mûrisimiz müteveffâyı mûmâileyh Hacı Mehmed Zihni Efendinin vefâtından mukaddem Vilâyeti Cefilesinde ârâmsâz iken bundan akdem bilâ-veled vefât iden mûmâileyh Hacı Mehmed Zihni Efendinin li-ebeveyn er karındaşı Nizâmiye Binbaşlarından Ömer Efendinin nukûd ve emvâl-ı menkûle ve gayr-i menkûle ve kâffe-i metrûkâtından hissemize isabet iden meblağın taleb ve da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir icâb iden Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyede müdâfa'â ve muhâkemeye ve bu bâbda bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve tebliğ ve tebellüğ ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyhâ takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve İcrâ Dâ'iresine 'a'id kâffe-i mu'âmelâtı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâyâ ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûreye mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâyâ tarafımdan Der'aliyyede Sirkeci İskelesinde İzmir Otelinde (s.54) mukîm müteveffâyı mûmâileyhânın li-ebeveyn erkarındaşları Abdullah Efendiyi kabulüne mevkufe bi'l-âsâle ve bi'l-vesâyâ vekâlet-i 'âmme-i mutlakâ-i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediklerini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'i ile meclis-i şer'c gelüb 'âlâ vukû'ihî 'inhâ takrîr itmegîn mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 8 Rebi'ü'l-ahir sene 1322 / 22 Haziran 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 66.

Medine'i Mar'aşın Şih Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'â'ı Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Manukoğlu Agob veled-i Karabet veled-i Toros medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i iskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-merâm idûb Kayserili Tataroğlu Rupene kefâlet maddesinden dolayı Bilezikciyan Nazarî Efendinin medine'i mezkûre Bidâyet Mahkemesinde 'aleyhimde ikâme eylediği alacak da'vâsıyla leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak 'umûm de'âviye dâ'ir medine mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve Ticaret Mahkemesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Nazarî Efendi ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahfîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûs-ı mezkûre mütevakfîf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'ı sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 2 Rebi'ül-evvel sene 1322 / 17 Mayıs 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 67 (s.55).

'An-asl Ankara Vilâyeti Cefilesine tâbi' nefsi-i Yozgad Sancâğı ahalisinden olup Haleb Vilâyet-i Cefilesi dahilinde Medine'i Mar'aşda mukîm 'Alâ'üddevle ve Şâh Ruh Beğlerin Cami'i Evkâf-ı Şerîfeleri mütevellîleri ve şerîkleri karındaşları gâ'ibân-ı 'anîl-belde Mehmed Arslan ve Mehmed Sadık Beğler ebnât-ı Emin Beğ ibn-i Hüseyin Beğ aherî tevkîle me'zûn olmak üzere bâ hüccet-i şer'iyye vekîl-i 'umûmîleri bulunan Mehmed Esad Beğ ibn-i Mehmed Emin Beğ ibn-i mûmâileyh Halil Beğ nefsinden bi'l-âsâle ve şerîkleri karındaşları mûmâileyhâ taraflarından bi'l-vekâle medine-i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anîl-merâm idûb bâ berât-ı 'âlişân mütevellîsi bulunduğumuz 'Alâ'üddevle ve Şâh Rûh Beğler Evkâf-ı Şerîfe Cebel-i Bereket Sancâğı dahilinde vâkı' dört karye emvâlinden olup Adana Vilâyet-i Cefilesiyle Cebel-i Bereket Sancâğı Mal Sanduklarında müterâkim bi'l-cümle matlûbâtımızla sâ'ir eşhâsda olan matlûbâtımızın talebiyle ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve husûs-ı mezkûre müte'allık leh ve 'aleyhimde

vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye dâ'ir mezkûr Adana ve Cebel-i Bereket Mahkeme-i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve Mülkiye Mahkemesinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lode'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ber veh-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsat-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan bi'l-âsâle ve şeriklerim karındaşlarım mûmâileyhâ taraflarından bi'l-vekâle el-hâlet-i hezîhi mezkûr Cebel-i Bereket Sancâğı Tahrîr-i Emin Muhâbiri 'İzzetlû Mehmed Gânî Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile kabulüne mevkûfe vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 20 Rebi'ül-evvel sene 1322 / 4 Haziran 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 68

Husûsâtü'l-beyânda mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kîbel-i şer'iden me'zûnun bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme-i Şer'iyye Kâtibi Süleyman ibn-i Mehmed Sadık Efendi Medine-i Mar'aş Mahallatından Çavuşlu Mahallesinde kâ'in Mar'aş Redîf Alay Kâtibi Süleyman Efendinin ikâmet etmekde olduğu hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerül-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd meclis-i şer'i 'âfî itdikde mahalle-i mezkûrede sâkin ve zâfî kezalik zeyl-i vesikâda muharrerül-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Aişe Sıdika Hânım ibnete mûmâileyh Süleyman Efendi ibn-i Osman Nuri Efendi (s.56) meclis-i ma'kûd mezkûrede medine-i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden Hırlakyan 'İzzetlû Agob Ağa veled-i Toros veled-i Kasbar mahzarında nefsiden bi'l-âsâle ve bâ hüccet-i şer'iyye vâsisi bulunduğu sadrî sagîr oğulları Ali İhsan Efendi ibn-i Mehmed Ali Efendi ibn-i Ali İhsan tarafından bi'l-vesâyâ takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idûb Haleb Karlık Redîf Taburunun Üçüncü Bölük Yüzbaşısı olub medine-i mezkûrede sâkin iken bundan akdem vefât iden zevcem mûmâileyh Mehmed Ali Efendi ma'âşından benimle sülbi sagîr oğlu merkûm Ali İhsan Efendiye tahsis kılınan şehri on 'aded Sîm Mecîdiyeden Üçyüzondokuz sene-i Rûmîsi şehr-i Temmuzundan itibaren işlemiş ve işleyecek ma'âşlarımızı medine-i mezkûre Mal Sanduğundan ahz ve kabz ve makbûzunu bana irsâl ve iysâle ve husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı mûmâileyh Agob Ağaya bi'l-âsâle ve bi'l-vesâyâ vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde

ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hudmet lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itdiğini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 29 Muharremü'l-harâm sene 1322 / 15 Nisan 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 69.

'An-asl Harput Vilâyeti dahilinde Malatya Sancâğına mülhak Behisni Kazası ahalisinden olub Haleb Vilâyetine muzâf Urfa Sancâğının Kal'aboynu Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mehmed Ali Efendi ibn-i Ali bin Abdullahın sülbi sagır oğlu Mehmed ve sülbiyye sagır kızı Aminenin bâ hüccet-i şer'iyye vâsileri kaza'i mezkûrun Meydan Mahallesi ahalisinden olub mezkûr Haleb Vilâyetine tâbi' Medine'i Mar'aşın Bostancıyan Mahallesinde sâkin medine'i mezkûre Duyûn-ı 'Umûmiye Kantarcısı ve sagırân-ı mezbûrânın dayıları Ahmed Ağa ibn-i Mustafa bin Mehmed medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merdam idüb vâsileri bulunduğum sagırân-ı mezbûrânın babaları müteveffâyı mûmâileyh Mehmed Ali Efendiden mevrûs ve müntakıl nukûd ile bi'l-cümle emvâl-ı menkûle ve gayr-i menkûleden sagırân-ı mezbûrânın hisse-i irsiyyelerinin taleb ve da'vâsıyla bunlara müte'allık leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye dâ'ir icâb iden Mahkeme-i Şer'iyye ve Nizâmiyede müdâfa'â ve muhakemeye ve sagırân-ı mezbûrânın bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzlarını bana irsâl ve iysâle ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzalarıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kibe ve istinâf ve temyîze ve İcrâ Dâ'iresine (s.57) 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan mezkûr Kal'aboynu Mahallesinde sâkin 'Arâbîzâde Müslüm Efendi ile Cami'i Kebir Mahallesinde sâkin Tüccar Bekdaş Mehmed Ağayı müctemi'ân ve münferiden ifâyı vekâlet itmek üzere bi'l-vesâye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile kabullerine mevkûfen vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yin eyledim didikde gıbbe't-tasdîk eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 22 Rebi'ü'l-evvel sene 1322 / 6 Haziran 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

HLN.70.

Medine'i Mar'aşın Bektutiye Mahallesi sâkinlerinden Karcıoğlu Mustafa bin Yahya bin Mustafa ve Restabâye Mahallesi sâkinlerinden Şerbetcioğlu Yusuf Ağa ibn-i Hacı Hasan bin Mehmed ve Kayabaşı Mahallesi sâkinlerinden Mirasyedioğlu Hacı Ahmed bin Mehmed bin Ömer ve Şekerli Mahallesi sâkinlerinden Belibağlıoğlu Ömer Efendi ibn-i Hacı Hüseyin bin Mustafa bin Abdullahan her biri medine'i mezkurenin Zunbadanlı Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Efendi ibn-i Ahmed mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîr-i anîl-merâm idüb Bektutiye Mahallesi sâkinlerinden Piyeninoğlu Mehmed ve Tahtacıoğlu Duran ve mezkûr Şekerli Mahallesi sâkinlerinden Dondurmacı Yusuf ve Buluntuoğlu Durmuş ve Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Emanioğlu Ahmed merkûm Ahmedin oğlu Ahmed ve Şirikicioğlu Duran 'aleyhlerinde medine'i mezkûre Bidâyet Mahkemesinin Cezâ Dâ'iresinde ikâme eylediğimiz ihrak da'vâsıyla leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmün ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunun bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımızdan hazır-ı merkûm Mustafa Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımasını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 11 Rebi'ü'l-ahir sene 1322 / 25 Haziran 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

HLN.71(s.58).

Medine'i Mar'aşa tâbi' Yusuf Hacı Karyesi ahalisinden Çakallıoğlu Osman bin Ali bin Abdullah medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Protestan Milletinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas veled-i Krikor mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bîr-i anîl-merâm idüb karye'i mezkûre ahalisinden Deli Fatıkoğlu Hasan bin İbrahim ve Eminoğlu Mehmed bin Mustafanın 'aleyhlerinde fi'l-i şen'i ve katl ve sirkat ve diyet maddelerinden dolayı ikâme eylediğim da'vâmla leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ ve İstintâk Dâ'irelerinde müdde'i

ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmân ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve îbrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'âi'd kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Krikor Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde gibbe't-tasdik eş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 28 Zilka'de sene 1321 / 15 Şubat 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 72.

Medine'i Mar'aşın Acemli Mahallesi Mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Seferoğlu Haçer veled-i Artin veled-i Panoş ve merkûm Haçerin zevcesi olub zâtî zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rîfleriyle mu'arrefe Çoburoğlu kızı Rukum bint-i Tecuhi (?) veled-i Atamdan her biri medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesinden ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'ı Devlet-i 'Aliyyenin Protestan Milletinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas mahzarından takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'ani'l-merâm idüb medine'i mezkûrenin Duraklı Mahallesinden müteveffâ ... oğlu Karabet veled-i Serkis ile mü'ahharân vefât iden zevce'i metrûkesi kızımız Anenikin(?) terekelerinden dolayı müteveffâyı merkûm Karabetin Anası Vazîter ve oğlu Bedros ve sâ'ir ile leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme-i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûmân ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve îbrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı (s.59) ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'âi'd kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Krikor Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 5 Saferü'l-harâm sene 1322 / 21 Nisan 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 73.

Medine'i Mar'asın Şekerli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Milletinden Kuyumcu David oğlu Avadik veled-i Serkis veled-i Atam ve Çavuşlu Mahallesi mütemekkinlerinden ve şahsı zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rifleriyle mu'arrefe olub mezkûr Çavuşlu Mahallesinden mütemekkin iken bundan akdem vefât iden Daniloğlu Hemptarsum veled-i Panoş veled-i Atamın sülbi sagır oğulları Mıgırdic ve Ohannes bâ hüccet-i şer'iyye vâsiyye'i mensûbeleri Kıraccioğlu kızı Hâtûn bint-i Kasbar veled-i Atamdan her biri medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden Ketancıyan Krikor Efendi veled-i Minas mahzarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb mütevaflâyı merkûm Hemptarsumun verâsetini zevce'i metrûkesi müvekkelen merkûmândan mezbûre Hâtûn ile sülbiyye kebire kızları Gülifdar ve Gaveş ve Ağsa ve Nazek(?) ve sülbi sagır oğulları merkûmân Mıgırdic ve Ohannese münhâsıra olduğu ber nehci şer'i tahakkukundan sonra verese'i merkûmenin mürisleri müteveffâyı merkûm Hemptarsumun hâl-ı hayatında medine'i mezkûre Bidâyet Mahkemesinde sadır olan Üçyüzbeş sene'i Hicrisi Şa'bânü'l-mu'azzamanın ondokuzuncu günü tarihiyle müverrah ondokuz numero ile murakkam bir küt'a 'ilâm-ı nizâmî mûcibince 'an-asl Urfa Sancâğı ahalisinden olub bundan akdem Zor Sancâğında vefât iden İvazyon Tenekeci Krikor zimmetinde alacak hakkı olan meblağ-ı mahkûm bi-himâ müteveffâyı merkûm Krikor'un veresesinden ahz ve kabz ve makbûzlarını verese'i merkûmuna irsâl ve iysâle ve buna müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'aviye dâ'ir Sancâğı mezkûr Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmîye Mahkemesinin Hukûk ve Ceza Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve kendi imzamızla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve tebliğ ve tebellûge ve tahlîf ve tahallûfe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve İcrâ Dâ'iresine 'âid kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve Nizâmîyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkîf olduğu umûrun küllisini (s.60) ifâya Üçyüzyigirmiiki senesi Rebi'ü'l-ahirinin ikinci günü tarihiyle müverrah vekâlet-i hüccet-i şer'iyyesi nâtika olduğu üzere verese'i merkûmeden Gülifdar ve Gaveş ve Ağsa ve Nazek taraflarından her ikimizi mücterni'ân ve münferiden vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl etmişler idi el-hâleti hezihi vekâlet ve vesâyet ve âsâletimiz hasebiyle biz dahi ber vech-i meşrûh ve salâhiyyet ve şerâ'it-i mezkûre dâ'iresinde ifâyı vekâlet itmek üzere hazır-ı merkûm Krikor Efendiyi bi'l-âsâle ve bi'l-vesâya ve bi'l-vekâle vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi

vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 27 Rebi'ül-ahir sene 1322 / 11 Temmuz 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 74.

Medine'i Mar'aşda Çavuşlu Mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Daniloğlu Hemptarsum veled-i Panoş veled-i Atamın verâseti zevce'i metrûkesi Kiraçoğlu kızı Hâtûn bint-i Kasbar ve sülbiye kebîre kızları Gülifdar ve Gaveş ve Agsa ve Nazek ve sülbi sagîre oğulları Mıgırdic ve Ohannese münhasıra olduğı ledeş-şer'îl-enver zâhir ve müstehak olduktan sonra verese'i merkûmeden olub şahısları zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî kesân ta'rifleriyle mu'arrefât olan mezbûrân Gülifdar ve Gaveş ve Agsa ve Nazekden her biri medine'i mezkûre mahkeme'i şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde ebnan-ı sagırân-ı merkûmân Mıgırdic ve Ohannes bâ hüccet-i şer'iyye vasiyye'i mensûbeleri zevce'i mezbûre Hâtûn ile medine'i mezkûrenin Şekerli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Ermeni Mülletinden Kuyumcu Davidoğlu Avadik veled-i Serkis mahzarlarında takrir-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb mevrûsemiz müteveffâyı merkûm Hemptarsumun hal-ı hayatında medine'i mezkûre Bidâyet Mahkemesinden sadır olan Üçyüzbeş sene'i Hicrîsi Şa'bânü'l-mu'azzamında ondokuzuncu günü tarihiyle müverrah ve ondokuz numarolu bir kıt'a 'ilâm-ı nizâmî mûcibince 'an-asl Urfa Sancâğı ahalisinden olub bundan akdem Zor Sancâğında vefât iden İvazyan Tenekeci Krikor zimmetinde alacak hakkı olan meblağ-ı mahkûm bî-hirnâ müteveffâyı merkûm Krikorun veresesinden ahz ve kabz ve makhbûzlarını bize irsâl ve iysâle ve buna müteferri' leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir sancâğ-ı mezkûr Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmîye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve kendi imzalarıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve teblîğ ve tebellûge ve tahlîf ve tahallûfe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmîyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf (s.61) olduğı umûrun küllîsini ifâya hazırân-ı merkûmân Hâtûn ve Avadiki müctemi'ân ve münferiden ifâyı vekâlet itmek üzere vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 2 Rebi'ül-ahir sene 1322 / 16 Haziran 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N.75.

Medine`i Mar`aşa tâbi` İl(El) oğlu Karyesi sâkinlerinden Ruşenoğlu Öksüz Ali bin Hasan bin Ali medine`i mezkûre Mahkeme`i Şer`iyyesinde ma`kûd meclis-i şer`i-şerîf-i enverde medine`i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta`bir-i `ani`l-merâm idûb zevce`i menkûhem Cura Yusufun kerîmesi Hadice bint-i Hasanın `aleyhimde ikâme eylediği talâk da`vâsıyla buna müteferri` leh ve `aleyhimde vukû`bulmuş ve bulacak de`âviye dâ`ir medine`i mezkûre Mahkeme`i Şer`iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinde Hukûk ve Cezâ Dâ`irelerinde müdde`i ve müdde`i `aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i`âdeten mezbûre Hadice ile müdâfa`â ve muhâkemeye tebliğ ve tebellûğ ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida`â takdimiyle ta`kibe ve istinâf ve temyize ve lede`l-iktizâ sulh ve ibrâya bi`l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i`tâ ve teslim ve İcrâ Dâ`iresine `â`id kâffe`i mu`âmelât-ı şer`iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiyi vekâlet-i `âmme`i mutlakâ`i sahiha`ı şer`iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ`ib-i menâb nasb ve ta`yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta`ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka` bi`t-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi `Aşrun Rebi`ü'l-ahir sene 1322 / 24 Haziran 1904. Mar`aş Nâ`ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 76.

Medine`i Mar`aşa tâbi` Cüceli Karyesi ahalisinden Hanifoğlu Uzun Ali bin Hatır bin Abdullah medine`i mezkûre Mahkeme`i Şer`iyyesinde ma`kûd meclis-i şer`i-şerîf-i enverde medine`i mezkûrenin Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta`bir-i `ani`l-merâm idûb kendi kısırağından doğma netâcen malım iken bundan beş sene mukdem zâyi` idûp el-hâleti hâzihi medine`i mezkûreye tâbi` Hacı Bebekli Karyesi ahalisinden Kıcık Ömer yedinde bulduğum (s.62) mezkûr kır kenkli kısrağ da`vâsıyla buna müteferri` leh ve `aleyhimde vukû`bulmuş ve bulacak de`âviye dâ`ir medine`i mezkûre Mahkeme`i Şer`iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ`irelerinde müdde`i ve müdde`i `aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i`âdeten merkûm Ömer ile müdâfa`â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellûğ ve tahlîf ve tahallûfe ve kendi imzasıyla istida`â takdimiyle ta`kibe ve istinâf ve temyize ve lede`l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi`l-cümle hukûk ve matlûbâtımı ahz ve kabz ve makbûzunu bana i`tâ ve teslim ve İcrâ Dâ`iresine `â`id kâffe`i mu`âmelât-ı

şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ahmed Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin ma vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 16 Saferü'l-harâm sene 1322 / 2 Mayıs 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 77.

Medine'i Mar'aşın Kayabaşı Mahallesinde sâkine ve zâtî zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Uzun Şaban oğlu kızı Ümmügülsüm bint-i Mehmed bin Şaban medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerif-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüb Amucamız Hacı Ahmed Ağa ile miyânemizde mütevekkîn iden irs da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten merkûm Hacı Ahmed Ağa ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kîbe ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiye vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 7 Zilhicce sene 1321 / 24 Şubat 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 78 (s.63).

Medine'i Mar'aşa tâbi' İl(El)oğlu Karyesinde sâkine ve zâtî dahi zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe olan Cura Yusuf oğlu kızı Hadice bint-i Hasan bin İsmail medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i şerif-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüb mukaddeme zeve-i dâhlîm bulunan karye'i mezkûre sâkinlerinden Ruşenoğlu Öksüz Ali bin Hatır 'aleyhinde ikâme

eylediğim talâk da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve İcrâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Ali ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahlîfüfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve İcrâ Dâ'iresine 'âid kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini îfâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 2 Rebi'ü'l-evvel sene 1322 / 17 Mayıs 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 79.

Husûsâtü'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takrîriçün kibel-i şer'id en me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye Kâtibi Süleyman Efendi ibn-i Mehmed Sadık Efendi Medine'i Mar'aş mahallatından Etmekci Mahallesinde kâ'in Kulanmoğlu Ali Ağanın hânesine varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd-i meclis-i şer'i 'âli itdikde medine'i mezkûrenin Alemlî Mahallesinde sâkin ve zâti kezaik zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arrefe Eminzâde kızı Hadice bint-i Ali Ağa bin Hacı Ali meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede li-cbeveyn er karındaşı Ali Rıza Efendi mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-mecrâm idüb medine'i mezkûrenin Duraklı Mahallesi sâkinlerinden Balcıoğlu Hanefî tarafından 'aleyhimde ikâme olunan nikâh da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinde Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Hanefî ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahlîfüfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve İcrâ Dâ'iresine 'âid kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûreye mütevakkıf olduğu umûrun küllisini(s.64) îfâya tarafımdan hazır-ı merkûm karındaşı Ali Rıza Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi

kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediğini kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile meclis-i şer'e gelüb 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 19 Muharremü'l-harâm sene 1322 / 5 Nisan 1904 . Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 80.

Medine'i Mar'aşın Çavuşlu Mahallesinde sâkin Bâyezîdzâde 'İzzetlû Şükrü Beğ ibn-i Sa'id Beğ ibn-i Abdülkerim Beğ medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb Şekerdere Mahallesi mütemekkinlerinden Topalyan Ohannes ile miyânemizde mütekevvîn iden alacak da'vâsıyla leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve Ticaret ve Mülkiye Mahkemelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gıyâben ve i'âdeten merkûm Ohannes ve icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â takdimiyle ta'kîbe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktiza sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslim ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûsât-ı mezkûre mütevakkıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 5 Cemaziye'l-ahir sene 1322 / 17 Ağustos 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 81.

'An-asl Ankara Vilâyetine tâbi' Kayseriye Sancâğının Tuz Mahallesi sâkinlerinden ve teb'a'i Devlet-i 'Aliyyenin Katolik Milletinden olub el-yevm Medine'i Mar'aşın Hisve Hanında mukîm Tataroğlu Rupin veled-i Kikork veled-i Kikork medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerîf-i enverde medine'i mezkûrenin Şih Mahallesi sâkinlerinden Ali Efendi ibn-i İskender Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb medine'i mezkûrenin Hâtûniye Mahallesi mütemekkinlerinden Bilezikciyan Nazarit Efendinin 'aleyhimde ikâme eylediği ahz ve i'tâdan dolayı alacak

da'vâsıyla buna müteferri' leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş(s.65) ve bulacak de'âviye dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde ve Hukûk Dâ'iresinin Ticaret kısmında müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben ve i'âdeten merkûm Nazarî Efendi ve icâb idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye ve tebliğ ve tebellüğe tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kibe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtını ahz ve kabz ve makbûzunu bana i'tâ ve teslime ve İcrâ dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûs-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan hazır-ı merkûm Ali Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahî vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 3 Receb sene 1322 / 13 Ekim 1904.

Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 82.

Husûsâtü'l-beyânda mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'-ı takririçün kâbel-i şer'iden me'zûnen bi'l-iltimâs irsâl kılınan Mahkeme'i Şer'iyye Kâtibi Süleyman Efendi ibn-i Mehmed Sadık Efendi medine'i mezkûrede ârâmsâz Redîf Yetmişdokuzuncu Alayı Dördüncü Zeytun Taburu Binbaşısı Rıf'atlı Mehmed Galib Efendi ibn-i Mehmed Efendi ibn-i Abdullahın medine'i mezkûrenin Çavuşlu Mahallesinde sâkin olduğu menziline varub zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn huzurlarıyla 'akd-ı meclis-i şer'i 'âfi itdikde mûmâileyh Mehmed Galib Efendi ile zevce'i menkûhesi olub zâfi kezalik zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i müslimîn ta'rîfleriyle mu'arref Kıymet Hânım ibnete Ahmed Efendi ibn-i Numandan her biri meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'anî'l-merâm idûb senedli ve senedsiz leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-'umûm da'vâya dâ'ir medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesiyle Nizâmiye Mahkemesinin ve Hukûk ve Cezâ Dâ'irelerinde müdde'i ve müdde'i 'aleyh sıfatlarıyla vicâhen ve gryâben va i'âdeten icab idenler ile müdâfa'â ve muhâkemeye tebliğ ve tebellüğe ve tahlîf ve tahallüfe ve kendi imzasıyla istida'â ve lâyiha takdimiyle ta'kibe ve istinâf ve temyîze ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve bi'l-cümle hukûk ve matlûbâtımızı ahz ve kabz ve makbûzunu bize i'tâ ve teslime ve İcrâ Dâ'iresine 'â'id kâffe'i mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkîle ve husûs-ı mezkûre mütevakıf olduğu umûrun küllisini ifâya tarafımdan

hazır-ı merkûm Hacı Mehmed Efendiyi vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hıdmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin kâtib mûmâileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân meb'ûs amennâyı şer'ile(s.66) meclis-i şer'e gelüb a'lâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Fi 29 Cemaziye'l-ahir sene 1322 / 10 Eylül 1904.

Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

H.N. 83.

'An-asl Antakya Kasabasının Suveydiye Karyesi ahalisinden ve teb'â'i Devlet-i 'Aliyyenin Rum Milletinden olup şahsı zeyl-i vesikâda muharrerü'l-esâmî-i kesân ta'rifleriyle mu'arrefe medine'i Mar'aşda Tuz Hanında ikâmet iden Hoca İlyas veled-i Abdullah Zarif veled-i Atam medine'i mezkûre Mahkeme'i Şer'iyyesinde ma'kûd meclis-i şer'i-şerif-i enverde medine'i mezkûrenin Etmekci Mahallesi sâkinlerinden Sabsızzâde Hacı Mehmed Efendi ibn-i Veli Ağa ve Divanlı Mahallesi sâkinlerinden Leblebicizâde Ahmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa mahzarlarında takrîr-i kelâm ve ta'bir-i 'anîl-merâm idüb yedimde olup işbu ibrâz eylediği Binüçyüzyigirmibir senesi Zilka'de-i Şerîfesinin dokuzuncu günü tarihiyle müverrah ve yüzdört sicil numerosuyla murakkam kasaba-ı mezkûre nâ'ibi Süleyman Sırrı zammıyla mahtûm ve zuhr-ı 'ale'l-husûs kasaba-ı mezkûre Bidâyet Mahkemesi 'Azâsından Süleyman Ra'if ve Marderus Temar taraflarından musaddık bir kıt'a vekâlet-i hüccet-i şer'iyye-i nâtika olduğu üzere mezkûr Antakya Kasabasının Salhiye Mahallesi mütemekkinlerinden ve İngiltere Devlet-i Fehimesi teb'âsından Duvik Prodır nâm kimesne benim kabulüme mevkûfe olarak medine'i mezkûre ile mülhakâtından Pazarcık Kazası Mehâkim-i Şer'iyye ve Nizâmiyesinin her bir âksâmında leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak kâffe'i da'vâlarımdan dolayı sulh ve ikrâr ve ibrâ istisna olmak üzere bidâyeten istinâfen muhâkeme ve muhâsamaya ve ahz-ı i'lâm ve redd-i hükkâme ve tebliğ ve tebellüğe ve selâhiyet-i kânûniye dâ'iresinde bi'l-cümle mu'âmelât-ı şer'iyye ve nizâmiyeyi icrâya ve son derece hukûkunu muhafazaya ve ber vech-i meşrûh aherî tevkile me'zûn olmak üzere beni vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekîl-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn etmişlerdi bendahi selâhiyet ve me'zûnen mezkûre dâ'iresinde medine'i mezkûrenin Kuyucak Mahallesi mütemekkinlerinden Ketancıyan Krikor Efendiyi medine'i mezkûre Mukâvelât Muharrirliğinden musaddık Üçyüzyigirmi senesi şehr-i Martın dördüncü günü tarihiyle vekâletnâme mûcibince vekîl-i müfevvez nasb ve ta'yîn etmiş idim el-yevm merkûm Krikor Efendiyi vekâlet-i mezkûreden 'azliyle ber vech-i meşrûh şerâ'it-i

mezkûre ile hazrân-ı merkûmân Hacı Mehmed ve Ahmed Efendileri münferiden ve müctemi'ân ifâyı vekâlet etmek üzere vekâlet-i 'âmme'i mutlakâ'i sahiha'ı şer'iyye ile vekil-i müfevvez ve murahhâs ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim didikde ol dahi vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzımâsını kemâ-yenbagi edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın ma vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi 27 Cemaziye'l-ahir sene 1322 / 7 Eylül 1904. Mar'aş Nâ'ibi Mehmed Nuri Pul.

s. 67 (Boş).

s.68.

Zabt Listesi

Sâhib-i Esâmî

Mülâhazât

s.69.

Zabt Da'vâ Listesi Sene 337

Sâhib-i Esâmî	Numero	Tarihi	Yevn-i Muhâkeme	Mülâhazât
Gargacıyan Mahallesinden Torosoğlu Krikor.	1	1 Kâmun-ı Sâni 1337 (1 Ocak 1921)		İkmâl olmuş ve i'lâm olunmuşdur.
Bulanık Karyesinden Mühtedi Mehmed Ali kızı Fatma ile Topal Şih oğlu.	2	"		İkmâl olmuş ve i'lâm verilmiştir
Alemli Mahallesinden Kaya oğlu Ali Çavuş ile mutallaka-ı zevcesi Hürünün.	3	"		İkmâl olmuş, nafakâ hücceti verilmiştir.
Zunbadanlı Mahallesinden sâkine Osmaniyeli Amine ile zevci.	4	"		İkmâl olmuş nafakâ hücceti verilmiştir.
Karamanlı Mahallesinden Çukadarzâde kızı Eşe ile Çukadaroğlu Hasan.	5	"		İkmâl olmuş ve i'lâm verilmiştir.
Divanlı Mahallesinden Dermanosoğlu Ekupusun vesâyet.	6	"		İkmâl olmuş ve i'lâm verilmiştir.
Divanlı Mahallesinden Eşbahzâde İzzet Efendinin verâset hücceti.	7	"		İkmâl olmuş ve i'lâm verilmiştir.
Divanlı Mahallesinden Çerkes Bekirin kızı ile Fakı oğlunun.	8	"		İkmâl olmuş nafakâ hücceti.
Hâtûniye Mahallesinden Mazmanzâde Zeki Efendinin vesâyet.	9	"		İkmâl olmuş vesâyet hücceti
İl(El)oğlu Karyesinden Fakının oğlu Hasanın Eytâmının.	10	"		İkmâl olmuş sim-i rüşde bâliğ olmadığına.
Kumarlı Mahallesinden Cin Alioğlu Abdulkadirin.	11	"		İkmâl olmuş izin hücceti.
Divanlı Mahallesinden Kocabaşzâde Zeynep ile Aşnukzâdenin.	12	"		İkmâl olmuş nafakâ.

Hoca Durdu Mahallesinden Kabakhoğlu.	13	"		İkmâl Olmuş Vesâyet.
Beğtutiye Mahallesinden Sünbülcüoğlu Abbas ile Göde Alinin verâset da'vâsı.	14	"		Ta'kib-ı Da'vâ etmiştir.
Şih Mahallesinden Hasan Şih Hasanoglutunun mihri hücceti.	15	"		İkmâl olmuştur.
Bostancı Mahallesinden Usnanın .	16	"		Verâset da'vâsı ikmâl.
Hoca Durdu Mahallesinden Artinin vesâyet hücceti.	17	"		İkmâl-ı vesâyet.
Divanlı Mahallesinden Meyri bint-i Mogsis	18	"		İkmâl verâset hücceti.
Seksanlar Mahallesinden Abkaroğlu kızı Usnanın.	19	"		İkmâl verilmiştir.
Divanlı Mahallesinden Hemptarsumun.	20	"		İkmâl verilmiştir.
Kulağıkurtlu Mahallesinden Selbioğlu kızı Güllinin.	21	"		İzin Hücceti verilmiştir.
Restabâie Mahallesinden Labaroğlu Salmarın.	22	"		İkmâl-ı vesâyet.
s.70				
Bektutiye Mahallesinden Boyacıoğlu İbrahimin verâset hücceti.	23	"		İkmâl olmuş ve verilmiştir.
Çukuroba Mahallesinden Hüseyinoğlu kızı Lusek.	24	"		
Çavuşlu Mahallesinden Rahime ile Küçük İmâmzâdenin.	25	"		
Divanlı Mahallesinden Matoşoğlu Suhranın	26	"		İkmâl olmuştur vesâyet.
Kuyucak Mahallesinden Van Muhâcirlerinden Ahmed.	27	"		" 'ilâm verilmiştir.

s.71

1336'dan Devir Olunan

Tarih-i Müraca'atı	İ'âm olduğu tarih	Sâhib-i Esâmî	Mülâhazât
Kânun-ı Evvel 1336 (Aralık 1920)	1. Kânun -ıSânî fi 1337	Bekerci Salihoglu Hacı ile Hacı Köse kızı Dursun.	-
25 Kânun-ı Evvel 1336 (25 Aralık 1920)	"	Hâtûniye Mahallesinden Gültüfâr ile Recebin.	-

1336 (1920)	1337	Acemli Mahallesinden Tüccar Mehmedoğlu kızı Zeyneb ile Dalkara Mahallesinden Sofi İbrahim Efendinin.	-
1336	1337	Dereli Karyesinden Ali Çavuşun kızı Amine.	-
	1337	Gargacıyan Mahallesinden Anavraoğlu kızı Ümmühanı.	-
	1337	Seksanlar Mahallesinden Menoş bint-i ...	-
Kânun-ı Evvel 1336 (Aralık 1920)	Kânun-ı Evvel	Çavuşlu Mahallesinden Fethillah kızları Oranik ve Usmanın.	-
Kânun-ı Evvel 1336	3 Kânun-ı Sâni 1337 (3 Ocak 1921)	Bostancı Mahallesinden mukime 'Aynıtablıoğlu kızı Zernub.	
-	-	Çavuşlu Mahallesinden Pir Ahmed oğlu kızı Rahime.	
-	-	Alemli Mahallesinden Mehmed Eminioğlu Ömer Çavuş ile 'Aynıtablı kızı zevcesi Hamidenin.	
21 Kânun-ı Sâni 1336		Dadağlı Karyesinden Arablıoğlu kızı Hadice ile Karye'i mezkûden Recebin.	

s.72

Üçyüzotuzyedî Sene'i Rûmîyesinde Rû'yet olunan De'âvî

Numero

- 1 Fatımalı Karyesinden Küçük Alinin kızı Eşe ile karye'i mezkûreden Ayineli Mustafa oğlu Mehmedin ikmâl olmuştur. 11 Kânun-ı Sâni sene 1337¹ / 11 Ocak 1921.
- 2 Divanlı Mahallesinden Dereioğlu kızı Aişe ile Dereioğlu Alinin ta'kib-ı da'vâ etmemiştir. 17 Kânun-ı Sâni sene 1337 (17 Ocak 1921).
- 3 Mu'teriz Şaziye Mahallesinden Çolakoğlu 'Ökkâş ile Mahalle'i mezkûreden Çolakoğlu kızı Zelihanın ikmâl . 14 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 4 İsa Divanlı Mahallesinden Karaca Süleymanın kızı Selver ile Bostancı Mahallesinden Halebli Hacı Ahmedin ta'kib etmemiştir. 22 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 5 Çavuşlu Mahallesinden Rahime ile Bektutiye Mahallesinden Küçükimâmzâde İsmailin zabtı ikmâl olmuştur. 3 Kânun-ı Sâni sene 1337.

¹- Rûmî Kânun-ı Sâni, Miladi Ocak ayıdır. 1337 Rûmî tarihi Miladi 1921'dir. Rûmî ve Miladi günler aynıdır.

- 6 Çomaklı Mahallesinden Mühtedi Mehmed Alinin kızı Fatıma ile Bulanık Karyesinden Topal Şih Oğlu Halilin ikmâl olmuştur. 8 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 7 Divanlı mahallesinden Kocabaşzâde kerîmesi Zeyneb Hânım ile Aşnukzâde Osman Efendinin ikmâl olmuştur. 9 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 8 Zunbadanlı Mahallesinden müteveffâ'ı mukîme Osmaniyeli Amine ile İsa Divanlı Mahallesinden mukîm Şerif Çavuşun zabıt ikmâli. 8 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 9 Bektutiye Mahallesinden Sinekcioglu Abbas ile mahalle'i mezkûreden Karaca Durduoglu Göde Alinin ta'kîb-ı da'vâ etmiştir. 8 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 10 Kuyucak Mahallesinden mukîme İsmailin kızı Fatıma ile Hazinesdarlı Mahallesinden Muhâcir Ahmedin ikmâl olmuştur. 25 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 11 Bektutiye Mahallesinden ve Erzurum Muhâcirlerinden ... ile mahalle-i mezkûreden Azabtarbeli Hâfız Ahmedin ikmâl. 25 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 12 İsa Divanlı Mahallesinden Gariboğlu Mustafa ile Tevekkeli Mahallesinden Sarılaroglu kızı Esmannın ikmâl 25 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 13 İsa Divanlı Mahallesinden Nuriye ile Polis Hacı Veli Efendinin mahdûmu Azizin ikmâl. 29 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 14 Devecili Mahallesinden Elbistanlıoglu kızı Aişe ile Kürt ... oğlu Mehmedin zabtı te'hir olunmuştur. 4 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 15 Şaziye Mahallesinden Elçioğlu Mustafanın Azabı(?) ile Hacı Veysal oğlu kızı Hayriyenin ikmâl. 8 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 16 Mu'teriz Mar'aşın Alemlî Mahallesinden Kayaoğlu Ali Çavuş ile Huriyenin zabtı ikmâl. 8 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 17 Divanlı Mahallesinden Deli Fakioğlu Mehmed ile Çerkes Bekir ve kızı Nevruz zabtı ikmâl. 8 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 18 Devecili Mahallesinden Ahmed kızı Hadice ile mahalle'i mezkûreden Hacı İbrahimoglu Kel Mehmedin ikmâl. 29 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 19 Dereköy Karyesinden Değirmenci Alinin kızı Meryem ile karye'i mezkûreden Mühtedi Süleymanın müte'akîb etmemiştir. 21 Kânun-ı Sâni sene 1337.
- 20 Boşnak Karyesinden Hacıoglu Ali ile karye'i mezkûreden Rüstemoğlu kızı Eşenin te'hir olunmuştur. 1 Şubat sene 1337.
- 21 Karadere Kayesinden Enverin oğlu kızı Eşe ile Veysalın kızı Fatımanın ikmâl olmuştur. 6 Şubat sene 1337.
- 23 Ayakluca Oluk Karyesinden Zeliha ile karye'i mezkûreden Kürtoğlu Alinin zabtı ikmâl olmuştur.

24 Bektutiye Mahallesinden Karcı Yahya bin Süleyman ile Şekerdere Mahallesinden Hacı Reşidoğlu kızı Fatımanın ikmâl. 5 Şubat sene 1337.

25 Mağrahi Mahallesinden Medineoğlu kızı Medine ile mahalle'i mezkûreden Medineoğlu kızı Aminenin sukut etmiştir. 1 Şubat sene 1337.

26 Alemlî Mahallesinden Ağırtağoğlu kızı Hadice ile Şaziye Mahallesinden Belviranlı Ahmedin ikmâl olmuştur. 8 Şubat sene 1337.

27 Şaziye Mahallesinden Güllü Bekiroğlu Şakir ... ile Çomaklı Mahallesinden Çirakoğlu kızı Duranın ikmâl. 8 Şubat sene 1337.

28 Mağrahi Mahallesinden Durdu Fatıma ile mahalle'i mezkûreden Abacı Musa oğlu Mehmedin zabtı ikmâl. 8 Şubat sene 1337.

29 Çavuşlu Mahallesinden Karcı Halil kızı Hadice ile Kösürge Karyesinden Kel Veli oğlunun ikmâl. 8 Şubat sene 1337.

s.73

30 Devecili Mahallesinden Orçanoğlu Arab ile Orçanoğlu Alinin Zevcesi Fatımanın ikmâl olmuştur. 8 Şubat sene 1337.

31 Gargacıyan Mahallesinden Mısdık Çavuş oğlu Hacı Osman ile Çavuşlu Mahallesinden Hazinedaroğlu kızı Hüsnanın ikmâl. 8 Şubat sene 1337.

32 Bertizin Budaklı Karyesinden İbrahimoglu kızı Fatıma ile karye'i mezkûreden Hasanın zabtı ikmâl olmuştur. 15 şubat sene 1337.

s.74

Mülâhazât	Şubat 1337 senesi tarihine devir olan	İlâm-ı müraca'atına mebni hıfz olan	Kârun-i Sânî tarihinde rû'yet	Sicil Numero-su	Zabt Numerosu	1337 senesi Kârun-ı Sânî tarihinden kalan	1336 senesinden müdevver
Devecili Mahallesinden Elbistanhoğlu kızı Aişe.		1	-	..		1	
Şaziye Mahallesinden Elçioğlu azabı(?) ile Hacı Veysaloğlu kızı.	-	-	1	..	88	1	
Dereköy Karyesinden Değirmenci Alinin kızı Meryemin.	-	1	-	..	..	1	-

Devecili Mahallesinden Ahmedin kızı Hadice ile Hacı İbrahimin oğlu.			1		69	1	
Devecili Mahallesinden Emir Hüseyin oğlu kızı Hadicenin.	-	-	1	..	69	1	-
Şih Mahallesinden Hüsna ile Devecili Mahallesinden Emir Hüseyin oğlu.	-	1	-	..	71	1	-
Ayakluca Oluk Karyesinden Zelihanın Şubat Mâhında rû' yet olan.	1	-	-	..	..	1	-
Ayakluca Oluk Karyesinden Uzunoglanoglu Mustafanın.	-	-	1	..	..	1	-
Ağca Koyunlu Mahallesinden Samathoglu Artinin..	-	1	..	..	..	1	-
İloğlu Karyesinden Fakioğlu Ali.	-	.	1	..	..	1	-
Zımmıyan Mahallesinden Keşioğlu Kocanın.	1	.	.	..	31	1	-
Bulanık Karyesinin Mühtedi Mehmed Alinin kızı Fatımanın.	-	-	1	..	26	1	-
1336 Senesinden müdevver Bostancı Mahallesinden Zemubun.	-	-	1	-	..	1	-
	Şubata Devr Olunan		Tarihi Mezkûrede Rû' yet olan			Şubat Tarihinde Dolan	Şubat Mahına Devr olan
Şih Mahallesinden Hüsna ile Devecili Mahallesinden Mehmedin.	3	1	-	..	71	1	-
Karcı Yahya ile Karcı Hacı Reşidin kızının.	-	-	1	..	87	1	-
Mağrah Mahallesinden Medine kızı Medinenin.	-	1	..	..	..	1	

Boşnak Karyesinin Hacı Oğlu Ali ve Rüstemoğlu kızı Eşe.	-	1	..	..	..	1	
Çavuşlu Mahallesinden Hacı Halil kızı Hadice ile Köşürek Karyesinden.	-	.	1	..	92	1	
Devecili Mahallesinden Orçanoğlu Arabın.	-	.	1	..	94	1	
Gargacıyan Mahallesinden Mısdık Çavuş oğlu Hacı Osman.			1	194	93	1	
Mağralı Mahallesinden Durdu Fatma ile Abacı Musaoğlu..	-	1	194	93	.	1	
Alemli Mahallesinden Ağırtlakoglu kızı Hadicenin.	-	.	1	..	92	1	
Şaziye Mahallesinden Güllü Bekiroğlu Şakir ile Çomaklı Mahallesinden.	-	.	1	..	98	1	
Bertizin Budaklı Karyesinden İbrahimoglu kızı Fatımanın.	-	.	1	201	107	1	
Karadere Karyesinden Enverin oğlu kızı Eşenin.	-	.	1	..	111	1	
Zımmıyan Mahallesinden Erzurum Muhâciri Şerifenin.	1		1		124	1	
Karamanlı Mahallesinden Meded oğlu kızı Esmarın.			1		125	1	
Zımmıyan Mahallesinden Saka Mehmedin kızı Melek ile Zaloğlu.			1		126	1	
Çavuşlu Mahallesinden Receboğlu kızı Fatımanın.	Mart Mahına	1				1	
Küçük Nacar Karyesinden Feyzullah vekili. Leblebicizâdenin Mart mähına devir.	1					1	

Hartlab Nahiyesinin Köseli Karyesinden Sekioğlu kızı Hadicenin.			1			1	
Yenicekal'a Nahiyesinin San Molla Karyesinden Köşker Hacı'nın kızı Hadicenin.		1				1	
Şaziye Mahallesinden Göde Velinin kızı Halimenin.			1		112	1	
Ayakluca Oluk Karyesinden Zelihanın Keşfi Mayıs Müdevver.			1	202			
Hırlakyan Gabriyelin Zabtı.	1					1	
s.75.							
Mülâhazât	Mart mâhına devir	İlâm-ı müraca'atına mebnî hıfz olan	Zabt tarihinde rû'yet olan	Sicil numerosu	Zabt numerosu	Şubata devir olan	Şubat tarihinde gelen
Çavuşlu Mahallesinden Takâ'üd Mülâzımı Mehmed Sabri Efendinin kızı Hayriyenin.			1		121		1
Tekerek Karyesinden Emiroğlu kızı Eşenin.	1						1
Divanlı Mahallesinden Hilmi kızı Şerifenin.			1		101		1
Hacı Hüseyinzâde Hayri Efendinin zevcesi Aişenin.							1
Şekerli Mahallesinden Topal 'Ökkâş ile zevcesi Duranın.	1						1
Restabâie Mahallesinden Şahin oğlu kızı Aişenin.	1						1
Kuytul Mahallesinden Partam oğlu kızı Hâtûnun.	1						1

Şaziye Mahallesinden Keklikci oğlu kızı Mehri.	1						1
Hoca Durdu Mahallesinden Külahcıoğlu zevcesi Fındık.	1						1
Zımmiyan Mahallesinden Keşiş oğlu Kocanın.		1					1
337 Senesinden Müdevver Çavuşlu Mahallesinden Fethillah kızı Oranike ve Usna.			1		28		
Bektutiye Mahallesinden Sünbülüoğlu Abbasın.		1			49		1
Şekerli Mahallesinden Cenkli oğlu kızı Fatıma ile ... oğlu Hacı Memilinin.			1		100		1
Şaziye Mahallesinden Çıtak oğlu kızı Elifinin.	1						1
Kuyucak Mahallesinden Hırlakyan kızı Mekdarinenin.					34		1
Çavuşlu Mahallesinden Sayahın oğlu Serkis.		1			29		1
Deli Alili Mahallesinden Kürtül oğlu kızı İrazın.	1						1
Hoca Durdu Mahallesinden Külahcıoğlu zevcesi Fındıkın.		1					1
Şaziye Mahallesinden Çıtakoğlu kızı Elifinin.	1						1
Hacı Hüseyinzâde Haremi Aişe Hânn.	1						1
Restabâiye Mahallesinden Şahinoğlu kızı Aişe.	1						1
Seksanlar Mahallesinden Abar oğlu kızı Usnanın.		1			55		1
Berik oğlu Hemptarsumun.		1			56		1

336 Senesi Çavuşlu Mahallesinden Pir Ahmed oğlu kızı Rahimenin.		1					
Bekiroğlu kızı Fatma bint-i İsmail.			1		63		1
Etmekci Mahallesinden Hacı Hüseyin oğlu kızı Hadicenin .			1				1
Yusuf Hacı Karyesinden Ümmet Baba oğlu ile ... zabtı.		1					1
s.76							
		Mart mâhm da rû'yet olan	'ilâm-ı müraca'atın a mebnî hıfz olan	Şubatdan müdevver	Sicil numerosu	Zabt numerosu	Şubat tarihinde gelân
Şekerli Mahallesinden Topal Hüseyin ile zevcesi Duranın.		1				130	
Restabâiye Mahallesinden Şahin oğlu kızı Aişenin.		1				131	
Şaziye Mahallesinden Çıtakoğlu kızı Elifenin.		1					
Ahlat Muhâcirlerinden Osmanın kızı Fatmanın.		1					1
İsa Divanlı Mahallesinde mukîm 'Ayntâblı Meryem ile 'Ayntâblı Mustafanın.			1				1
Acemli Mahallesinden Hadice ile Alemli Mahallesinden Mücelli oğlu Alinin zabtı.		1				146	1
Andırının Torun Karyesinden Kara Yörükoğlu Mustafanın.		1				145	1
Şaziye Mahallesinden Keklikcioğlu kızı Mehrinin.		1					1

Kuytul Mahallesinden Partam oğlu kızı Hâtûnun vekili Mustafa ile Kusrevoğlunun.	Şubat Mâhında Gelân		1	1			
Ahlat Muhâcirlerinden Zımmıyan Mahallesinde mukîme Fatıma ile Muhâcir ... zabtı.		1				136	
Çomaklı Mahallesinden Tecirli oğlu kızı Elifenin.			1				1
Deli Alili Mahallesinden Kürtüloğlu kızı İrazın zabtı.			1				1
Dadağlı Karyesinden Hüseyin Kehya kızı Fatikin zabtı.			1				1
Tahmaszâde Süleymanın zabtı.		1					1
... oğlu kızı Fatıma ile Mağralı Mahallesinden Bertizlioglu Ahmedin zabtı.		1					1
Muhâcir Halil ile keza Erzurum Muhâcirlerinden Elifenin zabtı.		1				132	1
Yenicekal' a Nahiyesinin Karnışlı Karyesinden Durdunun kızı Melekin.		1				156	1
Kuyucak Mahallesinden Garibin kızı Şerifenin.		1					1
Mağralı Mahallesinden Kabaz oğlu kızı Fatımanın.		1					1
Gargacıyan Mahallesinden Kuşcu Yahyanın kızı Güllinin.		1					1
Bekereci Salih oğlu Hacı ile zevcesi Duranın.		1					1
Hacı Hüseyinzâde Hayrullah Efendinin Haremi Aişe Hânım.			1				

Şekerli Mahallesinden Babaoğlu Artinin 'ıyalı Meryem ile Babaoğlu validesi ...			1				1
Şekerli Mahallesinden Osman Yusufzâde zevcesi Şerife ile 'Ökkâş Beğın zevcesinin.			1				1
Gargacıyen Mahallesinden Eminoğlu Ahmed ile zevcesi Latifenin zabtı.		1					1
Hırlakyan Kabriyelin zabtı. Şubatdan Müdevver.		1					1
s.77							
Mülâhazât	Sicil numero su	Zabt numersu	Nisana devir olan	İlâm-ı müraca'atla rı te'hir olan	Mart mâhında rû'yet olan	Mart mâhından kalan	
Divanlı Mahallesinden Topalyan Mogsis ile Hemşiresinin 29 Mart 1337.			1				
Elbistanlı Kasımoğlu kızı Aişe ile Kayabaşı Mahallesinden Gürüzoğlu Arif.				1		1	
Bektutiye Mahallesinden Kadriye ile kayabaşı Mahallesinden Abdullahın.					1	1	
Yılangözoğlu Serpuhinin vekili Hacı Efendi ile Yılangözoğlu.			1			1	
Şekerli Mahallesinden Kebabcı Ömeroğlu Hacı Ali ile zevcesi 'Ayntâblının kızının.					1	1	
Çavuşlu Mahallesinden Gölcü oğlu Karabet ile Çınçın oğlunun.			1			1	

Andırın Boynu Yoğun Karyesinden Ekmekcioğlu Hasan .				1		1	
Şekerli Mahallesinden Sütçü Osmanın zevcesi Aişenin.				1		1	
Restabâye Mahallesinden Nevruz ile Hâtûniye Mahallesinden Tüttüncüoğlu Durdu Mehmed.					1	1	
Divanlı Mahallesinden Fatın ile Gürüzoğlu Köşker Ömerin.				1		1	
Alemlî Mahallesinden Kara Ahmed oğlu Ahmed ile Merkebcioğlu kızı Fatımanın.			1			1	
Çavuşlu Mahallesinden Hiroset oğlu Oseb ile Çikorab.			1			1	
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Panoğlu Ahmed ile...			1			1	
Dadağlı Karyesinden Hasan Kehya kızı Fatikin zabtı.			1			1	
Çavuşlu Mahallesinden Ahmed Paşazâde kızı Hânım ile Göksun ... Kerim Beğzâde ‘Ökkâş Beğin zabtı.			1			1	
Küçük Nacar Karyesinden Feyzullahın vekili Leblebicizâde Vasfi (?).			1				
Deli Alîli Mahallesinden Kürtül oğlu kızı İrazın.			1			1	
Hırlakyan Kabriyelin Martdan müdevver.			1				

s.78	Zabt Numero su	Mayıs Mâhına Devir	P'âm-ı Mûraca 'at Tarihi	Mâh-ı Mezkûrede rû'yet olan	Nisan Mâhında Gelân		
Halhaliye Mahallesinden İmâmoğlu Hacı Mehmed ile validesi Hadicenin.	179			1	1		
'Ayntâblı Hüseyin ile Şerif Çavuşun.			1		1		
Erzurum Muhâcirlerinden Hayriye ile Tosunun.				1	1		
Zımmiyan Mahallesinden Zıba Hüseyinin kızı Aişenin.				1	1		
Etmekci Mahallesinden Hadice ile Sarac Bekdaşoğlu İbrahim.				1	1		
Şekerdere Mahallesinden Saba kuşu oğlu Mehmedin zevcesi Hadicenin.				1	1		
Restabâiye Mahallesinden Nevrüz ile Hâtûniye Mahallesinden Durdu Mehmed Efendinin.	193			1	1		
İbrahim Çavuşun Kerîmesi Duruş(?) ile Hüseyinin Etmekci Mahallesinden.				1	1		
Seksanlar Mahallesinden Gurûşcuoğlu Mehmedin.				1	1		
Şaziye Mahallesinden Hacı Aişenin zabtı.				1	1		
Divanlı Mahallesinden Yılangözoğlu kızı Serpuhinin.				1	1		
Muhâcir Fatma ile Muhâcir İsanın zabtı.	320			1	1		
Yılangözoğlu Serpuhinin vekili Sabsızzâde Hacı Efendinin. Martdan Müdevver.				1	1		

Çavuşlu Mahallesinden Çavuş oğlu Halilin kızı Nafizenin.				1	1		
Dadağlı Karyesinden Hüseyin Kahye kızı Fatikin zabtı.				1	1		
Alemli Mahallesinden Kara Ahmedoğlu Ahmed ile Merkebcioğlu kızı.				1	1		
Tekerek Karyesinden Durdunun kızı Elife ile zevci Mehmedin.						1	1
Bertiz Nahiyesinin Bay Teymurlu Karyesinden Pan Alioğlu.				1			1
Zunbadanlı Mahallesinden Reyhanlioğlu kızı Aişenin.				1			1
Restabâiye Mahallesinden Ayyaş oğlu kızı Meryumun (?).						1	1
Topaloğlu ... Efendi ile Hemşerisinin zabtı 336' dan müdevver.	Martdan müdev ver					1	1
Alemli Mahallesinden Köşger Mustafanın kızı Hadice ile Cüceliden.						1	1
Çıgçı Mahallesinden Fatıma ile Ayakluca oluk Karyesinden Mehmedin.		316				1	1
Duraklı Mahallesinden Atımlı oğlu kızı Aişe ile Kadirin zabtı.						1	1
Restabâiye Mahallesinden Solakoğlu kızı Durdunun .						1	1
Seksanlar Mahallesinden Çürük Mehmedin kızları Eşe ve Hadicenin .						1	1

Bektutiye Mahallesinden Gökce Durdunun kızı Fatıma ile Sütçü Hacı.		321				1	1
Etmekci Mahallesinden Afî Mehmed oğlu Hacı ile zevce' i mutallakası Nevruz .		334				1	1
Bertizin Boyah Karyesinden Köşker Halil'in oğlu Mehmedin. zabtı.		323				1	1
Dadağlı Karyesinden Fatıma ile Hüseyin Kehyanın.		322				1	1
Ağyar Karyesinden Tarık Mustafanın kızı Eşe ile zevci Mehmedin.						1	1
Önsen Hopuru Karyesinden İbiş ile Süleymanın zabtı.						1	1

s. 79							
Mülâhazât	Sicil Numero- su	Zabt Numero- su	Mayıs Mâhına Devir Olunan	İ' lâm-ı Mîtraca' a- tına Mâh-ı Mezkûrde Tehir olan	Nisan Mâhında Râ' yet Olan	Nisan Mâhında Gelân	
Bâyezîdzâde kızı Zehra Hâtûnun.			1				
Diyarbakir Vilâyetinin Ergani Sancâğından Kelaşoğlu Derviş Ağa ile Tekâ' üd Muhlis Efendinin.					1	1	
Andının Boynu Yoğun Karyesinden Ekmeciroğlu Hasan ile Etmekci Mahallesinden Alinin.				1			
Kuytul Mahallesinden Bakkâl Hüseyin oğlu Mehmed ile Mahalle' i mezkûreden Mühtedi Hayriyenin.				1			

Kayabaşı Mahallesinden Kazgancızâde kızı Sitti Hârum ile Rusûmât Başkâtibi Şevket Efendinin zabtı.				1		1	
Şaziye Mahallesinden Hacı Mehmedin kızı Hadicenin.			1			1	
Bostancı Mahallesinden 'Ayntâbî kızı Zernub ile Durdunun zabtı.			1			1	
Çavuşlu Mahallesinden Hiroset oğlunun zabtı.					1		
Çavuşlu Mahallesinden Göncüoğlu Karabetin vekili Mustafa Efendinin.				1		1	
Divanlı Mahallesinden Fatin ile Mahallei Mezkûreden Gürüzoglundun zabtı.				1		1	
Hırlakyan Kabriyel'in zabtı. Nisandan Müdevver.			1				
Restabâiye Mahallesinden Ayyaşoğlu kızı Meryumun zabtı.					1	1	
Nisandan devir Küçük Nacar Karyesinden Feyzullahın vekili Leblebicizâde.			1				
Alemli Mahallesinden Kara Ahmedoğlu Ahmed ile Merkebcioğlu kızı Fatma .	Marttan Müdevve r			1			
Çavuşlu Mahallesinden Hiroset oğlu Osebin vekili Mustafa Efendinin .	Marttan Müdevve r				1		
Bertizin Bay Teymurlu Karyesi .. Panoğlu Ahmed ile Hancının.	"		1		1		
				Te'hir Olan	Rû'yet olan	Mayıs Mâhında Gelân	

Kayabaşı Mahallesinden Esmaoğlu kızı Hâtûn ile Şih Mahallesinden Neccar İsarın.				1		1	
Şaziye Mahallesinden ... oğlu Şakir ile zevci Durarın.					1	1	
Hartlab Karyesinden Hacı Mustafa kızı Aişe ile Reyhanın oğlu.				1		1	
Etnekci Mahallesinden Tütüncü Halilin kızı Şemse ile Gültüş Ökkâş.				1		1	
Bostancı Mahallesinden Haşirzâde kızı ile zevci Mehrûli oğlunun zabtı.				1		1	
Divanlı Mahallesinden Köşkeröğlu kızı Sultan ile Çebiş Alinin oğlu Caferin zabtı.					1	1	
Köşkeröğlu Hüseyinin kızı Hadice ile Sütcü Osmanın.					1	1	
Mağralı Mahallesinden Bertizli oğlu kızı Fatıma ile zevci Sadıkn zabtı.					1	1	
s.80							
Mülâhazât	Mayıs Mâhına Devir Olan	Zabt Numeros u	Hazirana Devir Olunan	İ'lan-ı Mûraca'atına Mebni Tehir Olun	Mâh-ı Mezkûrede Rû'yet olan	Mayıs Mâhına	
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Panoğlu Ahmed ile Hancının.				1			
Şaziye Mahallesinden Hacı Mehmedin kızı Hadicenin zabtı.		12			1		
Fakılar Obasından Ceylan Mehmedin Hüsna ile Mustafanın.		13			1	1	

İloğlu Karyesinde mukîme Hacı Babekli Karyesinden Hâtûnun zabtı ile zevcesi ...			1			1	
Bostancı Mahallesinden 'Ayntâblı kızı Zernüb ile Çulluoğlu Durdu Mehmedin zabtı.					1		
İsa Divanlı Mahallesinden Mehmed Alinin kızı Zeliha ile Katırcı Baltanın zabtı.					1	1	
Kuyucak Mahallesinden Atmahoğlu Ali ile Acemli Mahallesinden Tüccar Alinin oğlu Mustafa ve Hemşiresi.						1	
Divanlı Mahallesinden Sakzâde Hacı Bekir ile Behisnili Fatımanın zabtı.					1	1	
Etmekci Mahallesinden Kesim oğlu kızı Fatıma ile Pizdere Karyesinden Şih oğlunun zabtı.					1	1	
Yeniceka'la Nahiyesinin Geçmeköy Karyesinden Ali Ağanın kızı Hatice ile zevci .				1		1	
Yusuf Hacı Karyesinden Zeliha ile Gülecoğlu Mehmedin zabtı.			1			1	
Şekerli Mahallesinden Hakvirdi oğlu kızı Durdiye ile Sütöü ...					1	1	
Bostancı Mahallesinden 'Ayntâblı kızı Zernübün zabtı.					1	1	
Kaharlı Mahallesinden Sahlifin kızı Fatıma ile Hacı Mustanlı oğlu Bekir.				1		1	
Seksanlar Mahallesinden Hacı Ahmedin kızı Aişe ile Mehritüli oğlunun.					1	1	

Önsen Hopuru Karyesinden Hamza Mehmed oğlu Salman ile Ceridli oğlu kızının.					1	1	
Şem'dan Ağası oğlu kızı Fatıma ile Divanlı Mahallesinden Hamidoğlu Mustafa.					1	1	
Çavuşlu Mahallesinden Binbaşı Mütevaffâ İbrahim Beğin kerîmesi Münevver Hânım ile Muhâsebe Başkâtibi.			1			1	
Restabâye Mahallesinden Pamukoğlu kızı Hadice ile Andınnlı Keleşoğlu .				1		1	
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Avaz oğlu Alinin zabtı.				1		1	
Çomaklı Mahallesinden Alinin kızı Amine ile Çolakoğlu Mehmedin .					1	1	
Kerhan Karyesinden İmâmoğlu Halilin kızı Hadice ile karye' i mezkûreden .					1	1	
Mağralı Mahallesinden Gözcü Mehmed ile zevci Fatımanın.					1	1	
'Ayntâblı Hadice ile Dede Mustafanın zabtı.				1		1	
Şaziye Mahallesinden Hacı Mehmedin kızı Hadicenin.					1	1	
Ahmed Paşazâde kızı Zehra Hânım ile Tahsildar 'Ökkâşın.					1		
Kuyucak Mahallesinden Bacacı Hasan' ın kızı Amine ile zevci Gürüzoğlu Hacınn .			1				

s.81	Hazirana Devir	Zabt Numeros u	Mâh-ı Mezkûrden Temmuz Mâhına Devir Olan	Mâhu Mezkûrden Olan	Haziran Mâhında Râ'yet Olan	Haziran Mâhında Gelân	
Mûlâhazât							
Kılaoğuzlu Karyesinden Cuma Kehyaoglu kızı Fatıma ile Ayaklıca oluk Karyesinden Köse Mehmedin zabtı.					1	1	
Topaloğlu Kızı Elife İle Devecili Mahallesinden Tobcuoğlu Bekirin zabtı.					1	1	
Binbaşı İbrahim Beğin kerîmesi Münevver Hânım ile Muhâsebe Başkâtibi.						1	
Şaka Mehmedin kızı Fatıma ile Tecirli Alinin kızı.				1		1	
Almalulu Karyesindne Kuzu Hüseyinin kızı Zeyneb ile Çamurlu oğlu Mehmedin zabtı.					1	1	
Küçük Nacar Karyesinden Cennet ile 'Ökkâşın zabtı.					1	1	
Yusuf Hacı Karyesinden Meyton kızı Hüsnâ ile .					1	1	
Nadırlının Köseli Karyesinden Hüseyinoğlu Mehmed ile Yörüklü kızı Fatımarın..				1	1	1	
Nadırlı Köseli Karyesinden Veli kızı Elife Asker Mehmedin zabtı.				1		1	
Çomaklı Mahallesinden Saka Mehmedin kızı Fatıma ile Tecirli Alinin kızı Elifenin zabtı.				1		1	
Devecili Mahallesinden Arab Mehmed Çavuşun kızı Hadice ile Fesli Durdunun oğlu Mustafanın.					1	1	

Karadere Karyesinden Emine ile Karamanlı Mahallesinden Meded oğlunun.				1		1	
Çavuşlu Mahallesinden Şerife Hânım ile Şekerli Mahallesinden ... 'Ökkâş Beğın zabtı.				1		1	
Dereboğazından Fatıma karye' i mezkûreden Anabathı Hacınn.				1		1	
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Alioğlu Ahmed ile Çil Beşenlioğlu kızının .				1			
Dadağlı Karyesinden Mustafanın kızı Fatıma ile zevci Durdu Mehmedin.					1	1	
'Ayntâbın Karakoyunlu Mahallesinden olub Mar' aşın İsa Divanlı Mahallesinden mukîme Arslanoğlu Musanın kızı Gülizar.					1	1	
Şih Mahallesinden Allahvirdi oğlu Nazarî ile Heykazın ve Gorkinin.						1	
'Ayntâbın Karakoyunlu Mahallesinden olub Mar' aşın İsa Divanlı Mahallesinden mukîme Gülizar ile zevci Hüseyin Halıcıoğlunun zabtı.		60					
...							
Bertizin Ağabeğli Karyesinden Kelek Abdullahoğlunun zevcesi Fatıma ile Ökioghlunun.							

s.82 Mülâhazât	Hazirana Devir Olan	Zabt Numero su Müdevver	Mâh-ı Mezkûrdan Temmuza Devir Olan	P'îlân-ı Müraca'atı sükût iden	Haziran Mâhında Rî'yet olan	Haziran Mâhında	
Polis Komiser Mu'âvinin zevcesi ve zevci mua'âvinin istida'aları.					1	1	
'Ayntâbın Gökbeli Karyesinden Arthoğlu kızı Fatma ile zevci Hüseyinin.				1		1	
Divanlı Mahallesinden Köşger Mısdığın kızı Sultan ile Duraklı Mahallesinden zevci Karlıoğlu Süleyman bin Ali.					1	1	
'Azabtarbeli Muhâcirlerinden Hâfız- Ahmed ile zevci Revziye Melekin.					1	1	
Mayıs mâhından müdevver Paçacı Hasanın kızı Amine ile zevci Gürüz oğlu Hacının zabtı.					1		
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Banoğlu Ahmed ile Hacının.	1						
Kuyucak Mahallesinden Paçacı Hasanın kızı Amine ile zevci Gürüzoğlu Hacının.		1			1		
Mayıs Mâhından Hazirana devir olan Yusuf Hacı Karyesinden Zeliha ile Gülecoğlu Mehmedin zabtı.	1						
Kuyucak Mahallesinden Atmalıoğlu Ali ile Acemli Mahallesinden Neccar Alinin oğlu Mustafa ve Hemşiresinin zabtı.	1						

İloğlu Karyesi civarında mukîm Hüseyinoğlu Haso ile Hacı Bebekli Karyesinden Atkılan oğlu kızı Fatodan.	1						
Hazirandan müdevver 'Ayntâbın Göçeği Karyesinden Araklı kızı Durdıye ile zevci Hüseyinin.						1	
Hazirandan müdevver Bertizin Ağa Beğli Karyesinden Kelek Abdullahın zevcesi Fatıma ile Ökioglu Mehmedin zabtı.						1	
Kayabaşı Mahalesinden Esmannın kızı Fatıma Hâtûn ile Şih Mahallesinden Neccar Abbasın zabtı.				1		1	
Hırlakyan Kabriyelin zabtı. Mayısdan müdevver.	1						
Küçük Nacar Karyesinden Reyzullah Efendi hakkında	1						
Çavuşlu Mahallesinden Binbaşı mütevfa İbrahim Beğin kerimesi Münevver Hanımın Muhâsebe Baş kâtibi Remzi Efendi ile .	1						
Hartlabın Harmancık Karyesinden Abakoroğlu kızı Fatıma ile Duman Kehyaoğlu Halidin.				1		1	
Çomaklı Mahallesinden Resuloğlu kızı Fatıma ile zevci Kadirin zabtı.				1		1	
Restabâie Mahallesinden Şirikcioğlu kızı Feride ile zevci 'Ökkâşın zabtı.					1	1	

Kayabaşı Mahallesinden Katırcı Necib ile zevci İsmail Efendi kızı Hadicenin.					1	1	
Mağralı Mahallesinden Bertizlioğlu kızı Durdu Fatma ile Mahalle' i mezkûreden Mamukoğlu Mehmedin.						1	
Bertiz Nahiyesinin Bay Teymurlu Karyesinden Uzun Emiroğlu kızı Rabia ile Osmanın.						1	
Devecili Mahallesinden Orçanoğlu Hüseyinin ı'yalı ile Haşmet Ömerin kızı Zekiye'nin.					1		
s.83.	Sicil Numero su	Zabt Numeros u	Hazirandan Temmuza Devir Olan	Haziran Mâhında sûkût iden	Haziran Mâhında Hitân Olan	Haziran Mâhından Müdevver	
Mar'aşa tâbi' Ümmet Baba Karyesinden Ali ile Şih Mahallesinden Fatmanın.						1	
Bektutiye Mahallesinden Kahveci Süleymanoğlu Kadir Çavuş ile zevci Aişenin.						1	
Divanlı Mahallesinden Kolukınk oğlu kızı Ümmügülsüm ile Ali Köfteoğlu Mehmedin zabtı.						1	
s.84	Sicil Numero su	Zabt Numero su	Temmuz Mâhında Sûkût iden	Temmuz mâhında Râ'yet olan	Temmuz Mâhında Gelan	Temmuz Mâhına Devir Olan	
Hırlakyan Kabriyel Kuyucak Mahallesinden.				1		1	
Küçük Nacar Karyesinden Feyzullahoğlunun vakıf da'vâsı hakkında.						1	

Gölcüoğlu ... Çavuşlu Mahallesinden .						1	
Muhâsebe Başkâtibi Remzi Efendinin Binbaşı İbrahim Beğin kerîmesi.				1		1	
Hacı Babekli Karyesinden Atkıanoğlunun.						1	
Yusuf Hacı Karyesinden Zelihanın .						1	
Kıyıcak Mahallesinden Atmaoğlu ile Acemli Mahallesinden.						1	
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Alioğlu Ahmed ile Çilsabanlioğlu kızı.						1	
Bektutiye Mahallesinden Sûlaymanoğlu Kadir Çavuş ile zevcesi Aişenin.			1			1	
Divanlı Mahallesinden Kolukırık oğlu kızı Ümmügülsüm ile zevci Köfteoğlu .				1		1	
Mağralı Mahallesinden Bertizlioğlu kızı Durdu Fatıma ile Marnuk oğlunun .				1		1	
Bertiz Nahiyesinin Bay Teymurlu Karyesinden Uzun Emir oğlu kızı Rabia .				1		1	
Bertizin Hacı Eyüblü Karyesinden Veli Mustafa oğlu kızı Amine ile Dervişin.			1			1	
Şih Mahallesinden Allahvirdi oğlu Nazarî ile Haykazın.			1			1	
Çavuşlu Mahallesinden Hacı Veli Beğzâde kızı Şerife ile Aziz Yusufzâde 'Ökkâşın.						1	

Ümmet Baba Karyesinden Molla ile Şih Mahallesinden Fatmanın.			1			1	
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Abdurrahmanın kızı Aişe ile Bertizin Kerimli Karyesinden Aşık Mehmedoğlu Duranın zabtı.			1		1		
Hazine Da'vâ Vekîli Mustafa Efendi ile Kulağı Kurtlu Mahallesinden Ağcaoğlu Karabetin zabtı.			1		1		
Şekerli Mahallesinden Sütçü Osman ile Acemli Mahallesinden Köşker Hasarın kızı Hadicenin.					1		
Kuytul Mahallesinden Masaracıyan kızı Feride ile zevcesi Osekinin vekili 'Ayntâblı Mustafa.			1		1		
İsa Divanlı Mahallesinden Kürt Ahmed oğlu kızı Zeliha ile Palta Mehmedin zabtı .			1		1		
Çukuroba Mahallesinden Çil Alinin Fatıma zevci Hüseyinin oğlu Mürteza Çavuşun zabtı.				1	1		
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Ahras oğlu Ali ile Ahmedin kızı Cennetin zabtı.			1		1		
Cıgıcı Mahallesinden Çıknkcıoğlu kızı Aişe ile Teymurcu İbrahimin zabtı.				1	1		
Devecili Mahallesinden Fesli Mehmedin kızı Hadice ile Fıtl oğlu Mustafanın zabtı.				1	1		

Divanlı Mahallesinden Ali Çavuşluoğlu kızı Bayram ile Etmekci Mahallesinden Kız Ali oğlu 'Ökkâşın.				1	1		
Şaziye Mahallesinden Alioğlu 'Ökkâş ile Hacı Mehmedin kızı Hadicenin.				1	1		
Restabâiye Mahallesinden Mürteza Çavuş ile Divanlı Mahallesinden Gernci oğlu Mehmedin kızı Rabia.					1		
Etmekci Mahallesinden Kazgancızâde Hademesi Elife ile Kunduracı Azizden.				1	1		
Göksun Süvari Tahsildarı Bâyezîdzâde 'Ökkâş Beğ ile Mehmedin kerîmesi Zehra.				1	1		
Harmangün Karyesinden Abaküroğlu kızı Fatıma ile Hartlab Nahiyesinden Duman Kehya oğlu Halûk (?).		1			1		
Dadağlı Karyesinden Kürtoğlu Durdu ile Karyei mezkûreden Fatikin zabtı.					1		
Bektutiye Mahallesinden Ali Babanın kızı Zeliha ile zevci Çalıküşuoğlu.				1	1		
Etmekci Mahallesinden Halimoğlu kızı Fatıma Erzurumoğlu Hüseyin .					1		
Cıgıcı Mahallesinden Boşnak Yahya kızı Amine ile Kel Hüseyinin.							

s.85	Sicil Numero su	Zabt Numero su	Temmuz Mâhında Sukut İden	Temmuz Mâhında Devir Olan	Temmuz Mâhında Gelân		
Etrnekci Mahallesinden Ali Mededoğlu kızı Aysen ile Karadere Karyesinden Baltacı Velinin oğlu Süleyman.				1	1		
Divanlı Mahallesinden Eşeli ile Pena irdere Karyesinden Zarifoğlu Mehmedin zabtı.				1	1		
Şih Mahallesinden Abbas Ağanın kızı Amine ile Şekerli Mahallesinden Kazaz İbrahimioğlu Alinin.				1	1		
Hâtûniye Mahallesinden Nazlıoğlu kızı Seher ile Acemli Mahallesinedn Afşaroğlu Ejderin zabtı.				1	1		
Karamanlı Mahallesinden Ali Meded Halilin oğlu Süleyman ile Mahalle' i mezkûreden Kara Çavuşun kızı Elife.				1	1		
Şih Mahallesinden Sifilci Alinin kızı Aişe ile Atizi Karyesinden Çiftçi Kadirin .				1	1		
Karamanlı Mahallesinden Koçlu Durduoğlu Mustafa ile Mehmed Çavuşun kızı Hadicenin.					1		
Bertizin Ağabeği Karyesinden Delekoğlu Abdullahın zevcesi Fatma ile Ökioğlu Mehmedin Zabtı. Haziran Mâhından Müdevver olan			1		1		

Ahlat Muhâcirlerinden olub Kuytul Mahllesinde mukîme Mehanım ile Abdullah.				1	1		
--	--	--	--	---	---	--	--

Küçük Nacar Karyesinden Feyzullah ile Kayabaşı Mahallesinden . Çavuşlu Mahallesinden Güleöğlu ...							1
Hacı Babekli Karyesinden Atkılanoğlunun. Yusuf Hacı Karyesinden Zelihanın .				1			1
Kuyucak Mahallesinen Atmaioğlunun.				1			1
Bertizin Bay Teymurlu Karyesinden Alioğlu Ahmed.				1			1
Çavuşlu Mahallesinden Hacı Veli Beğzâde Şerife ile ... Yusufzâdenin.				1			1
Şekerli Mahallesinden Sütçü Osmanın .					1		1
Restabâiye Mahallesinden Mürteza Çavuşun.				1			1
Dadağlı Karyesinden Kürtoğlu Durdu Karamanlı Mahallesinden Koçlu Durduoğlu Mustafa.					1		1
Etnekci Mahallesinden Halimoğlu Bekirin kızı Fatma ile Erzurumluoğlu Hüseyinin .Bostancı Mahallesinden Kebabcı Memilinin kızı Gülli ile İsa Divanlı Mahallesinden ... oğlu.				1	1		1

Kemahlı Muhâcir Aişe ile keza Muhâcirin Ahmed.						1	1
Restabâie Mahallesinden Andırınhoğlu Bekir kızı Aişe.					1		
Kaysesiye'nin Halacoğlu Mahallesinden otub Mar' aşın Merkez Hastahânesi efrâdından Çalıkoglu Şükri Efendinin.				1		1	
Ağca Koyunlu Mahallesinden Ahmed Çavuşun kızı Durdiye ile Mahalle' i mezkûreden Heverli Mustafanın.					1	1	
Kuyucak Mahallesinden Yaprakçı kızı Zeyneb ile Bay Teymurlu Karyesinden Bekir Kehyanın.					1	1	
Şaziye Mahallesinden Mustafa kızı Elife ile Erzurum Muhâcirlerinden Hilmi.					1	1	
Alemlî Mahallesinden Resul oğlu Kadir ile Resul oğlu kızı Fatımanın.					1	1	
Zimmiyan Mahallesinden Köşger Arabî kızı Aişe ile Güloğlu Duranın.					1	1	

s.86	Yevm-i Mahke me	Tarih-i Mildev ver	Sicil numerosu	Zabt Numerosu	Sukut İden	Mâh-1 Ağustosda İkmâl	Ağustos Mâhında Gelan
Bulanık Karyesinden Sök Ali oğlu kızı Hadice ile Hâtûniye Mahallesinden Terlek Mehmedin.							1

Divanlı Mahallesinden Çerkes Bekirin kızı Nevruz ile Devecili Mahallesinden Koca Mehmedin oğlu Durdu.					1		1
Önsen Karyesinden Halilin kızı Hadice ile Kuytul Mahallesinden Halil oğlu. ...						1	1
Manav Alioğlu kızı Elife ile Kuçuroğlu Yusuf Mehmedin zabtı.					1		1
İsa Divanlı Mahallesinden Semencioğlu Mehmedin zevcesi Hadice ile Karşioğlu Hacı Mehmedin zabtı.							1
Şih Mahallesinden Bakkal Şih Hüseyinin zevcesi ile Ökiogulları Ahmedin zabtı.							1
	Yevmi Mahke me	Tarihi	Sicil Numerosu	Zabt Numerosu	Sukut	Eytulde İlmâl Olan	Eytul Mâhında Gelân
Bektutiye Mahallesinde mukim Polis Celaledin Efendi ile zevcesi Aliye Hanımın zabtı.					1		1
Restabâye Mahallesinden Satır oğlu kızı Hadice ile Kürtoğlu Mustafanın.					1		1
Eylül Mâhında Ağustosdan müdevver. Divanlı Mahallesinden Nevruz ile Beğkoca Mehmed oğlunun zabtı.						1	1
Ağustosdan müdevver Yusuf Hacı Karyesinden Zeliha le Kekeçoğlu Mehmedin zabtı.					1		1

Ağustosdan müdevver Yatakoğlu kızı Elife ile Kucuroğlu Yusufun zabtı.						1	1
Zunbadanlı Mahallesinden Kılinc oğlu kızı Aişe ile Bektutiye Mahallesinden Haşası Ömeroğlu Hasanın.					1		1
Çavuşlu Mahallesinden Mustafanın kızı Hadice ile Tüfenkci Duran Ustanın.						1	1
Mar' aşın Atizi Karyesinden Çiftci Ali Efendi oğlu Kadir ile Restabâye Mahallesinden Sifilci oğlu kızı Aişenin.			201			1	1
Yalan Kırkanoğlu kızı Fatıma ile Şih Mahallesinden Neccar Abbas Ağanın zabtı.						1	1
Çomaklı Mahallesinden Zenbilci oğlu kızı Fatıma ile Kara Ahmedoğlu Mehmedin zabtı.						1	1
Bay Teymurlu Karyesinden Uzun Emir oğlu İbrahim ile karye' i mezkûreden Emiroğlu Alinin kerîmesi İrebîşin (?)zabtı.						1	1
Hâtûniye Mahallesinden Şeytan Göranzâde zevcesi ile İmâmzâdenin.							1
Küçük Nacar Karyesinden Feyzullahoğlunun ve kızı hakkında zabt.							1
Çavuşlu Mahallesinden Gölcüoğlu Eküb (?).							1

Kuyucak Mahallesinden Bayrakçı oğlu kızı Zeyneb ile Bay Teymurlu Karyesinden. Ağustosdan Eylül'e müdevver.						1	1
Bulanık Karyesinden Sökoğlu kızı Hadicenin.							1
İsa Divanlı Mahallesinden Semerci oğlu Mehmedin kızı Hadice ile Karşıoğlu.						1	1
Şih Mahallesinden Bakkal Şih Hüseyinin zevcesi ile Öki oğlunun .							1
Van Muhâcirlerinden Zinet ile keza Muhâcirinin Ömerin zabtı.						1	1
Kayabaşı Mahallesinde sâkine 'Ayntâblı kızı Penpe ile zevci Orman Bekcisi Hasanın.							1
Yenicekal'a Nahiyesinden Veziroğlu kızı Hadice ile Gürüzoğlu Rızanın zabtı.			200			1	1
Cıgıcı Mahallesinden Semerci Rahmi kızı Amine ile Kel Hüseyinin zabtı.						1	1
Duraklı Mahallesinden Keşan Mektebi Mu'allimi Niyazi Efendi ile Kal'ahoğlu kızı Hadicenin.							1
Hazine Da'vâ Vekili Mustafa Efendi ile Ketancıyanın oğlu Karabetin zabtınâmesi.							1

Süsükürt Karyesinden Kerimin kızı Duran ile karye' i mezkûreden Alinin zabtı							1
---	--	--	--	--	--	--	---

s.87.	Sicil Numerosu	Zabt Numero- su	Sükût İden	İkmâl Olan	(Ekim) Teşrin-i Evvelde Gelen	Eylûlden Teşrin-i Evvelde Gelen
Divanlı Mahallesinden Hamamcı Durdunun kızı Fatma ile Halukoğlu Halilin zabtı.				1	1	
Önsen Karyesinden Zeyneb ile karye' i mezkûreden Yunusoğlu Mehmedin zabtı.			1		1	
Dadağlı Karyesinden Hatice ile karye' i mezkûreden Köseoğlu Ökkâşın zabtı.				1	1	
Kuyucak Mahallesinden Behisnilioğlu Lü'enin ve zevcesi Aznafin zabtı.					1	
İsa Divanlı Mahallesinden Karaca Süleymanoğlu kızı Selver ile Mekkeli Mehmed Efendinin zabtı.				1	1	
Zammiyan Mahallesinden Gökoğlanoğlu Duran ile Köşker Arabın kızı Aişenin .	185				1	
Hartlab Karyesinden Yatuk Alioğlu kızı Elife ile karye' i mezkûreden Yusuf Mehmedin zabtı.					1	
Devecili Mahallesinden Fatma ile Mahalle' i mezkûreden Tecirlioğlu Mehmedin zabtı.				1	1	
Hâtûniye Mahallesinden Berberoğlu Mustafanın zevcesi Zeliha ile Berberoğlu Alinin zevci..			1		1	
Bektutiye Mahallesinden Südcü Hacıoğlu ile zevce' i mutallakası Fatımanın.				1	1	
Divanlı Mahallesinden Sarı Mü'ezzinoğlu Mustafa ile Berber Süleymanoğlu Mehmedin.					1	
Kayabaşı Mahallesinden ' Aşık Babaoğlu Hasanın kızı Hadice ile Kerhan Karyesinden.				1	1	
Hoca Durdu Mahallesinden Firdevs ile Ali Efendinin zabtı.					1	

s. 88

Esâmesi	Sicil Numerosu	Zabt Numero- su	Sukût iden	İlmâl Olan	(Kasım) Teşrin-i Sânide Gelan	Teşrin-i Sânîye Devir Olan
Şih Mahallesinden Bakkal Şih Hüseyinin zevcesi ile Ökiğlunun zabtı.						1
Bulanık Karyesinden Sök Aliğlunun kızı Hadice ile Terlek Mehmedin zabtı.						1
Divanlı Mahallesinden sarı Mü'ezzin oğlu Mustafa ile Berber Süleymanoğlunun.				1		1
Hartlab Karyesinden Yatık Aliğlu kızı Elife ile Koçuroğlu .			1			1
Hoca Durdu Mahallesinden ' Ayntâblı ... Tahsildar Ali Efendinin.				1		1
Küçük Nacar Karyesinden Feyzullah oğlu vekili Ahmed Efendinin.						1
Hazine vekili Mustafa Efendi ile ... oğlu Karabetin zabtı.						1
Süsükürt Karyesinden Kerim kızı Duran ile karye' i mezkûreden...						1
Kuyucak Mahallesinden Behsinlioğlu Lü' en ile zevcesi Aznafın.						1
Zımmiyan Mahallesinden Gökoğlanoğlu Duran ile Köşker Arabın.	185			1		1

Şih Mahallesinden Neccar Abbas ile Yalan Kırkanoğlu kızı Fatımanın i'tirâz zabtı.			1		1	
Örşli Karyesinden Duman Kehyaoğlu Halid ile Kör Aliğlu kızı Fatımanın zabtı.				1	1	

Dadağlı Karyesinden Hüsna ile karye'i mezkûreden Tuna Hasanın zabtı. Ali Baba Zevcesi Havva ile Defter-i Hakânî Ketebesinden Hasan Efendinin zabtı.				1	1	
Şih Mahallesinden Neccar 'Abbas ile Etrnekci Mahallesinden Yılkırkan oğlu kızı Fatımanın zabtı.			1		1	
Hoca Durdu Mahallesinden A'ma Hâfiz Hasan Efendi ile zevcesi Nadirenin zabtı.				1	1	
Etrnekci Mahallesinden Feride ile Kuytul Mahallesinden Hamamcı Durdunun zabtı.				1	1	
İsa Divanlı Mahallesinden Karaca Süleymanın kızı Selver ile Mekkeli Hocarın zabtı.				1		
Divanlı Mahallesinden Kara Ahmed'in kızı Elife ile Halhalıya Mahallesinden İmâm oğlu Hacı Mehmedin.				1	1	
Şih Mahallesinden Kevser İbrahimioğlu Arabın kızı Hadice ile Çavuşlu Mahallesinden ... oğlu Rüstemin zabtı.	18			1	1	
Şaziye Mahallesinden Alçıoğlu Ahmedin zevcesi Hüsna ile Şaziye Mahallesinden Alçıoğlu Mısdıkın zabtı.				1	1	
Divanlı Mahallesinden Agor ve Kührebet mahalle-i mezkûreden Paparoğlu kızı			1		1	
Anomet binti Karabetin. Köstürge Karyesinden Abdinin kızı Durdu ile Sūsükürt Karyesinden.					1	
Şekerli Mahallesinden Sütö Osman ile Acemli Mahallesinden Koca Hüseyinin kızı.				1	1	
Orçanın Fakılar Obasından Nebioğlu Mehmed ile zevcesi Aminenin.			1		1	
Deli Alili Mahallesinden 'Ayntâblı Bekir kızı Aişe ile Alinin zabtı.				1	1	

Fatmalı Karyesinden Osmanın kızı Fatma ile karye'i mezkûreden mühtedi Abdurrahmanın.					1	
Hoca Durdu Mahallesinden Nuh Efendizâde ... zabtı.				1	1	
Çavuşlu Mahallesinden Çukardar zâde Hüseyin Efendinin kızı Zeyneb ile Memik Mustafanın.				1	1	
Dadağh Karyesinden Durdu Mehmed ile Karye'i mezkûreden Fatımanın zabtı.	9			1	1	
Devecili Mahallesinden Aşçı Ömer oğlu Emin ile Köşker Yusuf hemşiresi Zekiye'nin.				1	1	
Devecili Mahallesinden Huriye oğlu Mustafa ile Ahmed Çavuşun kızı Durduyenin.				1	1	
Seksanlar Mahallesinden Yunus oğlu Hasan Şih Mahallesinden Çiftçi Habib oğlu zevcesi Amine.			1		1	
Emir oğlu Kızı Hatice ile ... Mehmedin zabtı.				1	1	

s. 89

		Sicil Numero- su	Zabt Numerosu	Sukut iden	Teşrin-i Sânide İlmâl olan	Teşri-i Sânide Gelân
Çomaklı Mahallesinden Amine ile Çolakoğlu Çiftçi Mehmedin zabtı.					1	1
Kulaklı Karyesinden Kara Musaoğlu kızı Hüsna ile Hamid Kehyaoğlu.						1
Kumarlı Mahallesinden Refikoğlu Hacı'nın kızı Hânım ile Halilin.						1
Devecili Mahallesinden Kebabçı 'Ökkâşın mutallakası Hadice ile.						1
Dadağh Karyesinden Murtezaoğlu Receb ile Hadicenin.						1

	Sicil Numerosu	Zabt Numero- su	Sukût iden	Kâmun-ı Evvelde ikmal olan	Kâmun-ı Evvelde Gelan	Kâmun-ı Evvel Müdev- ver.
Şih Mahallesinden Bakkal Şih Hüseyinin zevcesi ile oğlu Alinin .			1			1
Bulanık Karyesinden Sök Alioğlu kızı Hadice ile Terlek Mehmedin.			1			1
Küçük Nacar Karyesinden Feyzullahoğlu vekili Leblebicizâde Ahmed Efendinin.			1			1
Hazine Vekili Mustafa Efendi ile Ağcaoğlu Karabetin.			1			1
Süsükürt Karyesinden Kerimin kızı Duranın zabtı.	590		1			1
Kuyucak Mahallesinden Behisnilioğlu Lü'en ile zevcesi Aznafin zabtı.						1
Köstürge Karyesinden Abdinin kızı Durdu ile zevcinin.						1
Fatıma Karyesinden Osmanın kızı Fatıma ile Mühtedi Abdurrahmanın.	2			1		1
Kulaklı Karyesinden Kara Musaoğlu kızı Hüsna ile Sami Kehyanın.			1			1
Kumarlı Mahallesinden Refikoğlu Hacımm kızı Hânım ile.			1			1
Devecili Mahallesinden Kebabcı 'Ökkâşın mutallakası Hadicenin.				1		1
Dadağlı Karyesinden Mürtezaoğlu Receb ile Hadicenin.				1		1
Mar'asın Alemlı Mahallesinden Beğli İbrahim kızı Aişe ile Beğlioğlu Hasanın.			1		1	
Dadağlı Karyesinden İbrahim kızı Hüsna ile Kemalin.			1		1	
Behisni Kazasının Sulur Karyesinden Mustafa ile zevcesinin.				1	1	

Şekerli Mahallesinden Halebli İlyas kızı Meryum ile zevci ...	1			1	1	
Boğazkesen Mahallesinden Tekerekzâde kerîmesi Aîşe ile Hacı Ali Efendi.				1	1	
Halhaliye Mahallesinden İmâmoglu Hacı Ahmed ile Divanlı Mahallesinden Kara Ahmed oğlu .				1	1	
Önsen Karyesinden Fatıma ile karye' i mezkûreden Ömeroğlu Duranın.	172			1	1	
İsa Divanlı Mahallesinden Abdurrahman kızı Duran ile Mer' aşioğlu 'Ökkâş.				1	1	
Şih Mahallesinden Neccar Abbas ile zevce' i Mutallakası Fatımanın .	163			1	1	
Etmekci Mahallesinden Bekereci Salihoğlu Hacı ile Süleymanın zabtı.	107			1	1	
Yusuf Hacı Karyesinden Mevdu kızı Hüsnâ ile Nurhaklı Abdullah.			1		1	
Carnustl Nahiyesinden Sümlü Mehmedin kızı Elife ile karye' i mezkûreden.			1		1	
Seksanlar Mahallesinden Gurûşcuoğlu kızı Hadice ile Katırcı Necib Ağanın.					1	
Alemli Mahallesinden 'Ökkâş Baba kızı Firuz ile Seksanlar Mahallesinden Hacı Halil'in.	126			1	1	
Elbistanlı kızı Hadice ile Şaziye Mahallesinden Kirişci Alinin.			1		1	
s.90. Mülâhazât	Sicil	Zabt	Sükût İden	Kâmm-ı	Kâmm-ı ...	
	Numerosu	Numero-		...ikmâl	Gelan	
		su		Olan		
Hoca Durdu Mahallesinde Caferoğlu kızı Amine ile Alemli Mahallesinden Tecirlioğlu kızı Hadicenin.			1		1	
Alemli Mahallesinden Saçmahioğlu kızı Elife ile Duraklı Mahallesinden 'Ökkâşın zabtı.			1		1	

Kazgancızâde kerimesi Zübeyde Hanımın vekili Hasan Efendi Mehmed Beğin zabtı.			1		1	
Camustlı Nahiyesinden ve 'Arablı Karyesinden Kerimoğlu kızı Rahime ile Yusufoglu Yahyanın zabt-ı mihr da' vâsı.			1		1	
Mar'aşın Devecili Mahallesinden Göksunlu Yusufun kızı Fatıma ile Kulağıkurtlu Mahallesinden Durdu ... zabtı.				1	1	
Önsen Karyesinden Topaloğlu kızı Fatıma ile Kötü Eşeoğlu Osmanın zabtı.					1	
Halhaliye Mahallesinden İmâmoğlu Hacı Mehmed ile Kara Ahmedoğlu kızı Elifenin zabtı.		442		1	1	
'An-asl Göksunlu olub Mar'aşın Devecili Mahallesinde mukîme Yusufun kızı Fatıma ile Kulağıkurtlu Mahallesinden Yusufun kızı Fatımanın .				1	1	
	Zabt Numerosu	Müdev ver	Sukût	İkmal	Kânun-ı Sânide Gelan	
Mar'aş Habishânesinde mevkûfe Karamanlı Mahallesinden Ahmed kızı Fatıma ile Restabâiye Mahallesinden Hacırun oğlu Durdunun zabtı.	50 sicilde			1	1	
Kuyucak Mahallesinden Behisnilioğlu Lü'en ile zevcesi Aznaf'ın zabtı.		1				
Kösürge Karyesinden Abdinin kızı Durdu ile Sûsükürt Karyesinden Kabız Mustafanın.		1		1		
Halhaliye Mahallesinden İmâmoğlu Hacı Mehmed ile Divanlı Mahallesinden Kara Ahmedoğlu kızı Elife.		1		1		
Önsen Karyesinden Topaloğlu kızı Fatıma ile Kötü Eşeoğlu Osmanın zabtı.		1		1		

Seksanlar Mahallesinden Gurüşcuoğlu kızı Hadice ile Kayabaşı Mahallesinden Katırcı Necibin zabtı.		1		1		
Etnekci Mahallesinden Mahmud Alinin kızı Fatıma ile Şekerli Mahallesinden Jandarma Ali Onbaşının zabtı.	137			1	1	
Üngüd Karyesinden Kulaksız Mehmedin oğlu Ali Çavuş ile Devecili Mahallesinden Alinin kızı Hadicenin zabtı.	138			1	1	
Divanlı Mahallesinde Mukîme Muhâcir İffet Hâtûn ile zevci Cum'aoğlu Abdurrahman Çavuşun zabtı.	57			1	1	
Şih Mahallesinden Topcuoğlu kızı Arab Cennet Hacı Velinin zabtı.	424			1	1	
Kerhan Karyesinden Kûlünçeci kızı Hadice ile Hanifinin zabtı.	123			1	1	
Fatıma Karyesinden Mühtedi Abdurrahman ile karye'i mezkûreden Fatımanın zabtı.	442			1	1	
Kayabaşı Mahallesinden Haşimzâde Abdulkadir ile Halil Beğin kızı Sultanın zabtı.					1	
Şaziye Mahallesinden Rıdvan oğlu kızı Hülya ile Şih Mahallesinden Topcuoğlu Ejder.	120			1	1	
Kayabaşı Mahallesinden Nazife ile Yunus oğlu Ahmedin zabtı.			1		1	
Duraklı Mahallesinden Nurluoğlu kızı Aişe ile Hâtûniye Mahallesinden Teymurcuoğlu İbrahim'in zabtı.	121			1	1	
Hindli Seyfinin kızı Melek ile Karamanlı Mahallesinden Çukardarzâde Kır Alinin zabtı.	186			1	1	
Karadere Karyesinden Mehmedin kızı Fatıma karye'i mezkûreden Ömeroğlu Hüseyinin zabtı.	151			1	1	

Çavuşlu Mahallesinden Aliniin kızı Mübezzad ile Restabâiye Mahallesinden Mazman oğlu İbrahiminin zabtı.	317			1	1	
Hartlab Karyesinden olub Mar'aş Habishânesinde Mevkufe Yusuf Mehmed ile zevcesi Elifenin zabtı.						
Kılağuzlu Karyesinden Abdurrahman kızı Fatıma ile Karamanlı Mahallesinden Tepesi Delik Halilin zabtı.	113			1	1	
Bektutiye Mahallesinden Coşkunoğlu kızı Hatice ile Yusuf Hacı Karyesinden Hasancıklı Hüseyinin zabtı.					1	
Duraklı Mahallesinden Aşık Baboğlu kızı Hadice ile Sakaoğlu Süleymanın zabtı.	131			1	1	
Devecili Mahallesinden Arabın kızı Selver ile Divanlı Mahallesinden Hacı Hayri Efendinin oğlu Ali Efendinin zabtı.					1	
s.91	Sicil Numerosu	Sukûtt iden	Şubat'da ikmâl olan	Şubat'da gelan	Şubat'a devir olunan	
Kuyucak Mahallesinden Behsiniliği Lü' en ile zevcesi Aznafin zabtı.	müdevver olan	1			1	
Kayabaşı Mahallesinden Haşimzâde Abdulkadir ile Çavuşlu Mahallesinden Halit Beğin kerimesi Sultanın.					1	
Hartlab Karyesinden Elife ile Mar'aş Habishânesinde mevkufe Hartlablı Yusuf Mehmedin zabtı.					1	
Çavuşlu Mahallesinden Balyık Bedrosun zevcesi Varsekin oğlu Karabet ve Gedorun.					1	
Bektutiye Mahallesinden Coşkunoğlu kızı Hadice ile Yusuf Hacı Karyesinden Hasancıklı Hüseyinin.		1			1	

Restabâiye Mahallesinden Vanlı Bekiroğlu İslâm Çavuş ile Alemlî Mahallesinden Zaim oğlu ve zevcesi ve oğlu.	350		1	1		
Alemlî Mahallesinden Saçmahioğlu kızı Elife ile Duraklı Mahallesinden Musaoğlu 'Ökkâşın zabtı.	174		1	1		
Devecili Mahallesinden Kara Bekir kızı Selver ile Divanlı Mahallesinden Hacı Hayri Efendinin.	115		1	1		
Hâtûniye Mahallesinden Teymurcu Abdullah kızı Nevruz ile Nazhoğlu Mehmedin zabtı.				1		
Yirikoğlu Veharın zevcesi Mekruhi ile Hâtûniye Mahallesinden Eczacı Celibin zabtı.						
Kayabaşı Mahallesinden Hacı ... zâde Hasan Efendi ile Öki Validesi Aîşe Hanımın zabtı.				1		
Divanlı Mahallesinden Seyisoğlu Durmuş ile Çığcı Mahallesinden Kütükcüoğlu Hasanın zabtı.	127		1	1		
Şih Mahallesinden Rakile bint-i İstepanın nafakâ hakkında da'vâsı ... Sicil Numerosu	130		1	1		
Şekerli Mahallesinden Kürkcüoğlu Karabet .	112		1	1		
İsa Divanlı Mahallesinden Kürtoğlu kızı Fatma ile Divanlı Mahallesinden Babuccuoğlunun.	159		1	1		
Veziroğlu kızı Hadice ile Kayabaşı Mahallesinden Gütüzoğlu Ali Rızanın zabtı.	160		1	1		
Ağca Koyunlu Mahallesinden Beğlioğlu kızı Fatma ile Kürtüloğlu Mahmudun zabtı.	133		1	1		
Çavuşlu Mahallesinden Telgraf Me' mûru Sadık Celal Efendi ile Veli Efendizâde Ziya Efendinin.				1		
Karamanlı Mahallesinden Tepesi Delik Halil ile Kılağuzlu Karyesinden Fatmanın i'tirâzı.	305		1	1		

Şekerli Mahallesinden Zarif Mehmedoğlu Halidin zevcesi ile Deli Alili Mahallesinden Akıllı Hocaşâde.			1	1		
Hâtûniye Mahallesinden Attar Halil Efendinin mahdumu Zeki Efendinin ve Dedezâde Nuri Efendinin.				1		
Devecili Mahallesinden Fatıma ile Karamanlı Mahallesinden Ümmetin zabtı.	219		1	1		
Tekerek Karyesinden Doburoğlu kızı Hadice vekili Mustafa Efendi ile karye' i mezkûreden Doburoğlu Süleymanın zabtı.				1		
Halhaliye Mahallesinden İmâmoğlu zevcesi Hadice ile mahdumu Hacı Mehmedin.	161		1	1		
Şih Mahallesinden Alinin zevcesi Bekci Mehmedin kızı Aminenin	158		1	1		
Kızılseki Karyesinden Hacı İbiş Ağaoğlu kızı.	188		1	1		
Fatımanın Bahtıyarşâde ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendinin.	187		1	1		
Anabat Karyesinden Salimoğlu Koca Mehmed ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendinin.			1	1		
Dereli Karyesinden Muhtârıoğlu kızı Hadice ile Karye' i mezkûreden Murteza Çavuş.		1		1		
Üngüd Karyesinden Maksudoğlu kızı Fatıma ile karye' i mezkûreden Karacaoğlu Mustafanın zabtı.	199			1		
Acemli Mahallesinden Koca Hüseyinoğlu kızı Hadice ile Şekerli Mahallesinden Südcü Osmanın.	306		1	1		
Ağyar Karyesinden Veli Osmanoğlu İbrahim ile Kerhan Karyesinden Paşu oğlu kızı Şerifenin.	308		1	1		
Çavuşlu Mahallesinden Tahsildar Ali Rıza Efendi ile Hoca Durdu Mahallesinden * Ayntâblı kızı Firdevsin.				1		

Kerhanlı Durmuşun kızı Şerife ile Şekerli Mahallesinden Ahmedin oğlunun zabtı.					1	
Dereli Karyesinden Hamudun kızı Zeliha ile karye' i mezkûreden Latifoğlu Alinin zabtı.					1	
Mağrah Mahallesinden Kamarlı Hüseyinin kızı Aişe ile Karabaşoğlunun zabtı.					1	
Kürtler Aışarından Karabekiroğlu kızı Hürü ile Şemur Karyesinden Musaoğlu Mustafanın.				1		Müdev-ver
s.92	Yevm-i Mahkeme	Sicil Numero su	Şubat' da Süküt	Şubat' da İkmâl	Şubat' da Gelan	
Duraklı Mahallesinden Berber Mahmudoğlunun mahdumu Ahmedin zevcesi ile Mahmud Ağanın .	Şubat 28	329		1	1	
Çavuşlu Mahallesinden Zeytinluoğlu zevcesi Mekruhi ... ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendinin.		198		1	1	
Çavuşlu Mahallesinden Neccar Velioğlu kızı Aişe ile Karaköseoğlunun zabtı.		323		1	1	
Kösürge Karyesinden Abdinin kızı Durdu ile Süsükürt Karyesinden Kabız Mustafanın.					1	
Şih Mahallesinden Kal' ahoğlu Ahmedin kızı Hadice ile Zarifoğlu Niyazinin zabtı.	1 Mart 338			1		1
Şubat Mâhından Mart Mâhına Müdevver Da' vâlar			Martda	Martda İkmâl	Mart' da	1
Kösürge Karyesinden Abdinin kızı Durdu ile Süsükürt Karyesinden Kabız Mustafanın zabtı.		229		1		1
Kayabaşı Mahallesinden Hacı Hüseyinzâde Hasan Efendi ile Öki validesi Aişe Hanımın zabtı.						1

Çavuşlu Mahallesinden Balyık Bedrosun Hemşiresi Vartekinoğlu Karabet ve Gedorun kızı Hanonun.					1
Kayabaşı Mahallesinden Haşimzâde Abdülkadir ile Çavuşlu Mahallesinden Halil Beğin kerfmesi ... zabtı.			1		1
Şih Mahallesinden Kal'ahoğlu kızı Hadice ile Duraklı Mahallesinden Zarifoğlu Niyazinin zabtı.	1 Mart 1338	370		1	1
Terekek Karyesinden Dubuoğlu Süleymanın kızı Hadice ile Dobuoğlu Hacının zevcesi Fatmanın .	1 Mart				1
Şih Mahallesinden Kabakcının kızının vekili Hasan Efendi ile Dūdüküzâde 'Ökkâş Efendinin.	1 Mart				
Hartlab Karyesinden olub Mar'aş Habishânesinde mevkuf Yusuf Mehmed ile zevcesi Elifenin.	1 Mart		1		1
Çavuşlu Mahallesinden Tahsildar Ali Efendi ile 'Ayntâblı kızı Firdevs Hânım.					1
Kerhan Karyesinden Durmuşun kızı Şerife Şekerli Mahallesinden Köşker Ahmedin oğlu Durdu Mehmed.	1 mart	303		1	1
Hâtûniye Mahallesinden Attar Halil Efendinin oğlu Zekinin vekili ve Dede zâde Nuri Efendinin vekili Hamid Efendi.	8 Mart 1338				1
Hâtûniye Mahallesinden Teymurcu Abdullah kızının vekili ile Nazhoğlu Mustafanın oğlu Mehmedin.	9 Mart	380		1	1
Kürtler Afşarı Karyesinden Karabekiroğlu kızı Hürü ile Şemur Karyesinden Musaoğlu Mustafanın.	11 Mart	201		1	1
Çavuşlu Mahallesinden Telgraf Muhabere Me'mûru sabık Celal Efendi ile Veli Efendizâde Ziya Efendinin.	16 Mart		1		1

Mağralı Mahallesinden Karnarlı Hüseyinin kızı Aişe ile Karabaşoğlu Ahmedin zabtı.	5 Mart	347		1		
Dereli Karyesinden Hamudun kızı Zeliha ile karye'i mezkûreden Latifoğlu Alinin zabtı.	7 Mart	246		1		
Divanlı Mahallesinden Karabekiroğlu Halitin kızı Şerife ile Kerhan Karyesinden Misdıkoğlu Misdıkın zabtı.	7 Mart	340		1	1	
Alemlî Mahallesinden Memilioğlu Mehmedin kızı Aişe ile mahalle'i mezkûreden Yakizoğlu İbrahim bin Mustafanın zabtı.	5 Mart	318		1	1	
Kılılı Karyesinden Katalak Ahmedin zevcesi Fatıma ile Eytâm Müdürî İbrahim Efendinin.	5 Mart	336		1	1	
Arabanlı Karyesinden Kılınç Ali kızı .	5 Mart			1	1	
Kılınç Alinin kızı Fatıma ile Hoca Durdu Mahallesinden Kalahoğlu Bekirin zabtı.	5 Mart			1	1	
Kiryak Karabetoğlu Armanikin (?) Margiret ile Şekerdere Mahallesinden Nazorun kızı Monahed (?).	11 Mart		1		1	
Çukuroba Mahallesinden Mühtedi Abdurrahman ile Fatımalı Karyesinden Göde Osmanın kızı Fatımanın zabtı.	9 Mart	320		1	1	
Seksanlar Mahallesinden Hacı Hayri Efendinin Mahmudu Ali Efendi ile Orçanoğlu kızı Selverin zabtı.	10 Mart	338		1	1	
Çavuşlu Mahallesinden İskender Beğ kerfmesi vekili Nakibzâde Hasan Efendi ile Divanlı Mahallesinden Şavkılı zâde Mahmud Efendi ve Bahtiyarzâdenin.	10 Mart		1			
Fatımalı Karyesinden Hüseyinin kızı Aişe ile Şarlakoğlu Mehmedin zabtı.	10 Mart	348		1	1	
Seksanlar Mahallesinden Cebellizâde kızı Amine ile Kayabaşı Mahallesinden Kazarzâdenin.	8 Mart	364		1	1	

Devecili Mahallesinden Emir Hüseyin oğlu kızı Hadice ile Tekerek Karyesinden Dobuoğlu Mehmedin zabtı	13 Mart 1338	357		1	1	
Karadere Karyesinden Bundukluoğlu Mehmedin kızı Hürü Fatma ile Aydıhan oğlu Hüseyinin.	21		1		1	
s.93						
... Fındık Karyesinden Ahmedoğlu Mustafa ile karye' i mezkûreden Ahmedin kızı Aişenin zabtı.	14 Mart 1338				1	
Çavuşlu Mahallesinde Zaza Mestuk kızı Gülsüm ile Kayabaşı Mahallesinden Gürüz Ahmedoğlu Rızanın zabtı.	14 Mart		1		1	
Restabâye Mahallesinden Kal' alioğlu kızı Leyla ile mahalle' i mezkûreden Çapar Osmanoğlu Osmanın zabtı.	18 Mart		1		1	
Şih Mahallesinden Hamamcı Ahmedin kızı Fatma ile Hacı Sarı Karyesinden Hacı Bayramoğlu Hacının zabtı.	25 Mart	285		1	1	
Bostancı Mahallesinden Memilin kızı Hurşid ve diğer hemşireleri ile biraderi Nuri .Çavuşun zabtı.	21 Mart	265		1	1	
Karamanlı Mahallesinden Sika Alinin kızı Cennet ile mahalle' i mezkûreden Kirazoğlu Aşık Mehmedin zabtı.	19 Mart	358		1	1	
Sarı Kızıl Karyesinden Dağhoğlu Ali ile karye mezkûreden Topaloğlu kızı Fatmanın.	19 Mart	355		1	1	
Kayabaşı Mahallesinden Halim Efendizâde Mahmud Derviş Efendi ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendi.	20 Mart	359		1	1	
Önsen Karyesinden Kirmenoğlu kızı Elife ile Mar' aş Habishânesinde mevkûf karye' i mezkûreden Mehmedin.	16 Mart				1	

Deli Alili Mahallesinden Gedemenli Mehmedin kızı Fatma ile mahalle' i mezkûreden Yusuf Hoca'nın oğlunun.	27 Mart				1	
Devecili Mahallesinden Leblebici Hacı Ali ile zevcesi Aminenin zabtı.		179		1	1	
Bostancı Mahallesinden Muhâcir Şekeroğlu Ömer ile zevcesi Zeynebin.		178		1	1	
Halhaliye Mahallesinden Hacı Alinin kızı Hadice ile kebîroğlu Hacı Mehmed Efendinin.		279		1	1	
Divanlı Mahallesinden Kara Ahmedin kızı Elife ile İmâmoğlu Hacı Mehmedin zabtı.	1 Nisan 1338				1	
Almalı Karyesinden Çolak Ahmedin kızı Aişe ile Karayörük Hüseyinin oğlu 'Ökkâş'ın zabtı.	2 Nisan				1	1
Kuytul Mahallesinden Neccar Halilin oğlu Durdu ile Önsenli Hafetci Alinin kızı Hadicenin.	20 Mart 1338 (1922)				1	Müdevver
Kazgancızâde kerîmesi Zübeyde Hânım ile Ömer Beğin mahdumu Hacı Abdurrahman Beğin zabtı.						1
Nisan Mâhına Müdevver	Yevm-i Mahkeme	Sicil	Sükût	İkmâl olan	Gelan	1
Deli Alili Mahallesinden Gedemenli Mehmedin kızı Fatma ile mahalle' i mezkûreden Yusuf Hoca'nın oğlu Hamdi.		284		1		1
Hâtûniye Mahallesinden Attar Halil Efendinin Mahdumu Zeki Efendinin kâ'in biraderi Nuri Efendi.			1			1
Divanlı Mahallesinden Kara Ahmedoğlu kızı Elife ile İmâmoğlu Değirmenci Hacı Mehmedin zabtı.		395		1		1
... .. Karyesinden Ahmedoğlu Mustafa ile karye' i mezkûreden Bağrar Ahmedin kızı Aişe.		322		1		1

Almalı Karyesinden Çolak Ahmedin kızı Aişe ile karye' i mezkûreden Karayörük Hüseyinoğlu 'Ökkâşın.		391		1		1
Kuytul Mahallesinden Neccar Durdu ile Önsenli kızı Hadicenin zabtı.		313		1		1
Önsen Karyesinden Kirmenoğlu kızı Elife ile Mar' aş Mahbushânesinde mevkûfe Önsenli Ankoğlu .	6 Nisan 1338		1			1
Kayabaşı Mahallesinde Hacı Hüseyinzâde Hasan Efendi ile Öki validesi Aişe Hanımın.	?					1
Kabakcızâdenin kızı Aişe Hâtûn ile Dündükcüoğlu 'Ökkâş Efendinin zabtı.						
Çavuşlu Mahallesinden Balyıkçı Bedrosun Hemşiresi Vartekin oğlu Karabet ve Gedorun kızı.			1			1
Tekerek Karyesinden Dobuoğlu Süleymanın kızı Hadice ile karye' i mezkûreden Fatımanın.			1			1
Kazgancızâde kerîmesi Zübeyde Hânım ile Ömer Beğin mahdumu Abdurrahman Beğin zabtı.			1			
Hâtûniye Mahallesinden Teymurcu Abdullah kızı Nevruz ile Nazhoğlu Mehmedin zabtı.			1			1
					Aded	13
s.94	Yevm-i Mahkeme	Sicil Numero su	Nisana Devir Aded 1 2	Nisanda Sukût	Nisanda İkmâl	Nisan Mahında Gelan
Siyavuşlu Mahallesinden İskender Beğzâde Kerîmesi Adeviye Hânım ile Şavkilizâde Mahmud Efendinin.	2Nisan 1338 (1922)			1		1
Şekerli Mahallesinden Meddahcıoğlu kızı Hadice ile Duraklı Mahallesinden zabtı.		298			1	1
Karamanlı Mahallesinden Amine ile Nahırcı oğlu Mustafanın.				1		1

Çukuroba Mahallesinden Yılkırkanoğlu zevcesi Gülli ile Aişenin.				1		1
Şih Mahallesinden Hürşid bint-i Duran Ağa ile Divanlı Mahallesinden Merkebcioğlu Ali.		299			1	1
Duraklı Mahallesinden Babuccuoğlu kızı Hadice ile Yusuf Hacı Karyesinden Mehmed.		300			1	1
Fatımalı Karyesinden Selver ile karye'i mezkûreden Bozçobanlıoğlu Mustafanın .		316			1	1
Kadifeoğlu Mehmed'in kızı Ümmügülsüm ile Hacı Sarı Karyesinden Bayram Alioğlu Mehmedin.	1 Mayıs 1338					1
Van Muhâcirdlerinden Osmanoğlu kızı Safiye ile Muhâcir Bekirin zabtı.		313			1	1
Restabâiye Mahallesinden Alinin kızı Hayriye ile Kerhan Karyesinden Osmanın zabtı.		330			1	1
Divanlı Mahallesinden Elife ile Mahalle'i mezkûreden Neccar İsmailoğlu Köşker Mehmed Usta.		324			1	1
Devecili Mahallesinden Sarıoğlu İbrahimin kızı Esmâ ile Münir Beğ oğlu Mustafanın .		325			1	1
Kulağı Kurtlu Mahallesinden Paçacı Hasanın zevcesi.	27 Nisan 1338			1		
Divanlı Mahallesinden Velioğlu kızı Amine ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendinin.		306			1	1
Devecili Mahallesinden 'Ayntâblının kızı Ruşen ile Kasab Ökkâşın kızı Leyla.						
İsa Divanlı Mahallesinden 'Arab Süleymanın kızı Rahime ile Karaoğlanoğlu 'Ökkâşın zabtı.		331			1	1
Etmekci Mahallesinden Hilmioğlu kızı Emiş ile Apışın oğlu Mehmedin zabtı.	25 Nisan	344				1

Nadırlunun Yaba Alıç Karyesinden Musanın kızı Rahime karye'i mezkûrden Hacı'nın zabtı.		343			1	1
Kütlü Obasından Ağaoğlu Hasan ile Hacı Bebekli Karyesinden Bayram Alinin kızı Fatımanın.	25			1		1
Zunbadanlı Mahallesinden Mazman oğlu Hacı Ali ile Zeytunun Bozbayır Mahallesinden Mühtedi Fatımanın.		333			1	1
Kuytul Mahallesinden Masaracı Markarın zevcesi Oseki ile Tardazın zabtı.						
Hâtûniye Mahallesinden Nahırcı Eyyüboğlu İbrahim ile zevce'i mutallakası Aişenin.		345			1	
s.95	Yevm-i Mahkeme	Sicil Numero-su	Zabt Numerosu	Mayıs Mâhında Sükût İden	Mayıs Mâhında Râ'yet Olan	Mayıs Mâhında Gefân
Şih Mahallesinden Kadifeoğlu Mehmedin kızı Ümmügülsüm ile Hacı Sarı Karyesinden.	1 Mayıs 1338			1		1
Hâtûniye Mahallesinden Teymurcu Abdullah kızı Nevruz ile Nazlıoğlu Mehmedin.	8 Mayıs					1
Nakibzâde Hasan Efendi ile Düdükçüzâde 'Ökkâş Efendinin zabtı.					1	1
Kayabaşı Mahallesinden Hacı Hüseyinzâde Hasan Efendi ile Öki validesi Aişe Hanımın .	12 (?)					1 M
Kuytul Mahallesinden Ma'saracıninoğlu Markarın zevcesi Oseki ile Tardazın zabtı.	3 Mayıs 1338					1 M
Acemli Mahallesinden Neccar Alinin kızı Zeyneb ile Mar'aşlı olup Zonguldakda mukîm Dikkioğlu (?) 'Ökkâş Efendinin zabtı.	1 Mayıs 1338	346	20		1	1 M
Mar'aşın Halhaliye Mahallesinden Çekeroğlu kızı Aişe ile Çukuroba Mahallesinden Sabrioğlu Durdu Mehmed Efendinin.						1 M

Önsen Karyesinden Kerimoğlu kızı Elife ile Mar'aş Habishânesinde mevkûfe Ayrıkoglu.	7 Mayıs 1 Mayıs				1	1	M
İsa Divanlı Mahallesinden Kara Hâfizoğlu vekili Hasan Efendi ile Ali Efendinin.	1 Mayıs 3 Mayıs			1		1	M
Kulağı Kurtlu Mahallesinden Mehmed ve Mustafa ile Paçacı Hasanın kızı.	1 Mayıs 3 Mayıs	349			1	1	M
Alemli Mahallesinden Mehmed Eminin zevcesi Hânım ile Şaziyeli Mahallesinden Nahırcı.	1 Mayıs 7 Mayıs					1	M
Mazman Zeki Efendi ile Dedezâde Nuri Efendinin.	2 Mayıs 4 Mayıs					1	M
Fatmalı Karyesinden Mühtedi Abdurrahim kızı Sultan ile Fakioğlu.	2 Mayıs 7 Mayıs				1	1	M
Önsen Karyesinden Dangıoğlu kızı Fatma ile Mehmed Kehyanın.	3 Mayıs 7 Mayıs				1	1	M
'Ayntâblı Mühtediye Hadice ile 'Ayntâblı Mehmedin zabtı.	8-8				1	1	M
İloğlu Karyesinden Hadice ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendi.					1	1	M
Elbistanlı Durdu Mehmedin kızı Fatma ile Bozoğlanoğlu Mehmedin.	1-12				1	1	M
Kıyucak Mahallesinden Behisnilioğlu kızı Fatma ile Divanlı Mahallesinden Hacı.					1	1	M
Fatmalı Karyesinden Fatma ile karye'i mezkûreden Çetroğlu Alinin.					1	1	M
Sır Karyesinden Bağzaroğlu Kızı Aişe ile Bacakoğlu.	21				1	1	
Aydınlı Aşiretinden Döne ile Kerimoğlu Mustafanın.				1		1	M
Şekerli Mahallesinden Leblebicizâde kızı Hadice ile Şih Mahallesinden Mustafa.					1	1	
Anabat Karyesinden Halmioğlu Koca Veli ile Eytâm Müdürü İbrahim.						1	
Hâtûniye Mahallesinden Hacı Bekir Ağanın kızı Şerife ile Kayabaşı Mahallesinden .							

Restabâiyeden Kadir Ağanın kızı Nazire ile Mahalle' i mezkûreden zevci Süleyman.					1	
---	--	--	--	--	---	--

Hazirandan Temmuzda Devr Olunan ile Temmuzda Gelânlar

s.96.

Mer'aş ve Mer'aş İsimleri	Tarih ve Devri	Temmuz da Sükût	Temmuzda İlmâl	Temmuz da Gelen	Temmuz- da Devr	
Şın Mahallesinden Kadifeoğlu kızı Ümmügülsüm ile Hacı Sarı Karyesinden.	Haziran dan				1	
Hacı Hüseyinzâde Hasan Efendi ile Öki validesi Aişe Hânımın.					1	
İloğlu Karyesinden Hadice ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendi.			1		1	
Anabat Karyesinden Halimoğlu Koca Veli ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendi.					1	
Mazmanzâde Zeki Efendi ile Dedezâde Nuri Efendinin.					1	
Halhaliye Mahallesinden Çekeroğlu kızı Aişe ile Çukuroba Mahallesinden.					1	
Gargacıyan Mahallesinden Eminzâde Salih ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendi.					1	
Şıh Mahallesinden Kabakçının oğlu kızı vekli Nakib Hasan Efendi ile Dûdükcüoğlunun.					1	
Boğaz Kesân Mahallesinden Panaskât Manuel Efendinin.			1		1	
Şekerli Mahallesinden Hacı 'Ökkâş Ağanın kızı Fatımanın.					1	
Fatımalı Karyesinden Fakı Mustafanın oğlu Mustafanın.					1	
Zammiyan Mahallesinden Mü'ezzinoğlu kızı Aminenin.			1		1	
Kudûs-i Şerifden olub Etmekci Mahallesinde mukîme Hadicenin.					1	
Şıh Mahallesinden Kal'aloğlu kızı Hadice ile Niyazi Efendinin.			1		1	

Efsus Nahiyesinden Mahmud Çavuşoğlu Arif ile Necibzâdenin .					1	
Fatmalı Karyesinden Mollaoğlu kızı Fatımanın.					1	
Temmuz Mâhına Devir Olunanlar ...				Yekûn	16	
Halhaliye Mahallesinden İmâmoğlu Hacı Mehmed ile Divanlı Mahallesinden Kara Ahmedoğlu kızı Elifenin.					1	
Bektutiye Mahallesinden Kal'ahoğlu kızı Aişe ile Hoca Durdu Mahallesinden Ali Yusuf oğlu ... Çavuş.				1	1	
Erzurum Muhâcirlerinden İsmet ile Muhâcir İsmailin zabtı Hânım.				1	1	
Karamanlı Mahallesinden Durdunun kızı Aişe ile Mağralı Mahallesinden Kirik İbrahim.					1	
Erzurum Muhâcirlerinden Naim ile kezâ Muhâcirinin Salihin zabtı.					1	
Bektutiye Mahallesinden vekil Necibzâde Derviş Efendi ile Köse Ahmed oğlu Mehmedin vakfi hakkında.					1	
Bektutiye Mahallesinden Kıymet Hânım Hânesinde Zeyneb ile Karshoğlu Hüseyinin.					1	

s.97

Ağustos Mâhına Temmuz Mâhından Devr Olunan Zabıtlar ...

Aded

- 1 Şih Mahallesinden Kadıfoğlu kızı Ümmü Gülsüm ile Hacı San Karyesinden Bayram Alinin ... zabtı. Hitâm.
- 1 Anabat Karyesinden Halimoğlu Koca Veli ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendinin zabtı.
- 1 Hâtûniye Mahallesinden Mazmanzâde mahdûmu Zeki Efendi ile Dede zâde Nuri Efendinin verâseti hakkında zabt.
- 1 Halhaliye Mahallesinden Çekeroğlu kızı Aişe ile Çukuroba Mahallesinden Abidinoğlunun zabtı.
- 1 Gargacıyan Mahallesinden Emin oğlu Salih ile Eytâm Müdürü İbrahim Efendinin zabtı.

- 1 Şih Mahallesinden Kabakçının kızının vekili Nakıbzâde Hasan Efendi ile Dûdükcüzâde 'Ökkâş Efendinin zabtı.
- 1 Şekerli Mahallesinden Leblebicizâde Hacı 'Ökkâş Ağanın kızı Fatma ile Sarac Bayram Ağanın oğlu Bayramın zabtı. Hitâm.
- 1 Fatımalı Karyesinden Fakı Mustafanın oğlu Mustafanın zabtı.
- 1 Kudüs-ı Şerifden olub Etmekci Mahallesinden mukîm Hadicenin zabtı. Hitâm.
- 1 Fatımalı Karyesinden Mollaoğlu kızı Fatımanın zabtı.
- 1 Bektutiye Mahallesinden Necibzâde Derviş Efendi ile Hatibzâde Evkâfının da'vâ zabtı.
- 1 Mu'teriz Etmekci Mahallesinden Kılıncoğlu Arab ile Hâtûniye Mahallesinden Hacı Bekir Ağanın kızı Şerifenin zabtı. Hitâm.
- 1 Şekerdere Mahallesinden Kirik Karabetoğlu Eyayi (?) ile Ketancıyan vekili Krikor Efendinin zabtı.
- 1 Varyanlı Karyesinden Fakıoğlu kızı Hüsna ile Mollaoğlu Halilin zabtı. Hitâm.
- 1 Simitcioğlu kızı Hadice ile Harhapinoğlu Hacı Velinin zabtı.

Yekûn 16

Ağustos Mâhına Devir Olunan Mahkeme Evrakları

- 1 Çomaklı Mahallesinden Alinin kızı Amine ile Çolak Mehmed oğlu Mehmedin zabtı. Hitâm.
- 1 Kayabaşı Mahallesinden Hacı Hüseyinzâde Hasan Efendi ile Öki validesi Aişenin.

s.98

Temmuzdan Ağustos Mâhına Devir.

Aded

- 1 Şih Mahallesinden Kadifeoğlu kızı Ümmü Gülsüm ile Hacı Sarı Karyesinden .
- 1 Anabat Karyesinden Halimoğlu Koca Velinin ve Eytâm Müdürü.
- 1 Hâtûniye Mahallesinden Mazmazâde Zeki Efendi ile Dedezaâdenin.
- 1 Halhaliye Mahallesinden Çekeroğlu kızı Aişe ile Çukuroba Mahallesinden Abidin.
- 1 Gargacıyan Mahallesinden Eminzâde Salih ve Eytâm Müdürü İbrahim Efendi.
- 1 Şih Mahallesinden Kabakçının kızının vekili ile Nakib Hasan Efendi ile Dûdükcüzâde 'Ökkâş Efendinin.

Aded

- 1 Şekerli Mahallesinden Hacı 'Ökkâş Ağanın kızı Fatıma ile Sarac Bayram oğlu.
- 1 Fatıma Karyesinden Fakı Mustafanın oğlu Mustafanın.
- 1 Kudus-ı Şerifden olub Etmekci Mahallesinde mukîme Hadicenin Fatıma Karyesinden Mollaoğlu kızı Fatıma ...
- 1 Bektutiye Mahallesinden Kirik Karabetoğlu Eyayi ile Ketancıyan.
- 1 Mu'teriz Etmekci Mahallesinden Kılıncoğlu Arab ile Hâtûniye Mahallesinden Hacı Bekir Ağanın.
- 1 Koca Eminioğlu Mahmud Çavuş ile Koca Eminioğlu Abdullahın.
- 1 Varyanlı Karyesinden Fakıoğlu kızı Hüsna ile Halaoğlu Halilin.
- 1 Simitcioğlu kızı Hadice ile Harhaboğlu Hacı Velinin.

SONUÇ

230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicilinde H.1320-1322, M.1902-1904 tarihleri arasında Şer'iyye Mahkemesinde düzenlenen vekâletnâme hüccetleri ile R.1337-1338, M.1921- 1922 tarihlerinde mahkemede görülen Dava Zabt Listeleri yer almaktadır. Bu çalışmada söz konusu defterin kısa bir değerlendirmesi, özeti, ve transkripsiyonu yapılarak araştırmacılara faydalanma imkanı hazırlanmaya çalışıldı. Bu dönemde Haleb Vilayetine bağlı bir sancak iken, 1914'de bağımsız bir sancak haline getirilen Maraş, ziraat, ticaret, çeşitli el sanatları ve dokumacılık bakımından gelişmiş önemli bir Türk şehridir.

Maraş, Osmanlı Devletinin bir çok yerinde olduğu gibi, farklı milliyet, din ve mezhepten insanların birarada yaşadığı şehirlerden biridir. Maraş ve civarında yaşayan Ermeniler, dış güçlerin kışkırtmasıyla XIX. yüzyıl boyunca ve XX.yüzyıl başında bir çok kanlı ayaklanmalar çıkartmışlardır. Buna rağmen 230 numaralı sicilden, Türk halkı ve Ermenilerin Maraş'ta içiçe, aynı mahallelerde yaşadıklarını ve sosyal ilişkiler açısından aralarında dikkati çekecek bir huzursuzluğun olmadığını görüyoruz. Türkler arasında katl, gasb gibi davalara az da olsa rastlanmakla beraber, Türklerle Ermeniler arasında böyle davalara ait vekâletnâmeler görülmemektedir. Türklerle Ermeniler arasında bu tür olaylar sıklıkla meydana gelse, diğer davalar gibi sicilde yer alırdı. Türklerle Ermeniler arasındaki davalar, borç, alacak, gayrimenkul gibi konulardadır. 19 alacak davası vekâletnâmesinden 14'ü Ermenilerle ilgilidir. Ermenilerin Türklere, Türklerin de Ermenilere vekâletnâme vererek davalarını ve işlerini takip ettirdikleri anlaşılmaktadır. Maraş'ta yaşayan Ermenilerin Türk halkı ile herhangi bir probleminin olmadığı söylenebilir. Dolayısıyla Ermeni isyanlarının, iki toplum arasındaki bir anlaşmazlıktan kaynaklanmadığı ortaya çıkıyor. Ermeni isyanlarının altında, bağımsız bir devlet kurma ve dış güçlerin kışkırtmaları yatmaktadır.

Maraş'ın Fransız işgalinden kurtarılmasından sonra bir kısım Ermeniler Maraş'ı terkederken, bir kısmı Maraş'ta kalmıştır. 1921-22 Tarihli Dava Zabt listelerinde Ermenilerle ait davalar görülmektedir.

230 Numaralı sicilde bazı isimlerin başında "mühtedi" ibaresi geçmektedir. Bu kayıtlardan gayrimüslimlerden, İslâmiyeti kabul edenler olduğunu anlıyoruz. R.1337-38(1921-22) tarihli Dava Zabt Listelerinde doğu vilayetlerinden Maraş'a göç eden "muhâcirler"in ismi geçmektedir. I.Dünya Savaşı sırasında bu vilayetler, Rus işgaline ve Ermeni isyanlarına sahne olmuştur. Bu vilayetlerde Ruslarla beraber hareket eden Ermeniler, Müslüman halka karşı katliam ve zulüm yapmışlardır. Tamamen Rus işgaline

uğramış şehirlerden gelen muhacirlerin, katliam ve zulümden kurtulmak için o zaman daha güvenli olan Maraş'a göç ettikleri tahmin etmek mümkündür.

Şer'iyye sicilindeki kayıtlardan Maraş'ın 42 mahallesinin tamamı ve köylerinin bir çoğunun ismini tesbit ettik. Maraş'ta bulunan cami, medrese, kilise, çarşı, han gibi yapılar ve bunlar hakkında az da olsa bilgi sicil kayıtlarında geçmektedir. Cami ve medreselerden isimleri geçenlerin tamamının gelir getiren vakıfları olduğu gibi, kiliselerin de ihtiyaçlarını karşılamak için dükkân ve akarlara sahip olduğu görülmektedir.

230 Numaralı Şer'iyye Sicilindeki kayıtlardan, bu dönemdeki boşanma, mihr, nafaka, veraset, alacak, borç, alım, satım, gibi sosyal hadiseler hakkında bilgiler yer almaktadır. Günümüzdeki uygulamalara benzer şekilde, vefat eden devlet memurlarının yakınlarına maaş bağlandığını görülmektedir. Bağlanan maaş miktarı ve Osmanlı Devletinde bu dönemde kullanılan paralar hakkında bilgilere, şer'iyye sicilinde rastlanmaktadır.

Bu çalışmada ele aldığımız şer'iyye sicilinde, vekâletnâmelerin tanzim usulü, şahitlerin güvenilir olup olmadıklarının araştırılması gibi çeşitli adli muamelelerle ilgili bilgiler bulunmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA

- ADAY, N., 1994, *Avukatlık Hukukunun Genel Esasları*, Beta Basın Yayın Dağıtım, İSTANBUL, 268 s.
- AKBIYIK, Y., 1990, *Millî Mücadelede Güney Cephesi (Maras)*, Kültür Bakanlığı Yayınları no:1157, ANKARA, 398 s.
- AKÇORA, E., 1995, *Van ve Çevresinde Ermeni İsyanları (1896-1916)*, T.D. A.V. Yayınları, İSTANBUL, 273 s.
- AKGÜNDÜZ, A., 1983, *Şer'iyye Sicilleri*, C.I, T.D.A.V. Yayınları, İSTANBUL, 360 s.
- , 1990, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri*, C.I, Fey Vakfı Yayınları, İSTANBUL, 710 s.
- , 1992, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri*, C.4, Fey Vakfı Yayınları, İSTANBUL, 780 s.
- ANONİM, 1981, *Türk Hukuk Lügati*, Türk Hukuk Kurumu Yayınları, ANKARA, 582 s.
- ATALAY, B., 1973, *Maras Tarihi ve Coğrafyası*, (Sadeleştiren M. Yusuf Özbaş), Dizerkonca Matbaası, İSTANBUL, 218 s.
- AYDIN, M. A., 1982, "Osmanlı Hukukunda Nikah Akidleri", *Osmanlı Araştırmaları*, S.III, s.1-12, Enderun Kitabevi, İSTANBUL, 363 s.
- BAYINDIR, A., 1986, *İslâm Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, İslâmi İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, İSTANBUL, 288 s.
- BİLMEN, Ö.N., 1952, *Hukûk-ı İslâmiye ve Istılahat-ı Fıkhiyye Kâmusu*, C.5, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, İSTANBUL, 606 s.
- CİN, H., 1976, *Eski Hukukumuzda Boşanma*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 398, ANKARA, 156 s.
- CİN, H.-AKGÜNDÜZ, A., 1989, *Türk Hukuk Tarihi*, C.I,II, Selçuk Üniversitesi Yayınları, KONYA, 470,417 s.
- ÇADIRCI, M., 1991, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, T.T.K. Yayınları, ANKARA, 410 s.
- DARKOT, B., 1977, "Maras" İ.A., C.7., M.E.B. Yayınları, İSTANBUL, s.311-312.
- Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi*, 1992, C.10,11., Çağ Yayınları, İSTANBUL, 605,607 s.
- ELDEM, V., 1994, *Osmanlı İmparatorluğunun İktisadî Şartları Hakkında Bir Tetkik*, T.T.K. Yayınları, ANKARA, 1994, 268 s.
- Evliya Çelebi Seyahatnâmesi*, 1985, C.9, (Sadeleştiren, Mümin Çevik), Üçdal Neşriyat, İSTANBUL, 289 s.
- Halep Vilayeti Salnâmesi (H.1320)*.

- HONİGMAN, E., 1977, "Maraş", İ.A., C.7., M.E.B. Yayınları, İSTANBUL, s.313-314.
- KANADIKIRIK, E., 1971, "Maraşta Nüfus Hareketleri", A.Ü.D.T.C.F.C.A.D, S.3-4 s.381-404, ANKARA, 404 s.
- KARAL, E.Z., 1988, *Osmanlı Tarihi*, C.V., T.T.K. Yayınları, ANKARA, 288 s.
- , 1988, *Osmanlı Tarihi*, C.VIII, T.T.K. Yayınları, ANKARA, 631 s.
- KÖPRÜLÜ, O.F., 1964, "Efendi", İ.A., C.4., M.E.B. Yayınları, İSTANBUL, s.132.
- ONGAN, H., 1958, *Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili*, A.Ü.D.T.C.F. Yayınları No:125, ANKARA, 233 s.
- ÖZALP, Y., T.Y., *Mustafa Kemal ve Milli Mücadelenin İlk Zaferi*, K.Maraş Belediyesi Kültür Yayınları No:1, 357 s.
- , T.Y., *Millet-i Sadıka Patırtısı ve Maraş(Kahramanmaraş'ta Ermeniler)*, Fatih Gençlik Vakfı Matbaası, İSTANBUL, 255 s.
- ÖZTÜRK, S., 1995, *Askeri Kassama Ait Onyedinci Asır İstanbul Tereke Defterleri*, OSAV. Yayınları, İSTANBUL, 500 s.
- PAKALIN, M.Z., 1993, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.II,III, M.E.B. Yayınları, İSTANBUL, 784, 670 s.
- SÜSLÜ, A., 1987, *Ruslara Göre Ermenilerin Yaptıkları Mezalim*, Ankara Üniversitesi Basımevi, ANKARA, 157 s.
- TANSEL, S., 1991, *Mondrostan Mudanyaya Kadar*, C.I., M.E.B. Yayınları, İSTANBUL, 251 s.
- TURAN, O., 1993, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, Boğaziçi Yayınları, İSTANBUL, 752 s.
- UZUNÇARŞILI, İ.H., 1984, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, T.T.K. Yayınları, ANKARA, 367 s.
- ÜÇOK, C.-MUMCU, A., 1985, *Türk Hukuk Tarihi*, Savaş Yayınları, ANKARA, 371 s.
- YINANÇ, R.-ELİBÜYÜK, M., 1988, *Maraş Tahrir Deteri(1563)*, C.I., Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, ANKARA, 468 s.
- ZUHAYLİ, V., 1994, *İslâm Fıkı Ansiklopedisi*, C.6, Feza Yayıncılık, İSTANBUL, 546 s.

TEŞEKKÜR

“230 Numaralı Maraş Şer’iyye Sicili” adlı Yüksek Lisans Tezini hazırlamam sırasında yakın ilgi ve yardımlarını gördüğüm başta danışman hocam Yrd.Doç.Dr.Abdurrahman Siler olmak üzere, Kahramanmaraş Tarihi üzerinde uzun yıllar çalışma yaparak, eserleri ile ve bizzat ilgilencerek bize yol gösteren değerli hocam Yrd.Doç.Dr.Yalçın Özalp’a ve her zaman yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Yrd.Doç.Dr.Ahmet Eyicil ve Yrd.Doç.Dr.Nuri Ürgen’e teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Mehmet Kabacık

ÖZGEÇMİŞ

1966 Yılında Adana'nın Kozan İlçesinde doğdum. 1983'de Kozan Ticaret Lisesinden mezun olarak, aynı yıl Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü kazandım. 1987 Yılında buradan mezun olarak, Konya'nın Beyşehir ilçesinde Tarih Öğretmeni olarak göreve başladım. 1990'da tayinim Ş.Urfa Ticaret Lisesine çıktı. 1991'de askerliğimi Yedek Subay Öğretmen olarak Diyarbakır'ın Hani İlçesinde yaptım. Askerlik görevini bitirdikten sonra tekrar Ş.Urfa Ticaret Lisesindeki görevime döndüm. Burada Müdür Yardımcısı olarak görev yaparken, Ağustos 1993'de Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinin açmış olduğu Araştırma Görevliliği imtihanını kazandım. Halen aynı üniversitede Araştırma Görevlisiyim. Evli ve iki çocuk babasıyım.

Mehmet Kabacık

-A-

Ahz: Alma, kabul etme.

Akar: Para getiren mülk.

Akdem: İlk, önce, daha önceki.

Amme: Umumi, umuma mahsus olan.

Aramsaz: Oturan, yerleşen.

Arâ: oy, rey.

'Aşar: Mahsullerden alınan onda birler, Öşrün çoğulu.

'Atufetü: Şefkatli, merhametli.

-B-

Bâ: İle.

Bâb: Kapı, bölüm.

Bâis: Gönderen, sebep olan icab ettiren.

Bede'l-i medfu: Bedeli verilmiş.

Ber nehc-i şer'i: Şariat yolu üzere.

Ber minval-ı muharrer: Yazıldığı durum üzere.

Ber vech-i meşruh: Anlatıldığı üzere.

Besâlet: Kahramanlık, yiğitlik, Cesurluk.

Bey': Satış, satma, satılma.

Bey'i bâd: Kesin satış.

Bey'i bi'l-vefâ: Belirli bir süre içinde satılanı geri almak şartıyla yapılan akid.

Beyn: Ara, aralık, arada, arasında.

Beytül-mal : Maliye hazinesi.

Beyyine: Delil, sahit, tanık.

Bih: O, onu, onunla.

Bi'l-asl: Asaleten.

Bilâ-ıfraz: Aynılmaksınız.

Bilâ-veled: Çocuksuz.

Bi'l-iltimas: Yapılmasını isteme.

Bi'l-vesâya: Vasiyet yoluyla.

Bi'l-verâse: Veraset, miras yoluyla.

Bin: Oğul.

Bint-i: Kızı.

Bi't-taleb: İstemek, talep ederek.

-C-Ç-

Cilbâb: Gömlek, çarşaf, ferace.

Çerağdarlık: Işık tutan, aydınlatıcılık.

-D-

De'avi: Mahkemeye başvurma, davalar.

Devâ'ir: Daireler.

Deyn: Borç.

Du'a-gûluk: Dua edicilik.

-E-

Ebnât: Oğulları.

El-hâleti hezihi: Henüz, şimdi, halâ.

El-yevm: Bugünkü günde.

Enver: Nurlu, çok güzel, çok parlak.

Esâmî: İsimler, adlar.

Esmân: Bedeller, kıymetler.

Eytâm: Yetimler, öksüzler.

-F-

Fâriğ: Bir mülkün kullanma hakkını başkasına terk eden.

Ferağ: Bir mülkün sahip olma hakkını başkasına terk etme.

Fevkanî: Üstte, yukarıda bulunan.

Fevt: Bir daha ele geçmemek üzere kaybetme, ölüm.

Fi: İçinde, tarih.

Fimâ-bad: Bundan sonra, bundan böyle, bir daha.

Fi'l-asl: Asıl olarak, aslında.

Fi'l-i şen'i: Irza geçme.

Füruht: Satma, satış, satma.

Fütüvvetü: Yiğit, askerlikte teğmenle kolağası ve yüzbaşılara verilen ünvan.

-G-

Gâ'ibün 'anil-meclis: Meclisde hazır olmayan.

Gibbet-tasdık: Diğer taraf tasdik ettikten sonra verilen belge.

-H-

Hark: Su akacak yarı, ark.

Hisse-i Şuyu'a: Müşterek bir malın her parçası, hissesi.

Hususatü'l-beyân: Beyan olunan husus.

Hüsn-i mu'aşerat: İyi, güzel davranış.

-İ-İ-

Istabl-ı 'amire: Padişah sarayının ahır.

İbn-i: Oğlu.

İbrâ: Beraat etme, temize çıkarılma.

İfâ: Yerine getirme, bir işi yapma.

İltizam: İcab ettirme, birinin tarafını tutma.

İmla: Doldurma, yazdırma.

İrs: Ölmüş bir kimsenin evlat ve akrabasından sağ kalanlara düşen para ve mal.

İrsal: Gönderme, gönderilen.

İstima': Dinleme, dinlenilme, işitme.

İstişad: Şahit gösterme, şahit getirme.

İştira: Satın alma.

İ'tâ: Verme, verilme, ödeme.

İysâl: Ulaştırma, buldurma, buldurulma.

-K-

Kabz: El ile tutma, kavrama.

Kâffe: Bütünü, tamamı.

Kayyum: Hademe, Müteveli.

Kebîre: Büyük.

Kemâ-yenbagi: Layık olduğu gibi, uygun şekilde.

Kesân: Kimseler.

Ketb: Yazma, yazmak.

Ketebe: Katipler.

Kezalik: Böyle, böylece.

Kıbel-i şer'i: Şeriat tarafından.

Kisve-bahâ: Kıymetli elbise, elbise fiyatı.

Kurb: Yakınında, yakın olma.

Küttâb: Katibler, yazıcılar.

-L-

Lazımü't-tevkir: Güzel karşılama gereği.

Lede'l-icab: İcabıyla, gereğiyle.

Lede'l-iktiza: Gereğiyle, gerektirdiğiyle.

Lede'l-müzâyede: Müzayede yoluyla, satışla, açıkartırma yoluyla.

Ledel-tezkiye: Temize çıkarma, aklama.

Li-eb: Baba tarafından, baba yoluyla.

Li-ebeveyn: Ana baba yoluyla.

Liva: Sancak.

-M-

Ma hüvel-vak'a: Vaki olan şey.

Mahzar: Huzurunda.

Ma'i-leziz: Lezzetli su.

Ma'kûd: Akd olunmuş, bağlanmış.

Mahtûm: Mühürlenmiş.

Mebnî: Binaen, yapılmış.

Meb'us: Ba's olunmuş, gönderilmiş.

Mecâlis: Meclisler.

Meccânen: Ücretsiz, bedava.

Medine: Şehir.

Me'hûzi: Ahz olunmuş, çıkarılmış, alınmış.

Menkûhe: Nikahlı kadın.

Mersûm: Resm olunmuş, yazılmış.

Mestureserân: Gizlice şahitleri araştırma.

Meşrût: Şart koşulmuş, şarta bağlı.

Metrûk: Terk edilmiş.

Mevâşi: Davar, koyun gibi hayvanlar.

Mevrûs: Miras kalmış.

Mezkûr: Adı geçen.

Me'zûn: İzinli, izin almış.

Mihr-i mu'accel: B0şanma veya ölüm halinde kız tarafına verilmesi kararlaştırılan bedel.

Miyâne: Orta, ara.

Mu'arref: Bilinen, tanınan.

Mukâta'â-ı zemin: Arazinin muayyen bir kira karşılığında birine bırakılması.

Muharrer: Yazılmış, yazılı.

Muhavvil: Değiştiren, başka şekle sokan.
 Mûmâileyh: Adı geçen, işaret edilen.
 Murahhas: Temsilci, aza.
 Muzâf: Bağlı.
 Müdde'i: İddia eden, davacı.
 Müdde'i 'aleyh: Aleyhinde dava açılan.
 Müfevvez: İhale ve sipariş olunmuş.
 Mülhâk: İlhak edilmiş, sonradan katılmış.
 Müntakîl: İntkal eden, geçen, miras kalmış.
 Müsakkafât: Üstü tavanla örtülmüş yerler.
 Müstebân: Açık, meydanda olan.
 Müştera: Satın alınmış.
 Müteferri': Teferruat, bir kökten ayrılan.
 Mütekevvîn: Mevcut olan, var olan.
 Mütemekkin: İkamet eden, bir yerde oturan.
 Mütevakıf: Bir şeye bağlı olan, ancak onunla olabilen.
 Müverrah: Tarihli.
 -N-
 Nâ'ib-i menâb: Yerine vekil bırakma.
 Nasb: Tayin.
 Natika: Düzgün, dokunaklı söz söyleme.
 Nefs-i Beyrut: Beyrut'un içi.
 Nısf: Yarım.
 Nukûd: Nakidler.
 Nümâyân: Görünen, meydanda.
 -R-
 Ragib: Taleb eden, istekli.
 Redif : Terhis edilerek ihtiyata geçirilen kur'a askerlerine verilen ad.
 Reşâdetlî: Şeyhler hakkında kullanılan bir lakap.
 Rûsûmât: Vergiler, Gümrük vergileri.
 -S-
 Sadr-ı esbâk: Başta adı geçen.
 Sâkine: Hareketsiz olan, yerleşmiş olan.
 Sirkat: Hırsızlık.
 Sudûr: Çıkan, meydana çıkma.
 Sulb-i kebîr: Büyük oğlu.

Sulb-i sagîr: Küçük oğlu.
 Sulbiyye: Kendi evladı.
 -Ş-
 Şehâdet-i şer'iyye: Şer'i deliller.
 Şer'i: Şeriatla ilgili, şeriata ait.
 Şu'ebât: Şubeler.
 Şürekâ: Ortaklar.
 -T-
 Ta'bir-i anil-meram: Meramını, isteğini anlatma.
 Tahallûf: Uygun gelmeme.
 Tahlif: Birini kendi yerine bırakma.
 Tahrir: Yazma, yazılma.
 Tahtanî: Alta olan, alttaki.
 Taht-ı misliyye: Mislinin altında.
 Taht-ı tasarruf: Tasarrufu altında.
 Tahrir-i kelâm: Konuşma.
 Takyîd: Şart koşma, bağlama.
 Talâk-ı bâ'in: Zevcenin iddet müddeti sona ermeksizin zevcine dönmeye hakkı olmayan talak.
 Tarik-i 'amm: Umumi, genel yol.
 Tarik-i has: Bir veya bir kaç eve mahsus çıkmaz sokak.
 Tatlik: Boşama, bırakma, ayırma.
 Teb'a: Tabi olma.
 Tevkîl: Vekil etme.
 Temlik: Mülk olarak verme.
 -U-
 Umûr: Emirler.
 -V-
 Varaka: Tek yaprak, yazılı kağıt.
 Veled: Çocuk, oğul.
 Vicâhen: Yüzüne karşı.
 -Y-
 Yed: El, elinde.
 -Z-
 Zevce-i menkûhe-i gayr-i medhûl bihâm: Henüz gerdeğe girmemiş zevce.

Zevce-i metrûke: Terk edilmiş zevce.

Zevce-i mutallâka: Boşanmış zevce.

Zeyl: Ek, ilave.

Zikr-i afî: Aşağıda zikr olunan.

EKLER

(230 Numaralı Maraş Şer'iyye Sicilinin Bazı Sayfalarının Fotokopisi).

[illegible][illegible][illegible]

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰